

VSEBINA

- 7** Mile Korun **DOMOV SKOZI OKNO**
- 13** Blaž Lukan **KDO JE SVETOVALEC?**
- 21** Matjaž Zupančič **BURLESKA V KEPI GROZE**
- 27** Gašper Tič **PROLOG V KATALOG**
- 33** Mile Korun **SVETOVALEC**
- 92** Dnevnikova nagrada
- 94** Ob upokojitvi
- 104** Novo v Knjižnici MGL
- 106** Pregled dela MGL v sezoni 2015/2016

Mile Korun
SVETOVALEC
 Katalog burlesknih dialogov

Krstna uprizoritev

Premiera 13. oktobra 2016

Režiserka **NINA RAJIĆ KRANJAC**

Dramaturginja **PETRA POGOREVC**

Scenografka **URŠA VIDIC**

Kostumograf **ANDREJ VRHOVNIK**

Lektor **MARTIN VRTAČNIK**

Oblikovalec svetlobe **ANDREJ KOLEŽNIK**

V uprizoritvi smo uporabili odlomek iz *Hamleta* Williama Shakespeara v prevodu **Otona Župančiča** in nekaj krajših besedil, ki so jih v času študijskega procesa napisali igralke in igralci. Izbor glasbe za uprizoritev je opravila **Nina Rajić Kranjac**.

Vodja predstave **Sanda Žnidarčič**

Šepetalka **Nataša Gregorin Ahtik**

Tehnični vodja **Janez Koleša**

Vodja scenske izvedbe **Matej Sinjur**

Vodja tehnične ekipe **Primož Frumen**

Tonska tehnika **Sašo Dragaš** in **Maks Pust**

Osvetljevalca **Andrej Koležnik** in **Aljoša Vizlar**

Frizerka, lasuljarka in maskerka **Jelka Leben**

Garderoberki **Erna Nelc** in **Sara Kozan**

Rekviziter **Borut Šrenk**

Izdelava krokodila **Zoran Srdić Janežič**

Patiniranje **Luka Uršič**

Sceno so izdelali pod vodstvom mojstra **Vlada Janca** in kostume pod vodstvom mojstric **Irene Tomažin** in **Branke Spruk** v delavnicah MGL.

Igrajo

GAŠPER TIČ

VIKTORIJA BENCIK EMERŠIČ

TANJA DIMITRIEVSKA

BLAŽ DOLENC k. g.

MOJCA FUNKL

JERNEJ GAŠPERIN

GREGOR GRUDEN

KARIN KOMLJANEC

NINA RAKOVEC

UROŠ SMOLEJ

MILAN ŠTEFE

DOMEN VALIČ

Nina Rakovec, Viktorija Bencik Emeršič, Karin Komljanec, Blaž Dolenc, Jernej Gašperin, Gašper Tič, Uroš Smolej, Mojca Funkl, Tanja Dimitrievska

Mojca Funkl, Domen Valič, Milan Štefe, Viktorija Bencik Emeršič, Blaž Dolenc, Tanja Dimitrievska, Jernej Gašperin, Gregor Gruden

Mile Korun

DOMOV SKOZI OKNO

Prepis nagovora ekipe z uvodne vaje 19. maja 2016

1.

Ne vem, kaj naj rečem. Po eni strani se tule počutim, kako naj rečem, kot doma. Vajen sem teh situacij, teh obrazov, z večino od vas smo se že marsikaj pogovarjali, marsikaj dali skupaj skozi in tako naprej. Imam pa seveda tudi občutek, da tokrat domov nisem prišel skozi vrata, ampak skozi okno. To, da ste vi vstopili v ta prostor skozi vrata, jaz pa skozi okno, pravzaprav pomeni, da sem jaz tokrat prispel v teater preko literature. Moram reči, da sem se kar precej ukvarjal s problemom odnosa med literaturo in teatrom in rad bi povedal eno anekdoto.

Precej časa od tega, še v prejšnjem tisočletju, sem sodeloval pri predstavi, ki je bila jubilejna, posvečena 25. umetniški obletnici Staneta Severja. Šlo je za igro Igorja Torkarja *Svetloba sence*.¹ Prav veliko se iz tistega časa ne spomnim, čeprav sem bil asistent režije, mi je pa ostala v spominu neka situacija, ko smo imeli vajo na odru. Okrog in okrog nas so bile črne zavese, na odru je bil en tak kvadrat in mi vsi, igralci in drugi sodelavci, smo sedeli okrog njega. Na moji levi, še danes ga vidim, je sedel Stane Sever, od igralk in igralcev so bili prisotni Štefka Drolčeva, Majda Potokarjeva, Andrej Kurent, Aleksander Valič in drugi. Mislim, da smo se ukvarjali z drugim dejanjem, kjer je šlo za neko štorijo v cirkusu in je Sever igral klovna. In tako smo prišli do dela teksta, ki se nam ni zdel jasen. Pogovarjali smo se o njem in tuhtali, dokler nisem jaz, nesramen, kot sem bil že takrat, predlagal, da bi ga črtali.

In v istem hipu, ko sem to izgovoril, se je na desni strani odprla tista črna zavesa in je na oder nenadoma planil Igor Torkar. »Ne tega nikakor ne smemo črtati!« je rekel. Po tistem njegovem stavku je nastala dolga tišina, nakar se je na moji levi kot kakšna velika gora dvignil Stane Sever, stegnil roko in rekel eno samo besedo: »Ven!« Potem je spet nastala dolga tišina, avtor teksta se je pobral kot potepen pes in izginil, mi pa smo vadili naprej.

¹ Gre za uprizoritev ljubljanske Drame, ki je premiero doživela 27. oktobra 1961. Stane Sever jo je režiral in v njej odigral vlogo Igralca, Mile Korun pa je zanjo zasnoval sceno in kostume.

2.

Ta anekdota je sicer blazno groba, obenem pa seveda blazno resnična. Ker v tistem hipu, ko daš svoje delo v gledališko obravnavo, pravzaprav na neki način izgubiš oblast nad njim. Še zmeraj imaš sicer določene pravice, včasih te kdo kaj vpraša, včasih te povabijo na uvodno vajo, ampak v resnici ti to delo ukradejo, si ga prilastijo. In to, da sem sam kradel tekste in se jih polaščeval na nešteto prav takšnih vajah, kakršna je tale danes, je seveda čista resnica.

Danes sem, ker se življenje res čudno obrača, na čisto drugi strani. Tako rekoč voajer sem, zato sem na začetku uporabil prisposodbo z oknom. Od mene ne pričakujte česa posebnega. Mislim, da sem se tudi sam v odločilnih trenutkih pri predstavah pravzaprav zmeraj zanašal samo nase. Nisem mogel drugače. Zelo rad sem poslušal najrazličnejše pripombe, ampak na koncu koncev pa nikoli nisem mogel drugače, kot da sem naredil tako, kot se je meni zdelo, da je prav. Mislim, da je to verjetno tako pri vsakem gledališkem človeku, pa naj bo igravec, režiser, dramaturg ali direktor gledališča. Vsak se v bistvu odloča v svojem imenu in z lastno odgovornostjo. Zato, ponavljam, ne pričakujte od mene, da bi se v kaj vtikal. Ne rečem, da me ne zanima, firbčen sem kot ne vem kaj, ampak tisti Severjev »Ven!« mi še zmeraj zveni v ušesih in se mi je prilepil na dušo tako kot nekaj, kar je v bistvu temeljno za tale naš položaj.

3.

Še besedico bi rad povedal o tem tekstu. V zvezi z njim sem doživel blazno presenečenje. Poslal sem ga vaši direktorici in jo prosil za mnenje, ki ga potem dolgo ni bilo, pravzaprav tako dolgo, da sem postal že kar malo nestrpen. Potem je pa naenkrat prišlo vse, tudi uvrstitev na repertoar, tako da sem še zdajle na neki način presenečen. Malo me je tudi sram. Imam občutek, da rinem v brazdo, ki so jo pred mano že ustvarili moji sodelavci, prijatelji in celo nekateri učenci, zdaj pa hodim za njimi kot kakšna vrana, ki pobira črve za oračem in se grem teater in se grem literaturo in se grem dramatiko. Čemu je to podobno?

Ampak nisem si mogel pomagati. Začelo se je s tem, da sta bili v meni dve osnovni tendenci. Prva tendenca je bilo vprašanje, ki sem ga sam sebi zastavil in na katerega sem samemu sebi pravzaprav celo življenje negativno odgovarjal, namreč, ali znam pisati dialog. In sem poskusil. Še zdaj ne vem, ali ga znam. Medtem ko sem pisal te stvari, jih pač zapisoval, kakor so mi prihajale na misel, so se obenem pravzaprav tudi neprestano širile. Na začetku sem mislil, da je to pač enostavno: dva se pogovarjata, bom že nekako zapisal ta njun pogovor.

To je bila prva od obeh tendenc, o katerih sem govoril; druga pa je bila ta, da sem nekoč od Ježka dobil v dar dve skripti njegovega brata;² naslov ene je bil *Splošna psihopatologija*, druge pa *Psihiatrov intervju*. In ob *Psihiatrovem intervjuju* sem ves čas čutil, da se ukvarja s skrajnimi človeškimi problemi. K psihiatru prideš takrat, kot ti na neki

način res ne preostane nič drugega. In tako mi je ob tem, ko sem se učil pisanja dialoga, v glavi ves čas brnela in me spremljala tendenca reševanja določenih človekovih in človeških težav. In zato je najbrž tudi nastal ta *Svetovalec*, ta serija raznih težav in pristopov k njihovem reševanju in tako naprej.

Čisto na začetku sem mislil – zdaj sicer mislim drugače –, da bom vse skupaj še popravil, spravil v neko določeno celovitost; ampak se je po tistem, ko so mi besedilo tako rekoč izpulili iz rok in je zdaj v obravnavi – ne vem sicer, kakšni, morda ste vi kaj popravili, upam vsaj, da ste (smeh) – no, ko sem to na neki način zapustil, sem nato tudi pri neki drugi materiji poskusil doseči to celovitost in sem pri tem seveda nabasal na probleme, ki jih v bistvu kljub temu, da sem bil dolga leta režiser, nikoli nisem čutil tako direktno, kako bi rekel, tako zelo pod kožo.

4.

Ko začneš pisati dialog, so seveda pomembne besede, ampak te besede se sestavljajo v stavke, pravzaprav v fraze, in v teh frazah se zmeraj čuti ne le psihologija, ampak tudi sociologija, se čuti prostor, se čuti vibracija življenja. Zaradi tega so nekatere stvari nastale nehote in sem bil ob tem, ko sem po določenem času prebral stvari, ki sem jih napisal, večkrat presenečen: od kod zdaj meni recimo neka misel, ki je bila tam notri zastavljena. Stvari, ki sem jih nekako čutil v sebi in jih razvijal kot režiser, nisem pa jih formuliral kot dramatik, so zdaj prišle do izraza in me presenetile. Tako da sem bil na neki način ponosen nase, no ja, kakšna dva ali tri dni, dlje ne (smeh) ... dlje se tega ne da držati. Potem se ti že zazdi vse neumno, pa malo *Hamleta* prebereš in za nekaj časa nehaš pisati, pa je (smeh).

Svoje stališče sem vam pojasnil, to je pa pravzaprav tudi vse, kar sem nameraval danes povedati. Če bi mene kot režiserja vprašali, kaj početi s tem tekstom, bi rekel, da ne vem. Mislim si, da ... [premolč, vdih, mencanje, smeh] ... ne, sploh ne bom dokončal tega stavka, ker sem si zadal, da ne bom nič poučeval, nič sugeriral, nič komentiral, nič predlagal, da se bom enostavno vdal v usodo in skočil v vodo, pa amen! Boste vi plavali namesto mene.

Zapisala in uredila **Petra Pogorevc**

² Lev Milčinski (1916–2001), psihiater, redni profesor za psihiatrijo na ljubljanski Fakulteti za medicino in redni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti; brat igralka, humorista in pisatelja Franeta Milčinskega - Ježka in sin pravnika, pisatelja in dramatika Frana Milčinskega.

Gašper Tič, Domen Valič, Blaž Dolenc

Blaž Lukan

KDO JE SVETOVALEC?

Vprašanje iz naslova se zdi pomembnejše od tega, kdo so ljudje, ki k Svetovalcu prihajajo po nasvete, ali kakšen je svet, iz katerega prihajajo in se vanj vračajo. Kdo je torej tisti, ki mu ljudje zaupajo svoje težave, zadrege, negotovosti, nemoči? Na prvi pogled se zdi, da povsem preprost človek, Polde, pravzaprav generični polde, sosed, ki mu je mogoče ob obisku na kavi potožiti o svojih problemih, morda zgolj nekdo, ki »mu ni vseeno« in se ga je zaradi svoje empatičnosti, predvsem pa pozornega in naklonjenega poslušanja, opremljenega z nujnim dobronamernim nasvetom, že prijel sloves »svetovalca«, nekakšen ljudski zdravilec, »mojster«, torej »šlogarica« ali modri »starec« z izkušnjo, ki bi ga sicer profesionalci brez pomisleka imenovali šarlatan ... Tudi sam Svetovalec podpira tak, torej neobvezen vtis: v prvem prizoru rešuje križanko, pač zaposlitev za čas brez dela (čeprav je reševanje križank lahko tudi čisto resno opravilo!), pogosto se za nasvet obrne k Anji, nekakšni služkinji, gospodinjii ali »sostanovalki« (iz zgodovine sodobne dramatikne poznamo kar nekaj takih parov), sam o svoji dejavnosti pa pravi tole: »Želim samo pomagat, kolikor morem. Nič drugega! Ogromno trpljenja je vsepovsod okoli ... in večinoma so ljudje hvaležni za vsako besedo ... za malo razumevanja. Verjamem v solidarnost ... in v sočutje ...«

S to oznako se Svetovalec označi bolj, kot si želi – čeprav moramo biti pri Korunu, kakor ga poznamo iz njegovega gledališkega, režijskega dela, nujno pozorni na odtenke in podtone –, pravzaprav iz nje zaštrli nekaj, čemur bi lahko rekli nezavedna ideologija. – Seveda, Svetovalec želi samo pomagati, saj poznamo fraze tipa »Pa samo pomagat sem hotel ...«, s katerimi je navadno tlakovana pot v pekel ... Vendar lahko verjamemo, da je njegov namen v izhodišču dober; vsaj za zdaj. Pomagati, kolikor more: Svetovalčeva pomoč ostaja v mejah mogočega, čeprav je tu nekako preskromen, saj gre včasih čez mejo; pomislimo samo na prizor z bičanjem, ki pomeni zametek nekakšnega (samo) žrtvovanja ali vsaj samotrpinčenja, po zgledu na Odrešenikovega ... V izrazu želje po pomoči pa gre vendarle bolj za frazo oz. za manifestacijo pomembne Svetovalčeve lastnosti, namreč da hoče ostati skromen, da svojega početja noče mistificirati in ga ne izkoriščati kot sredstvo za doseganje (pre)moči; vsaj za zdaj tako mislimo.

Nadaljujmo. »Nič drugega!« je vzklík, ki nas s klicajem, torej z emfazo, napoti natančno tja, kamor noče, torej v lasten negativ: »Vse drugo!« je tisto, kar se skriva v ozadju, slejkoprej nezavednem, saj Svetovalec, kot rečeno, ostaja disciplinirano v svojih mejah oz. v mejah, ki mu jih je zarisalo (ne)zavedno dramatikovo hotenje. Zakaj tako sklepamo?

Zaradi nadaljevanja, v katerem Svetovalec natančneje pojasni svoj motiv; torej ne samo »pomagat, kolikor morem«, brez razvidnega razloga, zgolj zaradi pomoči same, kar ni nič drugega kot tautologija, ki ji ne smemo nasesti, temveč pomagati z razlogom. Ta pa sledi observaciji trpljenja, torej zaznavi sveta kot slabega, nepopolnega, kot sveta, ki ga je treba izboljšati. »Svet je poln trpljenja,« je zaznamovana trditev, saj opozarja na deviacijo, ki bi jo neki drugi pogled lahko spregledal ali, kar je verjetneje, vzel kot dejstvo, kot danost sveta, ki jo pač moramo sprejeti kot tako. Svetovalčev pogled je torej senzibilen in angažiran, zaznava manko, ki ga je treba zapolniti, popraviti, nevtralizirati, in to je povsem legitimna opazka, ki jo najpogosteje razumemo v polju etike in morale, torej dobrega (v paru s slabim). A Svetovalec se na ta način hočeš nočeš samodefinira kot moralna instanca ali vsaj kot moralno občutljivo bitje, ki mu »ni vseeno«, hkrati pa svoje občutje spreminja v dejanje, torej pomoč. Potemtakem moramo o Svetovalcu razmišljati v tem zaznamovanem kontekstu.

Svetovalčeva dejavnost v polju etike in morale je večplastna. Sega od golega, »razumevajočega« poslušanja, preko pogovora (»ljudje [so] hvaležni za vsako besedo«) do predpisovanja terapij, torej zdravilnih aktivnosti, ki bodo pomagale njegovim strankam, klientom oziroma, v razširjenem pogledu, izboljšale človeka in človeštvo kot tako (»verjamem v solidarnost ... in v sočutje«). Svetovalčevo razumevanje se manifestira na različne načine. Najizraziteje s predpisovanjem terapij, ki jih bomo navedli nekoliko kasneje, vendar tudi samo z »nedolžnimi« konstatacijami, pa ironičnimi komentarji, verbalnimi atakami in apodiktičnimi sodbami. Svetovalec se, če ga beremo pozorneje, v principu vzdržuje neposrednih oznak in sodb klientov in njihovih ravnanj, vendar mu kdajpakdaj tudi kakšna uide, kot npr. »Zavirate ženskam!«. To je domala diagnostična izjava, ki se izmika ustaljenim metodam različnih terapevtskih tehnik (npr. transakcijske analize, realitetne terapije, gestalt terapije, integracijske terapije, psihoanalize ipd., katerih sledi najdemo v Svetovalčevem pristopu) in uveljavlja svojo lastno, »Svetovalčevo metodo«. Še najbolj jo poznamo iz cenениh hollywoodskih filmov, v katerih psihiater (ta tipizirani »shrink«, ki v resnici »krči« polje duševnosti na nekaj bolj ali manj vulgarnih definicij in prijemov), ki klienta »napade« na tak način, povzroči (pač glede na scenarijsko domiselnost) ali njegovo »čudežno« ozdravitev ali vznik hudega odpora oz. blokade, ta pa povsem onemogoči nadaljnji tretma. Svetovalec v resnici noče ničesar takega, z vztrajnim poslušanjem in tihim odobravanjem, s svojo »nevednostjo«, ki je marsikdaj samo hlinjena (nevednost je prevod pojma ignoranca), in z občasnimi intervencijami hoče predvsem spodbuditi, sprovcirati klienta k razmisleku, k premestitvi fiksacije, k spodmiku ustaljenega prepričanja. Kljub temu pa je to izjava, ki ga – hočeš nočeš – legitimira in delno razkrije njegovo metodo, ki se, kot rečeno, najbolje počuti v polju etike in morale.

Preden zaidemo globlje v to polje, si pogledjmo zbirko Svetovalčevih pristopov in prijemov, s katerimi se spoprijema zdaj z banalnimi, zdaj pa s povsem zagonetnimi težavami svojih klientov. Na prvem mestu sta torej poslušanje in dialog, pogovor. Poslušati sočloveka je, kdo bi si mislil, postala že terapevtska tehnika! A brez ironije: v resnici gre za poslušanje z namenom, ki klientu pomaga vzpostaviti najprej stik s samim sabo in nato s sogovornikom ter na ta način izreči tudi tisto, kar bi sicer ostalo neizrečeno, potopljeno v nezavedno. Svetovalčev pogovor je pogosto

dvogovor »gluhih« oz. v serijo monologov zamaskiran dialog; a tudi to ne brez namena, ki ga spet poznamo že (ali tudi) iz zgodovine dramatike: skozi klasičen monolog se dramski lik izraža, izpoveduje kot subjekt, čeprav je res, da je moderna drama, še posebej drama absurda, monologu odvzela ves racionalni smisel, tega pa tudi postdramska praksa v glavnem (še) ni mogla popolnoma rehabilitirati. – Sledi zastavljanje vprašanj, nekakšna majevtika, ki z natančno ciljanimi provokacijami sproži hoteni učinek. (Mimogrede: nekoč sem prisostvoval družinski terapiji pod vodstvom terapevta, »svetovalca«, čigar vprašanja bi po inteligenci, usmerjenosti, duhovitosti ipd. lahko mirno primerjal z vprašanji ali metodami kakega Sherlocka Holmesa, prav tako njegova lucidna sklepanja in presenetljive zaključke.) Zastaviti pravo vprašanje je, kot že vemo, ključno za uspeh v marsikaterem pomenu, vendar se moramo varovati prenašanih sklepov: s pravim vprašanjem priti do pravega odgovora še ne pomeni klienta (»bolnika«) ozdraviti, daleč od tega, to vemo vsaj že od Freuda; pomeni samo odškrniti mu vrata v lasten problem in prenesti pobudo za nadaljnjo dejavnost na njega samega. Korunov Svetovalec ni (ali noče biti) psihoterapevt ali psihoanalitik, to tudi sam pove, čeprav mu v isti sapi uide izjava »ampak iz tvoje podzavesti je prišla«, prav tako se loteva interpretacije sanj, čeprav bolj v jungovskem kakor freudovskem smislu; pravzaprav bolj kakor (psiho)analizi sledi intuiciji in lastnim spontanim odzivom, ki so navsezadnje tudi njegov (možen) alibi pri napačnih diagnozah ali terapijah. (Njegov strah pred psihoanalizo se zdi neupravičen in nepotreben, saj bi ravno psihoanaliza lahko postavila njegovo »solidarnost« in »sočutje« tja, kjer bi bila najbolj učinkovita: zunaj polja etike in morale.)

In to je v resnici nadaljnja Svetovalčeva metoda: namreč prenos, transfer njegovega »dela« na klienta, tisto, kar lahko predstavlja pot k njegovi »ozdravitvi«, je prej ali slej v njegovih rokah. Ta premik pa je težak in uspeh ni zagotovljen kar vnaprej. Svetovalčevi nasveti oz. kar direktni napotki za klientovo delo so pogosto nenavadni, presenetljivi, bizarni. Sledijo Svetovalčevi predočitvi možnih ali nujnih posledic, slikoviti uprizoritvi možnega ali nujnega sveta, ki bo posledica klientovega dejanja oz. njegove odpovedi. Tak je npr. »nasvet« o obisku klavnice, pa tudi tisti, že omenjeni, o bičanju. Svetovalec se v resnici najmočneje realizira ravno v preiščenem dajanju nasvetov, v tem – in to tako v reakciji, ki jo sproža, kot v užitku, ki si ga organizira – je podoben nekakšnemu mojstru spektakla, nastopaču, ja, (gledališkemu) režiserju. Svetovalec s svojimi nasveti na neki prefinjeni način režira svet okrog sebe, ko pravi, da ga izboljšuje, mu v resnici podeljuje gledališko, izvedbeno, torej estetsko dimenzijo. Pri tem se v njem mešata dva tipa »režiserja«: tisti stare in tisti nove šole; prvi režira z avtoriteto, nemalokrat s slabo prikrito agresijo, praviloma z manipulacijo igralca, ekipe, gledalca, drugi je del skupine, izkorišča paradoks demokracije (v umetnosti): navidezna enakopravnost je pravzaprav prešita s principom prvega med enakimi, odgovornega vodje, ki je samo »konica stožca«, v resnici pa vse v procesu sledi njegovi ideji, vendar je ne uveljavlja na manipulativen, temveč dialoški način.

Svetovalec, ta na prvi pogled »mali človek«, skrit pred očmi javnosti, upokojeni filmski rekviziter (kar sicer ni majhna funkcija, rekviziterji so navadno veliki »maherji«, ki obvladajo marsikaj in marsikoga), se v resnici močno zaveda javnosti, zunanje izpostavljenosti svoje »popoldanske« funkcije. Po eni strani tako dobro pozna delovanje sveta ne samo na osebni, subjektivni, temveč tudi na objektivni, nadosebni ravni, torej v družbenem in političnem smislu.

Njegove na prvi pogled nedolžne definicije se v resnici tičejo ustroja in delovanja sveta, še več, možnosti njegovega izboljšanja – in to zdaj na moralno angažiran, zdaj satirično ironičen, zdaj absurdno bizaren način. Zato je marsikdaj njegova metoda tudi javno priznanje, torej transmisija interne, inhibirane deviacije v eksterni svet, vse to ob predpostavki, da se simptom, čim ga izrečeš oz. prepustiš zunanjemu svetu (njegova »ekshibicija«), zmanjša oz. sčasoma odstrani. To je nemara najbolj izrazito pri Svetovalčevi terapevtski obravnavi ministra, kjer dobi javnost še dodatno dimenzijo: gre za kritično javnost (tudi politično opozicijo, medije ipd.), ki povsem drugače (= manj naklonjeno) tretira simptome takih ali drugačnih (političnih) klientov (lahko bi jim rekli tudi »pacient«, z vsemi slengovskimi konotacijami vred); ni naključje, da je Svetovalec zaradi svoje usmerjenosti v javni prostor tudi pod nadzorom (če seveda temu podatku verjamemo) policije. Navsezadnje pa je javnost tudi temeljna okoliščina, celo pogoj za delovanje teatra, torej področja, na katerem se Svetovalec – hote? nehote? – znajde v metadramskem prizoru (»Hamlet«) ob koncu drame. Ta teater je – po Korunu – poslednja resnica sveta, ki se, čeprav ga nosijo v svojem nazivu, različnim svet-ovalcem (pa naj bodo režiserji ali »režiserji«) v temelju izmika, to je teater-svet, ki ima svoje zakonitosti, svoje metode, svoje resnice. In to je teater, ki mu tudi Korun kot star gledališki maček (in nedvomno naš najpomembnejši gledališki ustvarjalec druge polovice 20. stoletja) še vedno priznava tisto prvotno nedoumljivost, skrivnost in nepredvidljivo moč, ki lahko vase posrka vsako (estetsko, družbeno, politično) revolucijo, pa še vedno ostaja »istik«, v bistvu nespremenjeni kreator sveta, tista njegova manifestacija, ki v sebi nosi največ smisla, seveda razumljenega v njegovi mnogoterosti, kot relativne in odprte, arbitrarne in nezanesljive, kontingentne in prepustne kategorije, ki jo je treba v vsakem trenutku definirati na novo. – Svetovalca moramo tako že od vsega začetka, ne šele na koncu, misliti v povezavi s teatrom, v teatru, Svetovalca brez teatra ni ...

In kako je torej pri našem Svetovalcu z – obljubljen – etiko in moralo? Svetovalec se na prvi pogled zdi kot nekakšno moralno središče, epicenter etičnega ravnovesja (in potresov) sveta, tisti izgubljeni in ponovno povrnjeni etos, ki mu naseda tista manihejska logika, ki ga v resnici sama vzpostavlja in nadzira, saj natančno ve, kako deluje in učinkuje; Svetovalcu včasih uidejo, kot že rečeno, moralne (ob)sodbe človeka in sveta (kot recimo v prizoru s »strici iz ozadja«, delno tudi v tistem z revolucionarji), ki razkrivajo svoj ideološki vir, in ta je v resnici moralističen, saj names-to da bi objektivno razločeval, ogorčeno sodi, še več, pravičniško obsoja, s čimer pa, tako pravi veliki poznavalec (ne)morale, Nietzsche, samo izkazuje strah pred izražanjem lastnih instinktov ... V teh trenutkih moramo biti na Svetovalca še posebej pozorni, pravzaprav se skozi take izjave razkrije nekakšna simptomatika svetovanja kot izjavljalnega sistema, ki ni zavezan – deleuzovsko rečeno – postajanju, temveč definicijam in dogmam, torej vnaprejšnjim ideološkim predpostavkam. – In kot vemo že vsaj od Nietzscheja naprej, je s (sodobno) moralo hudič. Dobesedno. Kriterij morale – če površno obnovimo nekaj tez iz njegove *Genealogije morale* – namreč ni nekaj univerzalnega in absolutnega, temveč je morala historična dimenzija, podvržena manifestaciji moči, konkretno, sprva tiste vladajočega razreda, po historičnem etičnem preobratu pa ne-moči, torej latentne moči revnih in zatiranih. Sodobni etični ideali so v bistvu sfabricirani: šibkost je v izkrivljeni ideološki optiki postala zasluga, nemoč, ki se maščuje, dobrot

Tanja Dimitrievska, Gregor Gruden, Jernej Gašperin, Gašper Tič

in odpuščanje, boječa nizkotnost ponižnost, podvrženost tistim, ki sovražijo, pokornost, strahopetnost potrpljenje, beda blaženost, maščevanje zmaga pravičnega boga, trpljenje pa je postalo izgovor za poslednjo sodbo in prihod božjega kraljestva. In še naprej: etični pojmi, kot so krivda, vest, dolžnost, izhajajo v bistvu iz obligacijskega prava in so v domeni upnika, ki v zadajanju trpljenja dolžniku najde svojevrsten užitek. Kategorični imperativ v resnici »zadarja po okrutnosti«, pravi Nietzsche in se vpraša – ter že tudi odgovori –, »kakšne narave je že od začetka ugodje, ki ga občuti nesebični, samega sebe zatajujoči, samega sebe žrtvujoči: to ugodje sodi k okrutnosti«. Dobra ilustracija – in simbol – tistega, ki se žrtvuje za svojega dolžnika, je Jezus: z žrtvovanjem utemelji absolutno zavezo, utemeljeno na ljubezni, vendar »prežeto z nepremagljivo grozo«.

Razkriti je torej treba pravo naravo morale, nas pouči Nietzsche, a prava narava se ne skriva na njeni hrbtni strani, ki je pravzaprav domena ne-morale, torej resnična vsebina moralizma, temveč je nekaj »tretjega«, namreč zagotovilo resničnosti tako ene kot druge strani. Ali kot bi Deleuze rekel v povezavi s smislom in njegovo logiko: nesmisel ni pomanjkanje smisla, smisel je v bistvu produkt nesmisla: »Nesmisel je hkrati to, kar nima smisla, a tudi to, kar se po sebi zoperstavlja odsotnosti smisla, saj podeljuje smisel.« Logika je strukturalistična, a dovolj blizu poststrukturalistični, ki se o smislu ne sprajuje več, saj ga razume kot produkt nezavednih mehanizmov. V Svetovalcu se na ta način razkrije neka perverzija morale (in smisla), saj sebe nezavedno vzpostavlja kot avtoriteto oz. drugega, ki sicer, kot bi slikovito rekel Deleuze, »preprečuje, da bi nas kdo naskočil od zadaj, [in] svet ovija v neko dobrohotno čebljanje«, vendar je v resnici tista struktura, preko katere – in preko njegovega užitka – se manifestira moja želja, njena nezavedna izpolnitev. Svetovalec je veliko več, kot se zdi, v njem se skrivajo mehanizmi, ki ga presegajo in segajo v svet globlje, kot je sam pripravljen priznati.

V Svetovalcu se potemtakem odvija drama morale, drama tega trenutka, ki jo površen pogled lahko pripiše svetu. Samo za primer: kje lahko najdemo pravi ključ za razumevanje prizora s »strici iz ozadja«? Pa ja ne v površnem obsojanju negativnih pojavov, povezanih s sodobno ekonomijo, neoliberalizmom, krizo in vsem, kar je ta prinesla (!), vključno z njenim iracionalnim reševanjem, pa čeprav se nam zdi to še tako logično in racionalno. Saj ti pojavi niso neka ločena entiteta, ki se izmika razumevanju človeškega, kamor sodi tudi etika, temveč ravno njegov eminenten pojav, skozi »krizo vrednot« (priznam, ko slišim poenostavitve, kot sta »kriza vrednot« ali, še huje, »pohlep«, primem za pištolo!), ki jo je spodbudila dramatična ekonomska situacija ob koncu prejšnjega desetletja in ki jo razumemo kot njihovo negativno manifestacijo, se te vrednote ravno pokažejo kot take, kot človeške, ja, kot »pozitivne«. Ni namreč drugih, absolutnih in univerzalnih vrednot, ki bi bile zdaj odrinjene na hrbtno stran, potlačene, ravno te, »negativne« vrednote so eminentno človeške, hkrati pa produkt (tega) časa, in njihovo obsojanje je iskanje nekega utopičnega, idealnega izhodišča, ki ga v resnici nikjer ni, oz. točneje, ki naj bi tičalo na hrbtni strani tega obsojanja ali moralizma. Problem je torej v napačnih predpostavkah, ne v napačnih izpeljavah, in imenovati pojav s pravim imenom (ne ga obsojati, temveč analizirati), pomeni tisto možno pot, ki nas lahko vodi k »ozdravitvi«, k vzpostavitvi »tretje« strani. In v tem so »strici« bolj inovativni od Svetovalca, saj za

nove pojave ponujajo nova imena, ki kljub bizarnosti bolj kot prikrivajo ravno razkrivajo smisel njihovih dejanj in postopkov, pa naj bodo ta še tako »negativna«.

V napačnih nasvetih je skrit večji hudič kakor v napačnih odločitvah; Svetovalec kot naš neizogibni drugi je pravzaprav skrita resnica sveta, ki nas odvrča od pravih odločitev in nas zavaja k napačnim, k začasnim in delnim resnicam, k prilagojenim in tolažečim resnicam, k prividnim in nepomembnim resnicam, k idealnim in transcendentnim resnicam – in mi mu verjamemo! Namesto da bi verjeli pozivom k spremembi, ja, tudi k revoluciji, pa čeprav je ta v drami uprizorjena nekako dialoško neenakopravno, z arbitrarnim cinizmom in anarhističnim pridihom in potemtakem bojujoča vnaprej izgubljeno bitko, verjamemo najrazličnejšim svetovalcem, hudičevim advokatom, delujočim pretežno *pro bono*, ki nam svetujejo, da je vse že v nas (!), samo odpreti se moramo in to odkriti, na ta način pa nas pripravljajo na še večjo manipulacijo in eksploatacijo v obligacijskem svetu neskončnih menjav s predvidljivim učinkom. Kot da bi nasedali neki napačni etimologiji pojma svetovati in njegovega korena *svet*, v katerem slutimo tako *svetlobo* (etimološki vir za pojem sveta) kot *slavje* (etimološki vir za pojem svetosti), ne pa *govora* kot takega, blizu »sodnemu« (etimološki vir za pojem svetovanja), in kot da ne bi vedeli, da »ni slavja brez okrutnosti [...] in tudi na kazni je toliko slovesnega!« (Nietzsche) V svetovanju ni ne svetlobe in ne slavja, le »neustrašni« govor, ki nas v resnici slejkoprej kruto kaznuje ...

Na srečo je Korunov Svetovalec bolj prefrigan, kot se zdi na prvi pogled, in se s svojimi nasveti pogosto izmika zgornji »kritiki«. Ob tem, da mu včasih uide kakšna nepremišljena opazka ali sodba, je v resnici igriv in »nor«, torej pravi ludist, ki ne verjame niti ljudem niti sebi, saj ga v življenju vodi skepsa, resda včasih cepljena z naivno vero v človeka. Čeprav redkobeseden, Korunov Svetovalec pove več o sebi (in Korunu), kot bi želel, na ta način pa tudi o nas, ki mu vendarle verjamemo. Verjamemo namreč njegovi veri v besedo, ne toliko v dialog kot v porajajočo, postajajočo besedo, ki je njegovo edino avtentično orodje in orožje, njegovim besedam o smrti in trudu, da bi mu bilo ob njej »vseeno«, pa njegovemu solipsizmu in veri v čisti, absolutni jaz, ki edini osmišlja svet, vse drugo pa je (ni) nič, in po drugi strani verjamemo tudi njegovemu uporju proti nihilizmu, čeprav se ta pravzaprav zdi odveč, saj je nihilizem, kar vemo že vsaj od Sartra, v resnici humanizem, in človeka v resnici počloveči, ne razčloveči – kar, torej razčlovečenje, pa je resnična posledica napačne morale, dejavnega moralizma. In verjamemo njegovi veri v norost, in ne (mentalno) zdravje, pa čeprav s tem Svetovalčevo pozicijo že postavljamo pod vprašaj. A ravno zato nam – in verjamemo, da tudi Korunu – gre, za odgovor na neodgovorljivo vprašanje: Kdo je Svetovalec?

Nina Rakovec, Tanja Dimitrievska, Uroš Smolej

Matjaž Zupančič

BURLESKA V KEPI GROZE

Matjaž Zupančič BURLESKA V KEPI GROZE

Človek se včasih znajde v situaciji, ki je ne pričakuje, čeprav v resnici ni čisto nepričakovana. In ravno na to je najmanj pripravljen. V takšno situacijo me je spravil klic Petre Pogorevc s predlogom, da pišem o »burleskni dialogih« Mileta Koruna. O njegovem dramskem prvencu, tako rekoč. Da bo nepoučeni bralec razumel mojo zagato, moram povedati nekaj besed o svojem odnosu do avtorja nove gledališke igre.

Pripadam generaciji, ki je imela svoje gledališke učitelje. Ko danes gledam nazaj, se mi zdi to velik privilegij. Seveda smo jim študentje znali nasprotovati, se skregati – skratka, iskali smo svojo pot –, a se hkrati ves čas tudi veliko (na)učili. To nikoli ni samoumevno, ker učiti pač ne zna vsak, še najmanj v polju gledališča in umetnosti. Med tistimi, ki so imeli talent za delo s študenti igre in režije, je bil Mile Korun verjetno osrednja osebnost. Ko sem (na Korunovo vabilo) kot mlad asistent prišel na akademijo, sem imel priložnost nekaj let od znotraj spremljati njegov način dela. Kasneje naju je skupno delo na akademiji in sodelovanje v teatru kar močno povežalo; vsekakor sva preživela ogromno časa skupaj. Ko sem začel pisati dramatiko, jo je Korun takoj začel režirati. *Nemir*, *Ubijalci muh*, *Razred* ... Sijajne režije, ni dvoma. Jaz sem gledal njegove predstave, on je spremljal moje; in tako sva si – to lahko rečem v imenu obeh – ostala zanimiva. Gledališče, šola; vmes pa ure in ure pogovorov. Debat. To so bili največkrat zanimivi, inspirativni dialogi, ne tako poredko tudi kaj »burlesknega«, kolikor se spomnim ... Skratka, zgodilo se je, da sva kakšne četrto stoletja skupaj reševala neko »križanko« in to počela intenzivno in zares – čeprav včasih za seboj pustila tudi kaj praznega, odprtega in nerešenega. Včasih namenoma, včasih iz nemoči, včasih iz neke igrive objestnosti: vedno znova so se namreč odpirala nova polja in nove uganke ...

Ko se je Korun upokojil, sva se začela videvati bolj poredko. To je bilo glede na čas, ki sva ga preživela skupaj, po svoje presenetljivo – a hkrati tudi logično. Kot da se je počasi in tiho odmaknil tudi tisti skupni smisel, ki je ves čas od znotraj poganjal najino sodelovanje in druženje: gledališče in akademija. Skupna obsedenost z živim teatrom, bi lahko rekel. Prišel je še na nekaj mojih predstav in jaz sem ga tu in tam obiskal, med drugim tudi na dušek prebral njegovo *Poročilo o nedokončani predstavi* – še en izjemen tekst o režiji, igri in gledališču – in vedno sva bila oba iskreno vesela, ko sva se srečala. Sicer pa se mi zdi, da nisva želela na silo vrteti nečesa, kar se je mirno in spontano obrnilo samo od sebe.

In potem izvem, da je Mile Korun napisal dramo in z njo v paketu pride povabilo, da pišem o njej. No, ne dobesedno v paketu: najprej je namreč prišla ponudba. In jaz sem jo sprejel, še preden sem prebral tekst. In hkrati takoj poskušal razumeti, zakaj sem to naredil. Pristati, da boš pisal o nečem, česar sploh še nisi prebral, je nekako tako, kot skočiti v bazen, za katerega ne veš, ali je v njem voda. Kaj pa, če mi igra slučajno ne bo všeč? Ali ne obstaja možnost, da bi sijajen gledališki režiser recimo napisal slab dramski tekst? Dobro, slab najbrž ni, drugače ga ne bi uprizarjali, ampak vseeno ... Naj mu potem vseeno laskam, saj gre za gledališki list; pišem neke lepe floskule o pomembnosti vsega napisanega, za katere itak vem, da jih sovraži? Ali pa naj se trudim vse obleči v kaj učenega, recimo v nekakšno literarno teoretsko ekspertizo, polno referenc iz slovenske in druge dramatike? In ne nazadnje: kaj pa, če vsega skupaj sploh ne bom razumel? To je včasih sicer lahko zanimivo začetno izhodišče za režijo, ne pa tudi za pisanje, golo analizo. Zakaj se raje ne bi dobila na čaj in kavi (on čaj, jaz kava) in se pogovarjala, kot sva to počela včasih? In konec koncev: ali ga v resnici sploh zanima, kaj si jaz ali kdor koli misli o njegovih dialogih? Kaj pa, če je sam sebi povsem dovolj? No ja, tekst je prinesel v Mestno gledališče, nekaj ga očitno že zanima ... Ampak vseeno, jaz nisem kritik ali literarni teoretik; sem navaden praktik, takšen, kot je konec koncev tudi Mile; evo, zdaj še on piše drame, dejstvo je, da se s teatrom oba ukvarjava »od znotraj«; kaj se torej sploh pričakuje od mene?!

V to – že skoraj malce jezljivo razmišljanje – pride Petrina elektronska pošta in z njo *Svetovalec*. Pride katalog burleskni dialogov. In še preden sem jih prebral do konca, sem vedel, zakaj sem si jih želel prebrati, še preden sem jih sploh začel brati.

Iz preprostega razloga: v resnici me sploh ni zanimalo, ali je tekst »dober« ali »slab« in kar je še teh in podobnih reči. Kaj pa je v današnjem gledališču dobro in kdo je tisti, ki ve? Zase vem, da me zanima nekaj ljudi, in če se na sceni ne pojavljajo vsakih pet minut, so mi še ljubši. Hočem povedati, da me je bolj kot sam tekst pravzaprav zanimal njegov pisec. Kje se ta trenutek nahaja, kaj ga zanima in kaj veseli; o čem premišljuje. In seveda – o čem piše. Kaj sporoča. Zgrabila me je silna radovednost, prava vznemirjenost, da se lahko spet srečam s Korunom tam, kjer so bila najina srečanja itak najboljša: na gledališki fronti! Prav, pa naj gre spet enkrat duh v patrolo, kot bi rekel Brecht! Kajti dramatika nosi v sebi teater *par excellence*. Vsaj tista dramatika, ki je bila všeč obema. In kaj je lepšega kot priložnost, da po vseh teh letih spet za nekaj trenutkov vstopim v te (najine) nekoč razburljivo gledališke prostore. Tako, rahlo na razdaljo, skozi »burleskne dialoge« ... ampak vseeno. Mogoče malce tudi zaradi tistih praznih polj, ki so ostala neizpisana v neki nekdanji skupni križanki ... Se bo morda kakšno zapolnilo za nazaj?

Potem sem prebral tekst in dobil svojo porcijo. In si hkrati oddahnil. Nobene sentimentalnosti, na vso srečo. Korun se ne vrača nazaj, ampak se igra naprej. Vrgel je dialoge na papir in na oder in to je vse, kar šteje. Zato se tekstu ne morem izogniti in grem naravnost k svari. *In medias res*. Dragi bralec in gledalec, moje preprosto mnenje je, da imaš pred seboj majhen dramski katalog obširnega vsebinskega formata. (*No evo, sem že pri floskulah. Sranje. A sploh gre drugače? Vseeno nadaljujem.*) Berem ga na dva načina in imam hkrati občutek, da sta oba hkrati pravilna in napačna. Prvi se ujame na konkretnost, aktualnost, »kataloškost«, zabavnost (saj gre za komedijo, morda nadaljevanko?) in se

Milan Štefe, Karin Komljanec

odpira navzven; drugi način se izgublja v temnejših, obešenjaških in zabrisanih (*noir*) plasteh in se odpira navznoter. Oba skupaj pa v teater.

Ne glede na to, kateri način je primernejši – ni dvoma, da *Svetovalca* konstituira neko temeljno nasprotje, ki je hkrati izvor smešnega in resnega. Na eni strani je seveda križanka; vse se začne z njo. Prvi prizor, prvo vprašanje: smisel življenja, štiri črke. In na koncu ... T. Smrt. *Simple as that*. Torej imamo okvir. Imamo katalog. So pravila. Pravila igre. Je red. Burleska. Smisel. Življenja. Izjava. Smisel moje debele riti. Besede, besede, besede. Črke v logičnem zaporedju. Oblika teatra. Ko pa stopiš na glavo v stvar, postane ta kataloška zbirka dialogov na trenutke prav strašljiva. Zgrešili bi poanto, če bi podnaslov naše igre razumeli (zgolj) na preprost način, ki – kot se po šolsko reče – skuša izvabiti smeh s smešnim prikazovanjem resnega in resnim prikazovanjem smešnega. Če je v tem tekstu kaj zares »burlesknega«, je natančno v nasprotju med tem enostavnim, hote skromnim, skoraj banalnim okvirom, ujetim v besedici »katalog«, ki skuša ujeti, zamejiti, uokviriti nekaj, kar je nemogoče katalogizirati – in zato, ker je nemogoče, tudi ves čas uhaja. Iz prizora v prizor. In naprej ... Nekako sem prepričan, da ta katalog še ni končan. Kajti ti burleskni dialogi se poigravajo z eksistenco, politiko, zgodovino, psihoanalizo, umetnostjo, minljivostjo ... Korun v svojih »dialoških skečih« življenje secira tako rekoč z vseh strani. Ampak, kot rečeno: v tem (smešnem) protislovju se spletata igra in teater, pa tudi misel in filozofija; zdi se, da pri našem avtorju ni enega brez drugega. Korunovi dialogi (v njihovem ozadju se včasih zazna veselje do žanra kriminalke – imamo glavni lik, ki mora rešiti problem, uganko) so nekakšen dialoški *theatrum mundi*, postavljen v (majhno?) svetovalnico, v kateri se oba principa ves čas srečujeta, ljubita, kregata, božata, bičata, norčujeta drug iz drugega – hkrati pa na neki poseben način tudi spoštujeta. Še več – razumeta. Ampak v tem trku je metoda; naj jo kar takoj prikažem na (zame) nadvse posrečenem primeru.

Simpatično in prostodušno dekle po imenu Katarina čuti v sebi kepo groze. Obvladuje jo nekakšen vsesplošni, totalni, eksistencialni strah, zaradi katerega bi si želela umreti, če se ne bi hkrati bala – jasno, tudi same smrti. Boji se vsakega veselja, ker takoj pričakuje kazen; hkrati ne ve, kdo jo kaznuje. Čuti samo to, da je za vse, kar počne, nekje predpisana kazen. Kaj jo čaka na koncu? Ne najde nobene gotovosti, Drugi je zanjo vedno tujec, nekakšna fantazma; ugotavlja, da si od trenutka, ko te mama izvrže iz sebe, sam samcat. Katarina ima občutek, da je ločena od sveta, da je ločena od celote. Ko po zabavni terapiji – mojster ji predpiše kazen, ki Katarino vnaprej osvobodi občutka krivde, da bi potem lahko v miru počela, kar pač počne – že nekoliko pozabimo na njen problem, nas čez nekaj prizorov dialog pripelje k sijajnemu paradoksu, ki ni brez zveze s temeljno težavo: s strahom pred smrtjo. Ampak: kaj pa, če smrt ne prihaja iz onostranstva? Kaj pa, če smrt prihaja iz človeka, iz njegovega telesa? V tem primeru z njim izgine tudi ona! Umre tudi smrt. Smrt sploh ni večna, smrt je umrljiva! Uganka, ki jo v trenutku rešiš in v trenutku izgubiš. A hkrati se ta misel v tistem hipu, ko začne po »smoletovsko« iskati smisel, že ujame v svoj burleskni okvir, ki se v tem primeru imenuje Heidegger. Ki je sicer tudi že umrl in naj bi torej po vsej logiki moral vzeti svojo smrt s seboj – ta pa očitno še kar naprej sedi v »posvetovalnici« in še kar naprej filozofira ... Sijajno!

In ne nazadnje: kdo je sploh ta famozni svetovalec Polde, ki ga kličejo mojster? Mojster česa, pravzaprav? Vsega in ničesar? Nekakšen psihoanalitik samouk, ki v svojem delu uporablja precej drastične, da ne rečem gledališke metode? Ki recimo »pacientki« predpiše terapevtski ogled zakola prašičev, torej nekakšno simbolno kastracijo, da bi ozdravil njeno obsedenost z moškimi spolnimi udi, ki se ji kar naprej prikazujejo; ki v fantu, ki neprestano masturbira na slike predsednikov – najraje domačih, ker na Zdravljico vsi vstanejo –, prepozna manko očeta; bistrournjež, ki opazuje, kako iz steklenice nezavednih obsesij uhaja duh slovenstva; ki za ateistko z latentnim občutkom krivde – občasno ji z božanjem in citiranjem Avguščina pomagata dva zagrizena kristjana, ona pa ju »ubija« z Nietzschejem, Freudom in Lacanom – predpiše bičanje z leskovo šibo, ob čemer se mora mučenica še opazovati in si vse zapisovati; dobrodelnež, ki svoje početje napaja iz želje in morbidnega užitka po vpletanju v življenje drugih ljudi; upokojeni filmski reviziter, ki verjame, da se subjekt spreminja in se v bistvu ne ujema sam s seboj; človek, ki noče oblasti, ki noče v stranko in mu je politika sumljiva; modrec, ki je ugotovil, da nima ciljev, ker jih ne potrebuje; ki ne ve, kaj je sreča, ki ne želi vedeti, kam gre, ki dvomi o vsem; mislec brez ideologije, če ni ideologija to, da je nima; ki nima neke poslednje, svoje resnice, ker jo pri vsaki novi zadevi, ki jo poslušša in doživi, ustvarja na novo, iz novih kontekstov – ne pa iz ustaljenih resnic in vrednot. Ki v vsakem vidi igro, vsakega vabi na oder in v svoje klovnske prizore, v katerih se sprehajajo vsi mogoči strici in tete iz ozadja; maestro, ki predlaga igralcu, da bi kot Hamlet v svojem znamenitem monologu namesto lobanje držal v rokah živo sluzasto žabo ... In tako dalje ...

Morda se motim, ampak naš Svetovalec me včasih spominja na gledališkega režiserja.

Če iz vseh zapisanih poudarkov sklepete, da gre za zabavno igro, ki se ne boji bizarnosti, površine, burkaštva, je vtis pravi. A naj vas to ne prevara: igra je zelo inteligentna. Do te mere, da se lahko hitro izmakne, že ko jo bereš – kaj šele, ko jo gledaš. Zato pozor. Ne glede na to, s katere fronte okupira teater – režijske, teoretične ali dramske –, Mile Korun ostaja gledališki fundamentalist. Ki se zaveda, da v teatru, kot bi rekel William Blake, angeli in demoni okupirajo iste ulice. In ker mu gre zares, katalog ni zaključen in križanka ostaja nerešena. Nedokončana. Ker če bi jo izpisal do konca, potem odpade nadaljevanje. Ali pa poročilo. O tistih praznih prostorih, ki so ostali uganka in so hkrati bistvo. Življenje. Teatra. In človeka v njem. To je težka pozicija. Težko jo je zdržati. Biti do zadnjega na čistini. Na prepihu. Ampak natančno za to gre. Za poročilo? Za nasvet komediji? Bomo videli. Naj mi Mile ne zameri, če parafraziram njegovo izjavo z najinega zadnjega srečanja. Šele ko sem bral njegove dialoge, sem se zavedal, da sem ga zelo pogrešal.

Na odru. *Welcome back*, Mile!

Ljubljana, 1. 8. 2016

Jernej Gašperin, Gašper Tič, Gregor Gruden, Karin Komljanec, Uroš Smolej

Gašper Tič

PROLOG V KATALOG

Eko, mikrofona,
da dobimo tak, sodoben gledališki ton.
Drage gledalke, dragi gledalci,
zvesti abonenti, naključni klienti,
dragi turisti, vsi, ki imate sedež vedno isti,
dragi politiki – vedno odsotni,
in ljubljene kritiki – nujno prisotni,
dragi vsi, ki dajete nam delež tega, kar zaslužite,
in vsi, ki se po vezah (na premieri) z nami zastonj družite ...
Dober večer, buona sera, good evening,
čau, čau, čau,
smo veseli, da ste pršli, upamo, ne bo vam žal, žal, žal.
Pozdravlja vas MGL ekipa,
ki srce za vas ji utripa,
ki se bo trudila,
da ne bo vas preveč zamorila.
Če komu bo dolgčas in ga spanec premami,
nej se zmeni s sosedom, da ga predrami.
Kdor pa do konca ne zakinka,
teater pol na šanku časti mu dva drinka!

Ne se bat, ne bom samo jaz gobcal, so z mano kolegi artisti,
 čeprav zdaj molčijo, niso statisti.
 Predstava je vrhunska, so rekli uni, ki so jo vidli pred vami,
 med njimi, čisto objektivno – moja mami.
 Dobili smo tudi že nagrado –
 nas najdoste v izložbi v Nami!
 Predstava ni dolga, uro in pol,
 je reku eden, ki je zadnjič v pavzi šel domov!
 V prestavi je vse, od Stanislavskega do ognjemeta, specialni efekti,
 kakšni prizori se vam bojo zdeli tudi defekti,
 ma sej znaste – kar je dobro, so zaslužni igralci, treba je bit fer,
 kar ne štima, je zajebal režiser.
 Ma kdor dela, se tudi moti; se zastonj ne reče gledališče:
 en sedi in gleda, drugi išče!
 Skratka, dobrodošli, v magično raketo z nami vstopite,
 vse skrbi in kar vas matra, pred vrati teatra pustite,
 se podajte z nami na to gledališko potovanje,
 kjer srečajo resnica se in sanje,
 kjer je vse zares in hkrati ni,
 kjer tudi kdor umre, v resnici preživi ...
 In dobro jo odnese celo tisti, ki se poročil!
 Zakaj je to najlepše potovanje? Ker greš vase potovat!
 Je blizu, je poceni in še vrneš se nazaj bogat!
 Če je zraven še zabava,
 je predstava prava,
 in se dolgo, dolgo igra,
 čeprav na festivalu umetniškem nobenem ne konča.
 Zdej čas bo že počasi, da začnemo, gremo v prizor,
 če ne, na vrsti bo že odmor.
 Danes si boste ogledali predstavo ... Kaj igramo danes?
 Aja, predstavo Svetovalec!
 V njej imam svetovalnico, sem mojster Paolo – Polde!
 Se opravičavam, se kdaj ne spomnimo, ki vsi tle tolko igramo ...

Vsak po deset in več vlog ... a vsi po eno plačo imamo!
 Skratka: Polde pomagaj, Polde svetuj, Polde naj vsakemu rešitve prinaša ...
 »Kako?« se mojster Polde vpraša.
 Počasi, korak za korakom, prizor po prizor,
 pri tem pomaga naj humor!
 Žanra, ki ga boste gledali, ne boste našli krog in krog;
 ni komedija, tragedija, ampak je burleskni dialogov katalog!
 Zdej, v naši državi, tako kot sz vsem, je sz žanri cela zmeda,
 gledalec bere eno, drugo gleda;
 kar naj bi komedija bilo, je prej bulvar,
 za kaj resnega razmišlja, če sploh dal bi dnar.
 Malo ve jih točno, kaj v teatru je groteska,
 še manj, kaj je burleska.
 Tako da: preden se pojavi kakšna dolga surla,
 razčistmo še, da izvira iz besede »burla«.
 Italijanščina nam jo je dala
 in pomeni kratko malo »šala«.
 Burleska pa tako nam smeh izvablja,
 da za prikazovanje resnega smešen način,
 za smešnega pa resnega uporablja.
 V teoriji – kaj pa v primeru?
 Recimo: mož pokoplje ženo in da napisat:
 »Tu leži moja žena, jaz pa počivam v miru!«
 Burleska – kako se igra pa katalog,
 smo študirali tri mesce, ampak najbrž vesta samo dva ... Korun in Bog.
 Ki ta naš katalog ni od Neckermanna, ni od Quelleteta, avtor je od sile:
 legenda naša, Korunov Mile.
 V prizoru prvem po ideji režiserke mlade in z besedami od Koruna
 pride k Svetovalcu nuna!

Gregor Gruden, Milan Štefe, Karin Komljanec, Tanja Dimitrievska, Mojca Funkl, Viktorija Bencik Emeršič, Uroš Smolej, Nina Rakovec

Tanja Dimitrievska, Viktorija Bencik Emeršič, Milan Stefe, Gašper Tič, Uroš Smolej

Mile Korun

SVETOVALEC

Katalog burlesknih dialogov

2015

Križanka	35
Kako že rečete	35
Strici iz ozadja	37
Kepa groze	43
Tito	47
Slepa miš	47
Lažnivec	50
Imena	54
Škandal	57
Ločitev	61
Revolucija	66
Katarina	70
Krokodil	74
Zveličar	78
Hamlet	81
Ministrov obisk	85

Križanka

- Trinajst vodoravno, smisel življenja, štiri črke, zadnja je T.
- Smisel česa?
- Življenja.
- Smisel življenja? V križanki?
- Ja, smisel življenja v križanki!
- Štiri črke?
- Štiri črke!
- Smrt.
- Kakšna smrt? Smrt za reševalce, to že! Smrt je prej nesmisel kot pa smisel, a se vam ne zdi? Ampak, uh! Mogoče je pa le smrt, štiri navpično je ... krsta ... šest navpično je ... A te križanke dela pogrebni zavod? Šest navpično je ... venec!
- Kako bi utemeljili smrt, kot smisel?
- Kot nič ...
- Vprašanje: če bi jo lahko definirali, če bi ugotovili, kaj pravzaprav je smrt, bi se morda tudi pokazalo, ali je smiselna ... Nič? Prej bi morali ugotoviti, ali je življenje smiselno, sicer pa ... kaj pa je smisel, Anja? Daj mi leksikon, prosim!
- Smisel mojega stola ... smisel moje debele riti ... smisel mojih suhih nog ... smisel mojih velikih korakov ... zaletim se v smisel mize ... grem proti smislu omare ... najdem smisel leksikona ... smisel na lepe oči ... smisel grabežljive roke ... smisel nesmisla!
- Hvala!
- Nesmiselno garanje ... treba je rešiti križanko smisla ... Aha! Smisel zvonca, nekdo je prišel ... ali ga spustim noter ... mogoče bo prinesel svoj smisel ... smisel svinčnika ... in smisel sedem navpično je nevesta! Štima! Ena navpično, prostor nad nami, deset črk, četrta je S, šesta je R.
- Nadstropje.
- Točno! Štima ... Rešena! Hvala, mojster! Najbrž je tista s seksualnimi prividi. Naročena je. Jo spustim noter?
- Prosim ... kar!

Kako že rečete

- Mojster, kaj naj naredim, lepo vas prosim ... silno nerodno mi je ... saj veste, gre za precej intimno zadevo ... že zadnjič sem vam povedala ... povedala sem vam ... zmeraj ko govorim s kakšnim fantom, mi pride na misel ... se mi prikaže slika ... ne vem, kako naj povem.
- Kar pogumno gospodična ...
- Oh, ne recite mi gospodična, potem me je še bolj sram ... nerodno mi je, ker gre za ... ne maram, da kdo izve, mojster, res mi je veliko do tega, da se ne izve! Strahotno bi me zbadali ... strahotno! Ne morete si misliti, ne morete si predstavljati, kako so žleht in perverzni! Ampak zdaj sem že tukaj in vi mi zbujate, ko vas takole gledam, veliko zaupanje ... imate tako mile oči in ... mi je zares žal, da se me več ne spominjate, ker sem že bila enkrat tu pri vas ... Mogoče pa vseeno pridem kdaj drugič ... ali tretjič, ko bom bolj odločna in ... pripravljena na ...
- Ne, kar zdaj povej, tretjič bo še težje!
- Res je, mojster, tretjič bo verjetno še težje! Jaz se tako hitro zmedem in potem ne vem, zakaj sem pravzaprav prišla ... in kar pozabim na vse, iz kakšnega vzroka sem zdaj tukaj ... zakaj sedim tu pred vami, po kaj sem prišla ...
- Po nasvet si prišla, ker se ti, kadar govoriš s kakim fantom, prikaže slika ... česa?
- Saj to je tisto ... ne vem, kako naj izrečem ...
- Slika česa se ti prikaže?
- Slika njegovega spola ... njegov ud, kako že rečete, mojster ... penis se mi zdi ... ali falos ali penis se mi sam od sebe prikaže ... kar vidim ga, kako stoji pred mano ... pred očmi ... Kaj naj naredim? Bojim se, da se mi vidi v očeh ... kako stoji tam in zija iz oči ven ... Zato fantov sploh ne gledam več. Iz strahu, kaj si bojo mislili o meni ... jaz sem pobožna punca! Ampak zmeraj pa tudi ne morem gledati samo v tla ...
- Ti si že drugič tukaj?
- Ja, že drugič, tisto od prvič ni pomagalo.
- Kaj pa je bilo, tisto od prvič?
- Rekli ste mi, naj si poiščem eno rumeno steno ... en tak živorumen zid.

- Ja! In?
- In? In naj se z glavo trikrat zaletim vanj.
- Aha! In kakšen je učinek?
- Rahel pretres možganov imam ...
- In ti ... tista stvar še zmeraj stoji pred očmi?
- Še zmeraj ... Zdaj se mi zdi celo malo večja ...
- Pa sploh veš, kako zgleda penis, a si ga že videla?
- O, ja! Na slikah ... pa anatomski atlas ... pa ... ko smo bili otroci ... smo se šli zdravnike ... ampak tisti so bili še majčkeni ...
- No, prav! Hm! ... Morala bova malo premisliti, pogruntati kak pameten recept! Ja, takole bova naredila ... Dal ti bom napotnico! Napotnico za ogled, za ekskurzijo v mestno klavnico. Ogleдали si boste zakol prašičev. V torek ob 17^h. Razumeš? V torek ob 17^h. Listek z naslovom je tukaj. Nauči se ga na pamet ... Zbrali se boste pred glavnim vhodom, tam bo tudi vodja ... kakšnih petindvajset vas bo, sama dekleta! Kaj je?
- Zakol prašičev, mojster?
- Ja. A te je strah prašičev? Saj te ne bodo pojedli, gre le za praktično demonstracijo, ki se dogaja ob določenih dneh in se opravlja po predpisih. Čez štirinajst dni pridi na kontrolo ...
- Na kontrolo, čez štirinajst dni!
- Zdaj pa mi vrni naslov. Ga rabim za arhiv. Na svidenje ...
- Na svidenje! Dober dan!
- Kaj je?
- Na kontrolo sem prišla ... Mojster, moram se vam zahvaliti, iz vsega srca ... Ozdravili ste me, ozdravili! Pa še strašno zabavno je ... Hi, hi ...
- Kdo si že ti?
- Tista s prikaznijo moških, kako že rečete ... penisov ... ali falosov ... Tista iz klavnice! Poslali ste me na ekskurzijo gledat zaklane prašiče ... Rekli ste, naj pridem čez štirinajst dni na kontrolo ...
- Že vem, že vem! No, kako je, kakšen je učinek? Se ti penisi ali falosi še prikazujejo ... so te razkosani prašiči spravili ... Že vidim, že vidim, da ti je demonstracija v klavnici pomagala ...
- Je, je! Nič več nimam moških lulčkov, nič več tičkov! Nobenih penisov ne vidim več! Hi, hi! Nič več falosov!

Zdaj vidim med moškimi nogami, ne boste verjeli, mojster, ne boste verjeli ... same prašičje repke ... same take majčkene zavihane prašičje repke ... Hi, hi! Hvala, gospod Polde! Vi ste res mojster ... Zdaj lahko gledam fante, kolikor hočem! Nič več ne zardevam in gledam jim naravnost v oči! Naravnost v oči! Pa še smejem se jim! Adijo!

- Pa še drugič!

Strici iz ozadja

- Mojster, mojster ... trije metuljčki so tukaj!
- Metuljčki, Anja?
- Metuljčki okrog vratu ... Trije nobel gospodje želijo k vam! Kaj naj jim rečem? Naj vstopijo?
- Nič se ne mudi, Anja! Čakaj, da pogledam ... Ja, trije so se napovedali! Kolegij ekonomistov ... Podjetniki so, Anja! To bo še utrudljivo! No, pa jih spusti noter!
- Pozdravljeni, mojster ... saj vas tako kličejo, ali ne?
- Tako bo kar v redu!
- Naš obisk je malce presenetljiv ... Mi trije smo tukaj v imenu širšega kroga ljudi iz ekonomije, tudi iz bančništva in podjetništva ... in iz menedžmenta ...
- Sedite, prosim ...
- Dovolite, da se vam predstavimo ... Ta dva gospoda sta Winston Churchill in Franklin Delano Roosevelt, jaz pa sem Josif Visarionovič Stalin ... Zdite se mi nekoliko začudeni! Moram vam kar priznati, da se s temi ... sposojenimi imeni na grbi prav nesrečno počutimo, ampak če mora biti tako, pa naj bo ...
- Zakaj pa mora biti tako?
- Kako zakaj? Ta je pa dobra! Vi ste tako zahtevali ... vi ste nam to tako rekoč vsilili!
- Jaz sem vam to vsilil? Ne!
- Ko sva se pogovarjala po telefonu, sem – če iskreno povem – začutil precejšnjo zadržanost z vaše strani ...
- Ja, in?
- Nič kaj prijazno niste sprejeli pobude za naš sestanek ... Občutek sem dobil, da nas vse, ki se ukvarjamo z gospodarstvom in kapitalom, krivite za tole strahotno krizo, v kateri smo ... in rekli ste, da se z nami nimate kaj pogovarjati ...
- Nobene zamere ne gojim ...
- Govorili ste o navzkrižju interesov ... o korupciji in podobnih stvareh. Prepričan sem bil, da odklanjate vsako srečanje z nami ... vsak kontakt s konkretnimi in stvarnimi podjetniki, ki nosijo resnična imena! Pa sem se domislil ... Če pa pridemo k vam kot ... kot člani nekega abstraktnega kroga iz gospodarstva, tako rekoč anonimno, skriti pod izmišljenimi imeni, nas morda ne boste hoteli zavrniti ... Od tod tudi naša pompozna imena ... Trapasto! Ampak, tako

- sem si mislil, mogoče bomo potem lažje razpravljali o principu ekonomije in ne o kaki konkretni poslovni potezi.
- Kaj pravzaprav želite od mene ... gospod Stalin?
- Dovolite, da najprej razložimo naše težnje, naša pričakovanja ... Glejte, mojster, naš položaj je tak ... Čisto na kratko, saj vemo, da je vaš čas dragocen! Prvič. V času tranzicije in privatizacije smo dobro zaslužili, nekateri kar težke milijone, drugi morda malo manj ... ampak v glavnem se ne pritožujemo in k vam nismo prišli zaradi tega! Drugič. Ko so stvari v državi začele drseti navzdol, smo mi bili pripravljeni ... svoje prigarano premoženje smo spravili na varno ... prepisali smo ga na žene, brate, svake in druge zaupnike, poslali smo ga v davčne oaze ...
- Pokupili smo nepremičnine ...
- Tako je, Churchill! To smo pač predvideli in k vam ne prihajamo zaradi tega! Tretjič. Zdaj občutimo, da je situacija še slabša! Z vseh strani nas grabijo in stiskajo za vrat, preiskujejo in pregledujejo nas kot najhujše zločince ... Nekateri seveda upravičeno, ker je marsikdo od nas šel predaleč, čez meje zakona, zabredli smo v kriminal, v mafijske združbe ... Vendar naj vas ne skrbi. Mi se bomo že ubranili, imamo dobro izurjene odvjetnike in pravnike, ti bodo poskrbeli za nas, saj jih plačujemo! Toda javno mnenje, mojster, javno mnenje! Vse ima svoje meje! In to je četrtič! In zaradi tega smo danes tu! Kradejo nam dobro ime, maestro, povsod pljuvajo na naše dostojanstvo, na naš ugled ... Saj vidite in slišite, javno nam očitajo sebičnost, pripisujejo nam pohlep, slikajo nas kot egoiste in nenasitne grabežljivce, kakor da smo brez slehernega kančka človeške solidarnosti, kakor da smo brez morale in etike. To, mojster, to nas je resnično prizadelo in zato smo danes tukaj!
- Saj gre morda, če seveda nadvse pikolovsko pogledamo na našo zadevo, mogoče res za neko navzkrižje interesov ...
- Ampak vi ste, dragi naš mojster, vi ste moralno in etično neoporečna osebnost in mi se bomo v vseh pogledih popolnoma podredili vašim analizam!
- Mojim analizam, kakšnim analizam? Ne razumem ... Kaj pričakujete od mene?

- Rehabilitacijo!
- Kaj?
- Hočemo, da nas rehabilitirate!
- Vi hočete ... rehabilitacijo? Kakšno rehabilitacijo?
- Hočemo, da nam vrnete čast in ponos!
- Čigavo čast in ponos?
- Našo, mojster, našo čast in naš ponos! Hočemo, da nam priznajo zasluge ...
- Kakšne zasluge? Kako si pa vi to predstavljate? Najprej ste nam vse pokradli, zdaj hočete pa zasluge za to?
- Pozabljate, da smo mi temelj civilizacije! Vi ne upoštevate dejstva, da je ekonomika odločujoča gibalna sila družbenega in zgodovinskega dogajanja ...
- Ekonomika pogojuje družbeno zavest! Ste pozabili, da na nas temelji celotna vrhnja stavba družbe ... policija in univerza ... likovne galerije in vojaštvo ... nižje in najvišje sodstvo ... in klasični balet!
- A ste marksisti?
- Ker tako mislimo o ekonomiji? Smešno!
- Obogateli ste na račun države, družbe, skupnosti ... na račun nas vseh, na račun vseh Slovencev, ali niste? Kopljete se v denarju!
- Iz vas govorijo strašni predsodki, mojster! Sram vas bodi!
- To je površna kritika! Vaše ne povsem premišljene izjave so posledica nevarne ignorance, mojster, posledica obupnega nepoznavanja pravih razmer, pravih dejstev ...
- Prav zaradi tega smo se tudi obrnili na vas. Radi bi, da nas ljudje od bliže spoznajo, da skušajo razumeti naše težave, da se živijo v naš položaj ... Tudi mi, ki smo bogati, smo ljudje, tudi mi trpimo in jokamo! Želimo se pokazati takšne, kakršni smo v resnici. Apeliramo na vašo sočutnost, da nam to omogočite!
- Kako pa naj vam to omogočim, ljudje božji? Saj to je absurd!
- Hočemo, da nas zaslišite in opravite psihološko analizo! To je! Želimo, da nas testirate, da nas postavite v pravo luč ...
- Da odkrijete naše bistvo!
- Da odkrijem vaše bistvo? Kako?
- Sprašujate, zaslišujate ... postavljate vprašanja! Vse bomo povedali, vi pa boste na koncu odločili. Zanesemo se na vas!
- Kaj naj vas vprašam?
- Kar koli. Pogumno vam zremo v oči!
- Popolnoma nepripravljen sem ...
- Kar hlabro, mojster!
- Pa kaj naj pri kraju vsega tega ... kaj naj na koncu odločim?
- Podali boste vašo ekspertizo, mojster, povedali boste, kako je z našo etiko in moralno ... samo to! Vi ste znana avtoriteta, ljudje vam bodo radi prisluhnili, mi pa, ki bomo dobili povrnjeno moralno in etiko, se bomo notranje in duhovno sprostiti in umirili! Saj smo vsi Slovenci, ali ne?
- Jaz tega ne bom počel ... jaz tega preprosto ne znam!
- Mojster, to je vaša dolžnost, vaša sveta dolžnost!
- Kaj podjetniki niso ljudje? Kaj naša ekonomija ni vredna, da ji pogledate v dušo? S tem nas boste potolažili, vrnili nam boste zaupanje v življenje! Osrečili nas boste, res!
- Kako naj spoznam vašo ... kaj že - etiko in moralno? To je nemogoče, to je neverjetno in nesmiselno!
- Sprašujate, zaslišujate in presodite! Na razpolago smo vam! Testirajte nas!
- Ja, ljudje božji! Kaj naj testiram! No, prav, potem pa mi povejte ... kaj naj presojam?
- Naše delo ...
- Naše poslovanje ...
- Našo ekonomsko eksistenco, a ne?
- Aha! Kje naj pa začnem?
- Kjer hočete! Mogoče s kakšnim tipičnim primerom ...
- Naj začnem brskati po kakšnem vzorčnem pojavu ali dejanju iz vaše ekonomske prakse?
- Tako, mojster ... tako! Le tako naprej!
- Brez vas seveda ne bo šlo! Vi bi mi morali predstaviti kakšen primeren vzorec ... prezentirajte mi kakšno tipično ekonomsko transakcijo iz vašega delovanja ... seznanite me z vašim načinom dela, vpeljite me v vaše navade, običaje ... v metodo. V strukturo vašega razmišljanja!
- Brez pomislekov, mojster! Mi smo pripravljeni na vse!
- Lepo! No, pa mi povejte kaj lepega o vaših

- ekonomskih transakcijah ... mogoče o kakšnem poslovnem podvigu, ki se vam je zmuznil preko meje zakonitega poslovanja ... in povzročil drugimi subjektom nemajhno škodo, vam pa prinesel ogromen dobiček ...
- Mojster, takih primerov je zelo malo ... to so izjeme.
- Saj ... ampak vseeno, morda se prav na takih izjemnih pojavih najbolj natančno spoznajo temeljni neke dejavnosti. Se vam ne zdi, tovariš Stalin?
- Če mislite resno?
- Absolutno resno!
- Prav, prav! Kaj pravita vidva ... Katere zadeve bi prišle v poštev? Na primer, če mene vprašata, meni se zdi, da nam je zavarovalniška zadeva vrgla velik dobiček ... kaj pravita? Bi začeli z njo? Sicer pa ne, to ni bil posebno tipičen primer! Ena sama dolgočasna rutina ...
- Vaba, ki smo jo morali direktorju nastavit, je pa odlično delovala ...
- Vaba? Kakšna vaba? A, ja! Misliš tisto blondinko, ki jo je pozneje naš prokurist ...
- Tisto, ja, tisto ... strašno živahna punca je bila ...
- Ti že veš, saj se je živahnosti nalezla od tebe ... tako pravijo! He, he! Nič hudega nisem mislil!
- Kaj pa železarska zadeva?
- Železarska! O, o, o! Zmeraj ko slišim železarska zadeva, postanem nežen in ... in se spomnim svoje prve jahte!
- A zaradi tega, ker smo ji rekli Želatina?
- Ne, zaradi milijona, ki so mi ga izplačali na njej!
- Eh! Milijon na tisti stari barki! Zdaj pa že pretiravaš!
- Ne, res! Štirje smo si ga razdelili ... Jahta pa ni bila Želatina, temveč Železna lady, pa tudi stara ni bila ... veš, koliko sem dodal za novo... samo petsto tisoč ... Ja, ja ... železarska, o! To je bila zadeva!
- Ja, čeprav je bila v resnici tudi ta čista rutina! Ujeti pravi trenutek, ponuditi pravo kuverto ... to je vsa umetnost!
- A ne, ni bilo samo to! Spominjam se, s kakšno težavo smo razkrivali nasprotnikovo korespondenco, kako smo vohljali za njo, kako smo plesali okoli njihovega kurirja, kaj vse sem mu moral vtakniti v žep ...
- No, no, saj ni šlo iz tvojega žepa!

- To je res ... ni šlo iz mojega žepa! Hočem samo povedati, da nam nikoli ni šlo vse popolnoma gladko! Zmeraj se je bilo treba znati ... zmeraj si moral biti na preži ... zmeraj si moral misliti s svojo glavo!
- In s svojimi prsti!
- Ja, ekonomija je zahtevna! Je pa tudi darežljiva, a ne? Če jo znaš prav prijeti ...
- Mogoče je bilo največ dobička pri bolniški zadevi! Če še malo bolj premislimo ... kaj praviš, Roosevelt?
- Ja, tudi vijuganje med zakoni je bilo naravnost briljantno ... povrh pa še domislek, da smo nekoliko priredili datum ...
- To je bila prava poslovna mojstrovina - pa recita, kar hočeta. Bolniška zadeva bi bila za testiranje zelo primerna ...
- Ko sta omenila bolniško, sem se spomnil ... kaj je z zemljiško afero? Meni se zdi, da zemljiška afera obe zadevi daleč prekaša v enem in drugem pogledu, če se ne motim ... Več preskakovanja zakonov je bilo in več dobička.
- Pa res, vraga, ali nas niso skoraj obsodili za vlom?
- Churchill, ne začenjaj, ne začenjaj! Samo posumili so, res so samo posumili ... in nič več!
- Ampak vlomili pa smo, ali ne?
- Jaz že ne!
- Jaz tudi ne!
- Vesta pa, koga smo angažirali, a ne?
- Jaz ne vem nič ...
- Gospod je trenutno v tujini ...
- Saj so še druge transakcije, samo spomniti se jih je treba ... Meni se zdijo zlasti bančne zelo poučne ... Ne mislim na običajne kredite, ti so od nekdanj povsem sprivatizirani, ampak na denarne tokove, s katerimi prevzemamo, združujemo ali pokopavamo družbe, banke in podjetja. V takih zadevah je ekonomija kot tornado, kot potres ... kot cunami, ki ruši in spreminja pokrajino, podira mesta in postavlja tovarne ... uničuje in gradi naselja ... prenavlja ceste, plaže in smučišča ... ustanavlja vrtce, laboratorije, javna stranišča ... Človeka mora ob tem pogledu prevzeti veličastnost podjetniškega vrvenja. Fascinantno! To je ... podobno, to je ... kakor stvarjenje sveta!
- Večinoma ... prirejamo zaključne račune!

- Churchill!
- No, ponarejati podpisov in pogodb nam ravno ni bilo treba! Razen mogoče ...
- Ja pa res ... razen v mariborski aferi, se spomnim ...
- Tudi v gradbeniški, tudi v gradbeniški ...
- Pa v kočevski ...
- In tudi v tisti, kako smo ji že rekli ... nudistična afera! Zakaj smo ji že rekli nudistična?
- Zaradi nudizma ...
- To že ... ampak ne vem več, kdo je bil nag ...
- Mali delničarji ...
- Ha, ha! Ne, ne ... Naš človek je nag kopiral disketo s podatki, medtem ko je njihova tajnica spala ... po živahnem seksu. Ta je bil res ... Ampak ne, to je bila ena druga afera ...
- Hudiča, saj se nabere kar nekaj afer, če le malo pomisliš!
- Zato je pametno nič misliti! Nič vedeti in nič govoriti! Samo zvenkljati s cekini v žepu!
- Churchill, ne začenjaj spet!
- Kar je bilo, je bilo, ne bomo zdaj cele zgodovine ponavljali v našem testu!
- Ampak konkurenco smo pa nabrisali, kaj? Se spomnita, kako smo pridno lagali vsi po vrsti? Zmeraj se smejem, ko se spomnim tistih naivnih preiskovalcev ...
- No torej, kako se bomo odločili? Predlagam, da bi vzeli kakšno zadevo, ki v javnosti sploh ni znana. Se strinjata?
- Morda kar tisto dobrodelno afero, Stalin, a?
- Koliko smo zaslužili pri njej?
- Ogromno!
- Na čigav račun?
- Na tvoj že ne, Churchill!
- Sta za to? Roosevelt? No, prav! Mi smo pripravljani, mojster.
- Kar začnite s predstavitevjo, gospod ... tovariš Stalin!
- Ja, ampak je določena težava, ki ... Ja, ker je zadeva, ki smo jo izbrali, nekoliko delikatna ... Torej ... ja ... hm!
- Kaj je, tovariš Stalin?
- Ne vem, kako naj spregovorim o zaupni zadevi, kako naj pride na dan ... pa da vseeno zagotovim njeno anonimnost? Kako naj jo povlečem iz ... iz recimo ... iz

- njene ilegale? Ali naj začnem pri zbiranju sredstev ali pri razporeditvi ... naj začnem od spredaj ali od zadaj? Kaj praviš ti, Roosevelt?
- Jaz bi zadevo, zaradi že izrečene občutljivosti, začel od spredaj! Kaj praviš ti, Churchill?
- Jaz bi jo odločno od zadaj ... Je bolj prikrito in zaupno!
- Težava je namreč v tem, mojster, da se zadeva, kakor jo ta trenutek vidimo, noče deliti. Takoj ko omenimo en sam samcat element, en sam košček, je že vse na planem ... Prav tega pa si ne želimo! Mi se hočemo pogovarjati o bistvu! Želimo spregovoriti o principu ekonomike in ne o podrobnostih. Sploh pa ... tačas ko nihče ne ve za to zadevo, javnega oglašanja sploh ne potrebujemo!
- Torej nam ne bo treba razpravljati o etiki in morali ekonomistov?
- Pač, mojster, pač, ne takoj s puško v koruzo! Razpravljali bomo o zadevi tako, da ji bomo dali kakšno izmišljeno ime. Namesto »državna banka« ... bi rekli nekaj čisto trinajstega, brezzveznega, recimo ... da ji rečemo ... kaj vem ...
- »Nedeljski tramvaj«?
- Ali pa »ukriviljena balanca«?
- Ne! To je preveč blizu prave vsebine!
- Zakaj ... saj smo hoteli samo na skrivaj pospraviti ...
- Tiho, Churchill! Ne skrivaj, ne pospraviti ... Upajmo le, da zadeva ne bo nikoli javna! Če bi bila, bi zdajle ... verjetno gledali v svet skozi rešetke! Ha, ha! Moja pripomba leti na besedico »balanca«, ta preveč očitno kaže na našo strategijo!
- Ne razumem!
- »Balanca« je preveč blizu »rebalansa«!
- Kaj pa ima »rebalans« opraviti z našo zadevo?
- No, veš kaj, Churchill, pomisli malo, no! Beseda »balanca« je podobna besedi »bilanca«! In za to gre vendar: bilanco v rebalansu smo nekoliko predelali ... po svoje smo usklajevali predvidene prihodke in odhodke ... v tem grmu tiči naš zajec, v grmu financ!
- Kaj pa ... če jo imenujemo ...
- »Preudarni mikrobi« ... »navočnost svinca«... »zablodela morska češplja« ...
- Ne se hecat, Churchill!

- Predlagam nekaj bolj vsakdanjega, enostavnega ... recimo, da jo imenujemo »radič«, kaj mislita?
- Kako pa naj »radič« delimo, kako naj ga analiziramo, kako naj po delih razčlenjujemo »radič«? Saj nismo pri sestavljanju jedilnika!
- Mogoče pa smo, he, he!
- Churchill! Brez tvojega sarkazma. Če se zadeva razve, smo v riti, to veš!
- Jaz imam dva kovčka zmeraj pripravljena!
- Kaj pa, če zadevi začasno rečemo »herbarij« ... to bi mogoče šlo, to bi se mogoče fino skladalo z našim delovanjem, ali ne? Kakor da smo nekaj neznanega, na neznanem kraju malo spodsekali, ob neznanem času malo počakali, da so se zdravi listi posušili, potem smo jih pa drugega za drugim naložili na naš račun ...
- Čakaj, Roosevelt, le počasi! Besede »račun« ne smemo uporabljati! Jaz bi predlagal, da rečemo »gnezdece« ... posamezne posušene rastlinice smo vložili v naše »gnezdece«, to se lepo sliši! To je jasno in obenem dovolj zakrito, da ne bo noben preiskovalec ničesar našel!
- Ni logično, Stalin! Ni logično! V »gnezdece« ne vlagaš posušeni cvetlic, ampak jajca! Suhe rastline v gnezdu, to ne gre! Potem je pa že primernejše zadevo imenovati »zlata kura«!
- Saj to je tudi bila!
- Churchill! Nehaj s tem! Kaj pravite, mojster?
- Samo poslušam ...
- No, kaj zdaj?
- Naj Stalin nadaljuje! Jaz sem že vsega sit!
- Ja, res ni tako preprosto, kot smo si predstavljali! Takole je in takole se mi zdi, prijatelji ... Če nam je mirno in brezskrbno življenje količkaj drago in ljubo, potem moramo našo delikatno zadevščino ohraniti v strogi konspiraciji, to je vsem jasno, mar ne? Pozabiti jo moramo! Za nas je ni več! Ker pa jo hočemo tudi prezentirati našemu mojstru, in sicer kot nekakšen vzorec, jo moramo prikazati v zelo poenostavljeni obliki ... en obris zadeve, skratka ... s katerega bi po tem, ko bi ga mojstru razlagali in pojasnjevali, posamezne elemente jemali in jih skupaj moralno in etično ocenjevali.
- Izvrstno, Stalin! Maestro naj si našo zadevo predstavlja

- kot prsato manekenko, mi pa jo bomo slačili in oblačili ... po naših kriterijih!
- Ne pretiravaj, Churchill!
- Zadevo imenujmo »striptiz«, Roosevelt! Saj to je v resnici tudi bila, vse tri bančne sklade smo nazadnje oskubili do golega ...
- Kako pojasniti metodo naših poslovnih transakcij ... tudi te je treba preimenovati, a se vam ne zdi?
- Kako naj rečemo izčrpanju podjetja, morda kar »žalujoča transfuzija«?
- Če gre za prevzem podjetja, potem ga bi bilo morda primerno označiti kot »pomladno štihanje na vrtu«!
- Še boljše bi bilo »ekonomski transvestit«!
- Ali pa »merilnik krvnega tlaka« ...
- Jaz predlagam ... »preprosto versko življenje«!
- Churchill, kaj je zdaj to? Ne mešaj vere v naše poslovanje ... To je prostaško od tebe. Ti si res brez vsakega občutka za ljudi. To je žaljivo!
- No, veš kaj ... če hočemo stvar zakamufirati, moramo pozornost ljudi spraviti čim dlje stran od pravega pojava! Namesto »sovražni prevzem podjetja« bi rekli »preprosto versko življenje«! S tem verbalnim obratom bi bil naš ekonomski maneuver še najbolj prikrit, se ti ne zdi? Kdo bo iskal prevarante v preprostem verskem življenju, a? V preprostem že ne!
- Meni bi bilo všeč ... uporabiti za sekundarno transakcijo »ubijalski transparent« ... pa ne vztrajam!
- Kaj naj storimo s pranjem denarja? Kako naj pranje denarja imenujemo?
- Hm ... ne vem, morda »Dancing in the rain«, kaj pravite?
- Kaj pa »Velenje«?
- A je tam kakšna afera?
- Ne ... pralne stroje delajo!
- Ali pa ... »velika žehta«?
- Tako je Majakovski naslovil svojo agitko ...
- Pa kaj potem?
- Lahko bi nas imeli za rusko agenturo ... in bi se kakšen prizadeven preiskovalni urad spravil nad nas. Tega si pa gotovo ne želimo, kaj!
- Pranje denarja, pranje denarja ... kako bi preimenovali pranje denarja?
- No, kako? Kakšno geslo bi uporabili?

- Že vem! »Lepa Vida«.
- Churchill, ti si čisto usekan ... Kaj ima pa lepa Vida opraviti z nami?
- Tam na produ je plenice prala ... prala!
- Črn zamorec po sivem morju pride ... barko ustavi.
- Mogoče se moramo pa res ustaviti, kaj praviš, Stalin? Saj nikamor ne pridemo ...
- Jaz nisem kriv, gospodje!
- Razočaran sem, dragi moj Roosevelt!
- Jaz že od začetka nisem verjel v rehabilitacijo! Kaj bi z njo? Jaz veselo živim tudi brez nje!
- Žal, dragi mojster, se zdi, da se naših najbolj zanimivih poslov sploh ne da analizirati ... naše poslovne transakcije so znotraj naše ekonomike nekaj povsem običajnega, celo nekaj lepega in igrivega, lahko bi rekli prave mojstrovine, prave umetniške stvaritve, zunaj nje pa ... pa nekaj skvarjenega, umazanega in nemoralnega. Kje je napaka?
- V privatni lastnini?
- V čem?
- V privatni lastnini!
- Kdo to pravi?
- Karl Marx. Že enkrat prej, zdaj pa še jaz!
- Jaz se privatni lastnini ne odpovem!
- Zastoj se trudimo, mojster ... Se globoko opravičujem!
- Kaj je, tovariš Stalin, ste v redu?
- Potr sem in potlačen ... Počutim se ... grdega! Pokvarjen sem! Nikoli ne bom lepa Vida! Kriv sem! Kriv sem, ker sem bogat in hočem biti bogat še naprej ... in hočem biti večno bogat! Hočem biti bolj in bolj bogat! Sebični gen sem! Pohlepen sem in grabežljiv ... črn zamorec po sivem morju pride, barko ustavi ... Gremo, fantje! Kapitalizem imamo v krvi, v želodcu ga imamo in ... ne gre ven, ne moremo ga izbljuvati! Če bi sebe obrnili narobe kot kakšno rokavico ... toda kdo bo kdaj kapitalista obrnil kot rokavico? Neštetokrat so poskusili, pa smo še zmeraj tukaj in zmeraj znova odhajamo kot zmagovalci ...
- Kaj pa etika in morala, tovariš Stalin?
- Etika in morala naj me pišeta v rit! Tam na produ je plenice prala ...
- Anja! Metuljčki odhajajo!
- Že grem ... že prihajam!
- Koliko smo dolžni, mojster?
- Nič, moji nasveti so zastoj! Tudi tisti, ki jih ni!

Kepa groze

- A radi živite?
- Kako to mislite?
- Če imate radi življenje ... življenje tako na sploh, to, okoli sebe.
- Uživam v življenju ...
- Meni se zdi življenje morasto ...
- Morasto?
- Morasto! Jaz trpim, mojster! Eno veliko kepo groze imam tu notri, neke v sebi ...
- Kepo groze?
- Se vam zdi, da si izmišljujem, da pretiravam? No, saj!
- Kristina ste, a ne?
- Ime mi je Katarina ... Prišla sem po nasvet ... ker je to pri vas zastoj pa ni treba plačat ... Pa še, ker so mi rekli, da ste moder mož in da vse razumete ...
- Če razumem? V glavnem poslušam ... ljudje rabijo, da jih kdo sliši ... Povejte, Katarina, ah ne, Kristina ...
- Ne, ne, mojster ... Katarina je že prav!
- Katarina, ja ... Kaj vas teži ... kakšna kepa groze?
- To sem kar tako rekla ... Kako pa naj drugače razložim, kaj čutim?
- Prav, prav ... pa kepa groze! Sliši se grozljivo.
- Saj tudi je, mojster ... saj vam rečejo mojster, ne? Življenje je čista groza ...
- Čista groza?
- A ni?
- Je in ni ... Odvisno, kako človek gleda na stvar ...
- Čista groza, mojster! A si lahko predstavljate, da me je vsega strah!
- Vsega strah? Ne razumem ...
- Da se bojim vsega, kar bo, kar se naj zgodi, strah me je prihodnosti ... Groza! Tukaj notri, globoko v sebi čutim ... vem, da me nekje prav blizu čaka nekaj hudega, nekaj strašnega ... Vsak čas me bo razneslo od ... od živcev ...
- Kako pa ... kako pa ta strah prenašate, mislim ... a se bolj pogosto srečujete z njim ali vas spremlja kar naprej ... vsak dan? Kako ga občutite?
- Vsak dan ... vsako uro, podnevi in ponoči, kar naprej! Ničesar se ne morem veselit, zmeraj me nekaj stisne, me nekaj strese, kaj bo potem ... Komaj si privoščim

- majčken občutek ugodja, sem že vsa prestrašena, sem že totalno prepričana, da se bo zaradi tega mojega trenutnega zadovoljstva nekaj prekletega zvalilo name ... Za kazen! Za vsak, pa naj gre za še tako majhen občutek veselja ... za vsak prdec ... za vsako majčkeno zadovoljstvo ... me čaka nekaj mučnega, bolečega, me čaka kazen! Očitam si svoj napuh, svojo prevzetnost! Vse me teži! Ne upam si bit zadovoljna, ne upam ... ne drznem si bit srečna, nikdar nisem brez skrbi ... mrtva sem od strahu ... ne vem, kaj mi preti ... ne vem, kdo me tako kaznuje ... Ne morem več, sita sem vsega! Ni mi več za bit na svetu, moram ven, stran! Čim prej ... Kaj naj storim, mojster? Rada bi umrla, pa se tudi umret bojim ... Bojim se umret.
- Zakaj?
- Oh! Jej, jej, zakaj? Kako morete tako vprašat ... ali ni normalno, da se človek boji smrti? Vsi ostanejo lepo na svetu, kjer so ... tebe pa pobere ... te potegne iz življenja, te izpuli kot bilko plevela! Tako sam si ... tako sam si za umret, tako sam, a ni tako? Ne mislim osamljenosti, mojster, to je zdaj tako moderno razpravljat o tem, ne gre za to! Gre za več! Gre za to, da je vsak človek ujet vase, v svoj individuum. Človek je ločen od sveta, ločen, odtrgan od celote ... izobčen iz vsega, kar se tako veselo napihuje okoli njega, a ni tako? Tu je temeljna napaka! To je narobe v celem zasranem stvarstvu! Meje mojega telesa so meje mojega sveta ... Roka, ki me boža, vzbuja v meni neko ugodje, to je res, ampak to je moje ugodje, moj doživljaj ... kaj čuti tista roka, ki se sprehaja po mojem telesu, ne vem, nič ne vem ... no, ja nekaj že čutim, lahko si nekaj mislim, lahko si o tisti roki kar koli domišljam, vendar v vsem tem ni nobene gotovosti, nobene direktnosti, nobene evidence! Tudi v ljubezni je isto ... Vse, kar čutim, je posredno, ali ne? Vse, kar vem o drugem človeku, je nekakšna fantazma. Nekaj, kar sem si sama izmislila. Nič zaresnega. Zato pa je povsod toliko razočaranja, prevar, laži in raznega slepomišenja. O tistem, kar čuti drugi, ne vem nič, v nič ne morem bit prepričana ... ni resnice! Drugi je zmeraj tujec ... Želo tujega, a ni to ena knjiga? Bit celo življenje, bit celo življenje ... od tistega trenutka, ko te mama izvzre iz sebe, sam

- in samcat, a ni to groza? Bojim se živet, bojim se umret ... Noben ne gre s tabo! Prav zona me oblije. Ja, kar sapa mi zastane, če samo pomislim na to ... Morate mi pomagat, mojster!
- Kako?
  - Ne vem ... Konec me bo od živcev. Ja, konec!
  - Veste, kaj, Kristina ...
  - Katarina!
  - Katarina! Najdite si družbo.
  - Kakšno družbo?
  - Nekoga, ki bo šel z vami umret ...
  - Ja, saj!
  - No!
  - Saj ... saj sem že sama pomislila na to ... Sem že govorila s Tonetom.
  - S Tonetom?
  - Ja, pa s Simonom tudi.
  - S Simonom?
  - Ja, s ta drugim ...
  - Kaj imate dva?
  - Zaenkrat.
  - In?
  - Ja, pregovarjam ga.
  - Koga?
  - Toneta ... Ja, pa Simona tudi.
  - In?
  - Ja ... Tone bi bil za to ... ampak šele po božiču. Simon pa mogoče ... šele drugo pomlad. Nista čisto prepričana ... Kako naj ju prisilim ... kako naj ju pregovorim, da bi mi pomagala? Da bi šla z mano?
  - A v smrt?
  - Ja, v smrt!
  - Ja ...
  - Ja, je problem! Se strinjam ... Je problem najt razloge za smrt. Take, ki bi držali. Ki bi prepričali. Pamet ne pomaga ... Samo to, da bi se dva ... ali mogoče trije ... tako držali za roke, je ... Če bi ležala na postelji ... na primer ... roke od sebe in v vsaki roki eno drugo človeško roko, ki bi jo stiskala ... in bi ... počasi, počasi izginjala ... bi mi bilo lažje! Oddahnila bi si! Kako naj Tonetu dopovem, da bi šel z mano?
  - A Tone in Simon vesta?
  - Kaj?

- Drug za drugega.
- Da sem z obema? Vesta, vesta ... ja!
- In kaj pravita?
- Ja, mislim, da se kar dobro razumeta med sabo.
- A seksate?
- Kako to mislite?
- A vas lahko tikam?
- Tikajte me!
- A se dajete dol?
- Ne! Več se pogovarjamo ... Jaz sem ateistka, onadva pa sta zagrizena kristjana. Ure in ure debatiramo ... a Bog je ali ga ni pa take zatežene stvari! Da malo pozabim na svojo psihopatijo, na svoj strah ... Špasna situacija, a ne? Si lahko predstavljate? Onadva mi citirata svetega Avguščina ... in podobne fantazije ... kako vsi čutimo neizmerno željo po dojemanju resnice, da pa je samo Bog izvir čistega in moralnega življenja ... ali pa na primer tisto, zamislite si ... ko človek sprejme vero, posreduje njegov um in mu pomaga razumeti to, v kar veruje! Jaz pa zagovarjam svoje in trdim, da sta vera in razum huda nasprotnika, ali nista? Kaj pravite?
- Poslušam ...
- Zatrjujeta mi, da sveta ni mogoče razumet, če ne poznaš cilja, h kateremu je vesoljstvo usmerjeno. Cilj pa je seveda Bog ... In tudi razum je Bog in tudi resnica je Bog ... in vse je nekakšen bog ... iz tega pa sledi, da je pameten samo tisti, ki priznava Boga! Kakšna v nebo vpijoča zmota ... Pa ju bom že spreobrnila, ju bom že sprovcirala, boste videli!
- Kako ju mislite spreobrniti?
- Bom že našla način, saj že vseskozi delam na tem ...
- Ali je prav, da ju spreobračate?
- Kako to mislite? Zakaj pa ne? Saj jima samo svoje misli razlagam, svoje občutke ... nič drugega.
- Ali so vaše misli in vaši občutki kaj boljšega od njunih misli in občutkov, kaj bolj vrednega ... kaj bolj resničnega?
- Me boste tikali ali ne?
- Bom, bom, oprostil!
- Mislim, da so moje misli kar pametne, predvsem pa bližje resnici!
- Kakšni resnici? Tvoji?

- Oh, kakšni resnici? Splošni resnici, a ne! Moji, vaši ... Znanstveni resnici, če hočete!
- Ali kaj popijete, ko se pogovarjate? Ali kaj pokadite? Kaj počnete, ko debatirate?
- Poljubljam se!
- Poljubljate?
- Ja, nobeden ne kadi in nobeden ne pije! Vodo pa sok. Pogovarjamo se ... poležavamo na postelji ... Malo se poljubljam in malo otipavamo, ampak ne preveč! Jima ne dovolim. Fanta še nimata pravih izkušenj! Si morete mislit! Oba! V glavo jima ubijam Nietzscheja pa Freuda in Lacana ... pa razsvetljenstvo pa stare grške materialiste, ki razlagajo naravo in svet iz njegovih lastnih vzrokov ... recimo Talesa, ki pojmuje vodo kot prvi vzrok vsega, kar je ... Ja, pogovarjamo se ... take naše vsakdanjosti: kako smo, kakšen je naš položaj ... včasih jima govorim tudi o marksizmu pa o eksistencializmu ... o vsem tem nimata pojma, zraven se pa poljubljam in mečkamo, včasih v dvoje, včasih v troje ... Pustim, da me malo božata po joških, saj je tako ganljivo, ko nimata še nobenih pravih izkušenj ... včasih me ližeta po trebuhu ... jaz pa ju tu in tam potipam po ... njunih stegnih ... ampak pičke jima pa ne dam ... ne! Ne še! Prej naj postaneta ateista! Potem pa ... samo pod pogojem, da bosta šla z mano v smrt! Oh! Včasih se mi zdita prav klavrna in smešna, verjetno si morata grozno očitati ... Smrtne grehe sta si nakopala z mano! Ampak smilita se mi pa ne! Ne! Prav uživam, ko si mislim, kaj vse morata počet v spovednici! Ko se vsa mokra od potu lažeta ... in se župniku izmikata in izvijata, najbrž hudo trpita! Prav jima je ... Življenje je čista groza!
- Ti nisi več devica! A si?
- Ne! En katehet me je nasadil pri petnajstih. Pa sem bila sama kriva. Izzivala sem ga, zapeljevala sem ga tako dolgo, da revček na koncu ni mogel drugega, kakor da me je posilil!
- In zdaj se maščuješ?
- Kaj se maščujem? Kaj mislite s tem?
- Oba fanta mučiš zaradi tistega kateheta!
- Na to pa še pomislila nisem ... Mogoče pa res! To mi pa ni všeč!
- A si frigidna?

- A so vas že kdaj posilili, mojster?
- Ne, niso ... Zakaj?
- Niso, a! Ja, mogoče sem pa res frigidna!
- Oprosti! Nisem hotel ...
- Že v redu! Kaj bi ... Se vam zdi, da je maščevanje največje zadoščenje ranjene individualnosti ...
- Morala bi se pogovoriti o tem.
- O posilstvu? Ne, imam že vse urejeno ... Sem že vse premislila. Nimam več problemov! A se vam zdi, da se smilim sama sebi?
- A si žrtev?
- Kakšna žrtev?
- Usode ... ne vem, žrtev sveta ... žrtev naključja ...
- Nobena žrtev nisem ... od nobenega! Ne poskušajte me spraviti v predalček, mojster ... ne obravnavajte me kot primer! Jaz nisem noben primer ...jaz nisem žrtev!
- A fanta vesta, kaj želiš od njiju?
- Ja, nekaj si mislita ... ampak najbrž si domišljata, da me bo minilo. Pa me ne bo. Na, zdaj imam pa solze v očeh ... A greste vi z mano, mojster?
- Kam?
- V smrt, a ne?
- Oh, jaz nisem za družbo ... Lahko ti pa kaj svetujem ... Kaj, če bi napisala kaj za časopis o tem? Kakšen zanimiv članek o svojih izkušnjah in občutkih, a? Za kakšno žensko revijo.
- Ne znam pisat.
- Kaj pa pesem, bi napisala pesem?
- Ne maram poezije ... sploh pa jo sovražim ... Še iz šole.
- Kaj pa dramo? V drami bi lahko utemeljila razloge za smrt. Prave, pristne razloge, take, za umret ...
- Od dolgega časa?
- Ne bit sarkastična.
- Ja kakšna pa naj bom? Trapa, da sem sploh kaj pričakovala od vas! Saj je jasno ... ne morete mi pomagat, a ne? Ne gre, kaj? Bom morala spet vse sama. Vrgla se bom skozi okno ...
- A stanujete v pritličju?
- Ne me zafrkavat, mojster! Rajši mi povejte, kaj naj naredim!
- Počakaj, da bomo šli vsi s tabo ... Prej ali slej bo itak konec sveta!

- Zdaj ga pa že fino serjete, mojster Polde! Jaz sem prišla ponižno in vljudno po nasvet, vi pa mi tukaj servirate eno tako bedno pizdarijo ... eno omlednost!
- Oprosti! Kako naj ti drugače vzbudim veselje do življenja ...
- Saj ga imam, mojster, mi ga ni treba nič vzbujati, neznansko veselje do življenja imam, ampak bojim se ga, to je! Strah me je, a razumete, strah! Za vse, kar počnem, mi preti kazen ... vse je kaznovano! Samo da ne vem, s čim. Ne vem, kako in kdaj bo zgrmelo name ... samo čakam in v grozi trepetam ... In to je hudičevo zoprno! A razumete, razumete? Bojim se, da bom začela pit.
- Bi kozarček viskija?
- Jebite se!
- Grda si ...
- Česa ne poveste ...
- Trapasta ...
- Bolj, kot si mislite.
- Ne vem, kaj naj s tabo!
- Ne veste, kaj? No, to sem hotela slišati! Torej ste se usrali, mojster! Ste se v hlače! Pa takšen mojster, takšen svetovalec! Kje so zdaj vsi vaši modri nasveti? En sam majčken zafrustriran problemček in že je vaša glava prazna kanta ... Klinc pa tak svetovalec!
- Kristina, počakaj! Sedi in počakaj, da razmislim ... Za vse, kar počneš, te čaka kazen, a ne? Ja! Kaj pa bi rekla, če ... če midva ... če midva to reč obrneva, če te najprej doleti kazen, potem pa ... počni, kar pač počneš. Usedi se in se odpočij! Dal ti bom recept!
- Oh, pa ja ne? Recept? Dajte no! Vse sem že poskusila, gospod Polde, vse! Nobena tableta ne pomaga ... nobena joga in nobena hipnoza ... tudi seks ne!
- Dal ti bom recept za ...
- Ja? Kaj pa mi boste takega predpisali, doktor?
- Bičanje.
- Bičanje ... a bičanje?
- Bičanje ... Po hrbtu. S šibo, z leskovo šibo. Trikrat tedensko, zjutraj na tešče po dvanajst udarcev. Z vso močjo! Sama ... ali pa če ti fanta mogoče pomagata ... ampak bojim se, da bosta premila. Bičanje je treba izvajat z vnemo in pred ogledalom s svinčnikom in beležko, opazovat se moraš ... in si natančno zapisovat

- spremembe na obrazu ... oči, nos, usta ... solze!
- Zapomnit si moraš krike, ki ti bojo mogoče ušli iz grla. Vsak najmanjši izraz bolečine moraš registrirati, veš ... To je za terapijo pomembno, za tvoje zdravje!
- A mislite resno, a me ne hecate?
- A resno misliš, da ne mislim resno?
- Ne vem, kaj naj si mislim ... zdaj se mi zdite čisto nori!
- Kontrola čez tri tedne ... Lahko vzameš tudi korobač!
- Korobač? Kaj je to?
- Bič.
- A bič? Ne vem, ali naj se zahvalim ali ne ...
- Čez tri tedne!

Tito

- Jaz sem tukaj proti svoji volji ...
- Kdo te je pa prisilil?
- Mama.
- Zakaj?
- Češ da preveč drkam ...
- Kaj delaš?
- Drkam ... Saj veste, no ...
- Aha!
- Mama me je poslala ... češ da mi lahko pomagate ...
- Aja ... Kako pa? Kaj pa mečkaš v hlačah? Daj roko iz žepa!
- A jo dam na mizo? A nimam lepe roke?
- Pa gledaš kakšne slike, ko ... drkaš?
- Gledam.
- Kakšne?
- Tita ...
- Tita?
- Če mi je pa všeč ... Imam pa tudi druge predsednike. Naše in tuje. Tudi ... zdajšnjega? Vse ... Pa tudi muziko poslušam zraven ...
- A, glej no!
- Najrajši imam Zdravljico ...
- Ti me zajebavaš!
- Ne, res ...
- Pa ravno Zdravljico ...
- Takrat vsi vstanejo, a ne?
- Beži ven! Pa mama naj pride k meni. Čim prej ...
- Zakaj pa mama?
- Zato, ker nimaš očeta!

Slepa miš

- Vaš mož vas je poslal k meni ... Pravi, da se kar naprej smukate po hodnikih vaše stolpnice, a je to res?
- Če je to rekel moj mož, bo že držalo ... Zanima me, kaj se godi po hiši.
- Pa da se z otroki, svojimi in tujimi, lovite po vseh nadstropjih.
- Včasih tečemo po stopnicah gor in dol, res! Včasih ... To je zdravo! In zabavno!
- Potem pa tudi trkate na vrata, potrkate na dvojne vrat in se skrijete za vogal ...
- Ja?
- Da ljudje pridejo iz stanovanj in iščejo tistega ki je trkal ... Vi, skupaj z otroki, se pa za vogalom režite in hihitate ...
- Če je pa tako smešno, ko se vseppek sprašujejo, kdo je trkal ... Takoj so pripravljeno obtožiti sosede, da nagajajo, da se izživljajo ... Vsi tisti zaripli obrazi! Tiste butaste face ...
- Ljudje se upravičeno jezijo ...
- Pa bedasti pogovori potem ... pri odprtih vratih. Kaj vse izrečejo ... Kakšne stvari slišiš ... za pocrkati!
- Ljudje se sprašujejo, zakaj to počnete.
- Kaj »zakaj«? Rada imam otroke ... rada vidim, da se smejejo in uživajo. Otroci so nekaj najlepšega, kar imamo v življenju. Ali ne?
- Koliko otrok je vaših?
- Moji so trije, Sandi, Tea in Lenart. Prva dva hodita v šolo, Lenart v vrtec.
- Vaš mož pravi, da imate tuje otoke rajši kot svoje ... a je to res?
- Ne!
- Ne?
- Vse otroke imam enako rada.
- To je pa čudno! Normalno bi bilo, da imate svoje rajši!
- Saj jih imam rajši, ampak v eni drugačni ljubezni ... v zavesti, da so moji. Tisto, kar je moje, imam na en drug način rada, a ni tako?
- Je. Ampak vaš mož pravi, da ste posebej naklonjeni otrokoma iz tretjega nadstropja ... šestletni Maji in petletnemu Martinu. Pravi, da se veliko družite z njima, da ves čas oprezate za njima ... Zjutraj vaš mož vaše ...

- hočem reč vajine ... otroke odpelje v vrtec in šolo, vi nato malo pobrkljate po stanovanju ... in že ste pred vrati v tretjem nadstropju in že hočete bit skupaj z Martinom in Majo.
- Če jima je pa dolgčas. Nobene družbe nimata.
  - To ni čisto res ...
  - Sploh pa obiskujem njuno mamo, moja edina prijateljica je ... Njenega moža, Lojzeta, njenega očeta, sploh nikoli ne srečam ... Saj se ga ne izogibam, ampak kar naprej je v službi ... In včasih gremo, če je lepo, z vsemi otroki iz stolpnice v park in se tam lovimo in skrivamo, plešemo in pojemo ... Vse take zabavne reči ... Pripovedujemo si pravljice.
  - Ne samo v park, vaš mož pravi, da hodite z otroki tudi na podstrešje ...
  - Včasih smo tudi tam, ja, kaj pa je to takega ... po vsej hiši nas je dosti. Če dežuje, gremo pač na podstrešje!
  - Zadnjič, pretekli teden, je Martin ves prestrašen prijokal s podstrešja ... Vaš mož pravi, da mu je Martinova mama pripovedovala, kako je doma hlipal in se tresel. Bajje je izjecjal, da ste ga vi močno objeli in ga stiskali in poljubljali po glavi, po vratu in rokah ... da ste hropli in stokali, da so vsi otroci zbežali in da vam je komaj ušel tudi on. Kaj pravite na to?
  - Nič!
  - Nič?
  - Nič.
  - Ne bojte se, Elvira, nič hudega vam nočem. Rad bi vam pomagal! Pa ne vem, kako! Kaj vas je obšlo? Kako naj si razložim dogodek z malim Martinom? Kaj se vam je zgodilo?
  - Ne vem.
  - Pomislite malo!
  - Nimam kaj pomišljat! Nekaj se je pač zgodilo ...
  - Ja ... kaj!
  - Kaj! Igrali smo se slepe miši ... Imela sem ruto čez oči, nič nisem videla, krilila sem z rokami in skušala koga prijet, eni otroci so se mi mikali, drugi so se zaletavali vame, vpili smo in se smejali ... velik diredandaj je bil! Potem pa sem nenadoma nekoga ujela in obdržala v rokah ... takoj sem vedela, kdo je ... Martin je bil ... Trdno sem ga držala in nenadoma se je nekaj v meni zaskočilo, nekaj vročega me je obilo ... mislim, da sem

- fantka dvignila, ga tesno objela in se zaletela z njim v steno ... slepa kakor večča. Zdi se mi, da je zajokal. Ustrašila sem se, da sem mu kaj naredila, da ga kaj boli pa sem ga hotela potolažit ... najbrž sem ga res poljubljala in stiskala ... ne vem več. Potem sem ga postavila na tla ... in mali je izginil.
- Poskusite opisat tisto nekaj, kar se je zaskočilo v vas.
  - Ne vem ... kaj pa vem!
  - Postavite se v situacijo, zamislite si, da z zavezanimi očmi držite fantka v rokah ... Kam ste hoteli, ko ste se zaleteli v steno?
  - Nekdo je bil tam ...
  - Ja ... kdo?
  - Nekdo je bil ob steni ... začutila sem bližino ... bližino nekoga, ki mi je bil nekoč blizu, spoznala sem jo, dihalo sem jo ... to bližino ... nekakšna vročica, nekakšna blaženost me je zaskočila ... kot smrt. Najbrž je bil kak privid, hipna halucinacija ... nepričakovan spomin ... Ne vem. Preveč sem se vrtela in se poganjala za otroki pa se mi je v glavi malce zameglilo ...
  - Čigava je bila ta bližina? Ali veste?
  - Nisem prepričana ...
  - Kaj si mislite?
  - Nič ne mislim ...
  - Pa če se potrudite?
  - Je ta pogovor zaupen?
  - Je. Zaupen je, nihče ne bo ničesar izvedel. Lahko mi zaupate!
  - Kaj boste rekli mojemu možu?
  - Si bom že kaj izmislil. Da ste se ponesreči zaleteli v steno in da se vam je zdelo, da se je fantek udaril ... in zajokal ...
  - Zdi se mi, da vem, čigavo bližino sem začutila!
  - Ja?
  - Vem, vem ... že nekaj časa vem! Ko sem ujela ... njegovega otroka in ga stisnila k sebi, me je prešinilo ... me je, me je zajela bližina nekoga, ki sem ga nekoč ... imela rada.
  - Vas je potegnilo k njemu ... ko ste se zaleteli v zid?
  - Najbrž, ne vem ... zavezane oči sem imela.
  - Kako si vi sami razlagate to, kar se je zgodilo?
  - Ničesar si ne razlagam!

- Koga ste s tako nebrzdano strastjo objemali in poljubljali? Spomin, privid?
- Ničesar nisem videla ...
- Ste hodili z njim?
- Bila sem blazno zaljubljena ... Potem se je odločil za drugo ...
- Za vašo prijateljico, za vašo najboljšo prijateljico ... za Martinovo mamo?
- Ja!
- Ja ...
- Kaj naj naredim? Svojega moža imam rada. Morda bi se morala preselit ...
- Čas zaceli vse rane ...
- Ja, moder nasvet! A sva končala?
- Ne vem ...
- Adijo, mojster!
- Adijo!
- Grizete se zaradi občutka, da ste totalno odpovedali. Saj ... a ne?
- Priznam ... Vi pa triumfirate!
- Nimam za kaj?
- Za nos me vlečete!
- A ste opazili? In kaj zdaj?
- Ne vem ... Po robu pogorišča hodiva ...
- Res je ...
- Se še zmeraj nočete pogovarjat?
- O, ne! Hočem se pogovarjat, hočem ... samo ne o meni, pogovarjala se bova o vas! Vaš problem je treba uredit ...
- Moj problem?
- Vaš, vaš!
- Kje pa vidite moj problem? Kaj je moj problem?
- Ta vaša dobrodelnost ... to vaše svetovanje, to vaše slepo prepričanje, da ljudem pomagata ... Od kod ta morbidna želja in seveda užitek ... ta sadistični užitek vpletat se v življenja drugih ljudi. A vas ni sram, gospod Polde, a vas ni sram ... a res tako uživate, a se res tako prekleto naslajate, ko brskate po tujem dreku, ko vohljate po zadevah, ki vas čisto nič ne brigajo? Kaj bi še radi izkopal? Pustite že enkrat ljudi pri miru! Bolj ko boste dregali v stvari, ki jih ljudje prikrivajo, hujše bo!
- Oprostite, ampak ... Za vas gre, draga Elvira, ne zame! A nimate občutka, da ste se zapletli v nekaj, kar vam

- lahko pošteno zagreni življenje? Verjemite mi, rad bi vam pomagal!
- Ah, dajte, dajte! Povejte, kaj je zadaj, za vsem tem vašim teatrom. To me zanima ... Razložite mi, to svojo maškarado!
  - Vi si morate razložiti dogodek z malim Martinom. Poglejte ... Kaj je bilo tisto, kar vas je ... kako ste že rekli, zaskočilo? Ne smete kar pustiti, da vam zastruplja življenje ...
  - Saj mi ne ...
  - Tu je nekaj narobe ... nekaj ne štima ... Ne morete čustev, ki ste jih nekoč čutili do očeta, prenašat na sina.
  - Zakaj pa ne? Nič hudega mi ni ... Vam pa seveda tudi ne, vi lepo uživate v tem, a ne? Vi doživljate orgazme, ko vrtate po ljudeh ... ko vlečete dušo iz njih ... Vi se razvnamate, vi se božate po jajcih, ko jih zaslišujete ... in stiskate! A mislite, da jim je všeč, ko takole trgate in cebrate njihove najbolj skrite intimnosti na koščke in jih obešate v javnosti? Vi ljudi, mojster, samo sramotite in ... strahotno ponižujete!
  - Zakaj vas je vaš mož poslal k meni? A sta se kaj pogovarjala o tem?
  - Zadnje čase se malo pogovarjava ...
  - Zakaj?
  - Iz običajnih razlogov ... Naveličaš se!
  - Vi njega ali on vas?
  - Oba ... drug drugega!
  - A ste srečni?
  - Kakšno vprašanje je pa to?
  - A je on srečen?
  - Mogoče išče srečo kje drugje ...
  - Kje?
  - Mogoče razmišlja, da bi odšel ... zagrenjen je, mrzel in prazen ...
  - A je v službi kaj narobe?
  - Ne vem ... Nič mi ne pove!
  - A razmišljata, da bi šla narazen?
  - Pomislila sem na to ...
  - In?
  - Pomislila sem tudi ... kakor običajno, da ima drugo!
  - Pa jo ima?
  - Nima ... Ni to ... A sva končala?

- Zakaj vas je vaš mož poslal k meni, nekakšen vzrok je že moral imet, ali ne?
- Upam!
- Kaj ste rekli?
- Rekla sem, da upam ... Upam! To, da me je poslal k vam, je znak, da je zaskrbljen. Prav je tako ... Jaz imam svojega moža rada ... ljubim ga, če rajši slišite to besedo! In ga hočem obdržat! Jaz igram s svojim možem svojo igro! Ne rabim vašega vmešavanja. Pojdite mi spod nog, mojster Polde, čim prej! Igrajte svoje igrice s svojimi tepčki in pustite pametne ljudi ... pametne ženske pri miru! Ne vpletajte se v stvari, ki jih ne razumete in ki jim niste kos ... Zdaj pa zares – adijo!

Lažnivec

- Mojster, neki možakar čaka, da ga sprejmete.
- A ga poznamo?
- Ne! Jaz ga ne.
- Kaj pa hoče?
- Ko sem ga vprašala, je dal samo prst na usta in rekel »pst«!
- Naj ga sprejem ali ne, kaj praviš?
- Najbrž je brez denarja! Koliko naj mu dam?
- Spusti ga noter!
- O, dober dan, gospod Polde, prisrčno pozdravljeni! Tukaj sem, ker iskreno upam, da vas moj obisk ne bo spravil v slabo voljo! Želim, da se imate dobro, da se dobro počutite ... če že drugim ni dano, trenutno sem namreč bolan, boleham za dvema precej hudima, rajši bom rekel, precej neprijetnima, bolečinama ... Tareta me osamljenost in prazen žep ...
- S kom imam čast?
- Oh, oprostite, nisem se še predstavil ... Franc Ksaver Meško.
- Župnik in pisatelj?
- Tako pravijo ...
- Ampak ...
- Jaz sem se s tem že zdavnaj pomiril, gospod Polde.
- Ne razumem, vi ste tisti znani slovenski pisatelj ...
- Tako pravijo.
- Ki je že pokojni?
- Žal ...
- Kako, da potem stojite tukaj pred menoj?
- To je pa, dragi moj gospod Polde, kako naj rečem ... precej dolga zgodba ...
- Čemu se imam zahvalit za vaš obisk?
- Pravzaprav sem prišel na kratek klepet.
- Kar začnite, dragi gospod Meško! Usedite se in klepetajte!
- Se lahko namestim tukaj?
- Kjer vam bo najbolj udobno! O čem pa bi klepetali?
- Pravzaprav, če iskreno povem ... nisem še izbral teme ... nisem se še prav razgledal, nisem se še navzel duha tega prostora, mislim vzdušja vaše ... svetovalnice. Tudi vaš obraz mi je še neznanka ... Nimam še pravega vtisa, se bom še malo vživljal

- v atmosfero. Najbrž bom malo improviziral, kot se temu reče ... malo preigraval ...
- Vmes pa le razložite vašo ... zgodbo, kako to, da kljub smrti sedite tu in kramljate z ljudmi.
- Saj ... saj sem vedel, da tudi tokrat ne bo šlo brez pojasnjevanja. Ljudje pač nekatere stvari težko sprejmejo in jih zlepa ne verjamejo! Ali vam verjamejo?
- Kdo?
- Tisti, ki pridejo k vam po nasvet.
- Hm ... v mojih nasvetih ni kaj za verjet!
- Kako ... kako pa potem stvar funkcionira?
- Ene stvari, če gre za akcije, morajo moji obiskovalci narediti sami ... tem nasvetom rečemo recepti ... druge, bolj problemske zaplete pa rešujemo skupaj, v pogovoru ... včasih je že dovolj, da poslušam ...
- Nimate težav z nevernimi Tomaži?
- Moji nasveti so popolnoma neobvezni. Zato so tudi zastoj! Ljudje prihajajo k meni na klepet ... tako kot vi ... Nikogar ne silim, ničesar ne ukazujem, povem samo svoje mnenje o kakšni zadevi ... če me zato prosijo!
- Od kod ga pa privlečete?
- Koga?
- Svoje mnenje.
- Iz prakse.
- Kaj pa ste po poklicu?
- A kaj sem po poklicu? Bil sem rekviziter ... pri filmu. Zdaj sem v pokoju ...
- A, rekviziter pri filmu ... zanimivo! Kakšno delo pa je to?
- Kaj naj vam rečem ... komplicirano in odgovorno! A veste, koliko truda in domišljije zahteva en sam kader ... eno samo prizorišče za film, za snemanje filma, kaj vse je treba ... Ampak vi me sprašujete, če je rekviziter primerna kvalifikacija za svetovalca, a vas to zanima? To hočete vprašat? No, ne morem se primerjat z vami, ki mrtvi hodite po svetu!
- Jaz nisem mrtev! Kakšni ljudje pa prihajajo k vam po pomoč?
- Iz različnih slojev ... predvsem pa seveda revni, brezposelni ... upokojenci ... najstniki ... tisti z dna družbe. Kako niste mrtvi?
- Ker govorim! Pa je kaj koristi od tega? Ste uspešni,

- a so ljudje zadovoljni ... tisti, ki jim svetujete ... a so hvaležni, radi sprejemajo nasvete, se ravnajo po njih?
- Nihče me še ni tožil ... Potem niste tisti župnik in pisatelj, ki je že umrl?
- Sem tisti župnik in pisatelj, ki se pravkar pogovarja z vami! Koliko ljudi pa pride?
- Na dan? Ja, včasih pet, šest ... so pa tudi dnevi, ko se jih znajde tukaj dvanajst, trinajst! Včasih pa cel teden ni nobenega ... Po vsem sodeč ste nekdo, ki ga ni ...
- Narobe! Sem nekdo, ki je! Kako pa ste prišli do te ideje, do tega ... dajanja nasvetov. Ni mi jasno, zakaj vse to! Kaj hočete s tem?
- Želim samo pomagat, kolikor morem. Nič drugega! Ogromno trpljenja je vsepovsod okoli ... in večinoma so ljudje hvaležni za vsako besedo ... za malo razumevanja. Verjamem v solidarnost ... in v sočutje, želel sem to svojo vero spraviti v dejanje, nič drugega.
- Etika namesto politike?
- Lahko bi tako rekel.
- Altruizem, filantropija ... ljubi svojega bližnjega! Moralna debata namesto političnega delovanja?
- Morda res, ampak v tem ne vidim nič slabega!
- Ko že govoriva o moralni debati ... imate morda kaj viskija?
- Nekaj bi se gotovo našlo! Ja, seveda! Anja! Kje imamo viski, nekje mora bit še četrta steklenica, se mi zdi.
- A ga niste dali v sef?
- Kam? V sef? Ja, pa res!
- Kako podjetje vpliva na vas? Mislim osebno.
- Podjetje?
- Vaše svetovanje ... mislim tole vašo svetovalno obrt, ali vas osrečuje? Vam daje občutek zadoščenja?
- Ja, daje!
- Kako pa shajate, kako se prerinete v teh težkih časih ... Samo s svojo pokojnino?
- Moje svetovanje je zastoj!
- Zastoj, ja, zastoj, seveda! Kaj pa prostovoljni prispevki, ali kaj pripomorejo k zadevi? Ali ljudje radi darujejo?
- Kakor kdo!
- Koliko naberete na mesec?
- Kakor kdaj!
- Zdi se, da neradi govorite o tem!

- Ne, nasprotno, vesel sem, če kdo kaj da, samo ... ne maram nikogar spodbuhat, nikogar silit ...
- Ja, saj!
- Na zdravje!
- Na zdravje!
- Dovolite mi vprašanje, gospod Meško! Kaj je za vas identiteta?
- Ja, vidite, identiteta? Starejša filozofska smer bi verjetno rekla, da je identiteta razmerje, v katerem se mora subjekt popolnoma ujemati sam s seboj ... Mlajša pa bi trdila, da se subjekt spreminja in se v bistvu ne ujema sam s seboj!
- Katera smer se vam zdi prava?
- Pa vam?
- Jaz sem vprašal prvi.
- Jaz bi se strinjal z drugo!
- Ta mi izgleda bolj marksistična, a ste levičar?
- Vrata odpiram z desnico ...
- Dajte no ... Ali ste usmerjeni v levo ali v desno? Ste za levo ali za desno opcijo!
- Vi povejte!
- Zakaj jaz?
- Ker ste tukaj doma!
- Vi ste pa gost, vi imate prednost!
- Trenutno imam dve opciji ... ko sem podpolkovnik Alfonz Teodor, sem desničar, ko sem župnik Franc Ksaver Meško, sem levičar ...
- Ampak vi ste brez identitete!
- Vi pa jo imate?
- Imam!
- Eno identiteto?
- Eno!
- Jaz imam dve!
- Dve?
- Dve! Moja prva identiteta je podpolkovnik Alfonz Teodor ... priimka vam žal ne morem povedati, nikoli mi ga niso zaupali ... Bil sem, kakor so mi kasneje povedali, polkovnik francoskega letalstva, stacioniran ... nekje v Afriki in ... v podsaharski Afriki ... Kako sem strmoglavil, tudi ne vem, z letalom ... se ne spomnim, da sem strmoglavil s helikopterjem in edini od posadke ostal živ, je res, ker so me pozneje v Franciji iz ene vojne bolnišnice premeščali v drugo

... Zdravili so me nekaj let, se mi zdi, in to je treba priznati, pozdravili so me, kakor se spodobi. Vse so obnovili v istem, skoraj v isti obliki, kakor je bilo prej, razen ene stvari ... Žal! Spomina ni bilo več ... Menda je ostal v Afriki, v tisti helikopterski razbitini ... Nisem vedel, kdo sem! Ničesar se nisem spomnil, ničesar ... pomislite, še francoščine ne, menda sem govoril nekaj nerazumljivega ... poklicali so razne jezikovne eksperte in ti so odkrili, da žlobudram v dveh jezikih, v nekem čudnem narečju s povsem neznanega koralnega otoka v Indoneziji in ... pomislite ... v slovenščini, naizust sem znal slovensko! Tako so me nazadnje poslali sem, v Slovenijo, v nekakšen zavod, pozabil sem, kako se mu reče, in tu so se začeli resno ukvarjati z mojo identiteto ... Ja! Treba jim je priznati, na inštitutu, zavod je bil seveda inštitut, so sami strokovnjaki. Imeli so kup idej, kako priti do mojega spomina, in so svoje ideje tudi uporabili, ampak zmeraj je nekaj zaštekalo, zmeraj je nekaj šlo narobe ... Kljub vsemu znanstvenemu prizadevanju se nisem mogel ničesar spomniti in sem tako na koncu te in one terapije zmeraj ostal brez identitete ... Nisem vedel, kdo sem! Dokler me niso predstavili na oddelek, če se ne motim, na oddelek za motene osebnosti. Ta posebna enota je javnosti manj znana. Kakor koli že, tu sem se počutil sijajno ... na voljo, na razpolago sem imel veliko knjižnico in ogromno skladišče različnih kartonov in disket. Povedali so mi, da sem v arhivu identitet in zaupno so mi naročili, naj si eno izberem. Vsepovsod je bilo po policah vloženi ogromno aktov in fasciklov, v njih pa polno samih identitet. Debelih in tenkih. Starih in novih. Nekatere uporabljene, morda celo večkrat ... druge pa nove, še neuporabljene, pred kratkim izdelane. Lahko sem brskal in iskal dneve in noči ... Z užitek sem jih ogledoval, jih študiral in jih izbiral. Starejše identitete so bile v kartonih, novejše pa seveda že na disketah ... Najbolj všeč mi je bil samo enkrat ali morda dvakrat uporabljen karton, malce starinski s prekrasno ležečo pisavo. Tega sem izbral in tako sem zdaj Franc Ksaver Meško in sedim tu pred vami in pijem na vaše zdravje ...

- Na zdravje!

- Mimogrede, tudi jaz bi se, če dovolite, priporočil za kakšen dober nasvet ...
- V zvezi s čim?
- V zvezi s praznim žepom ... V zadnjih treh, štirih dneh sem bil v treh, štirih cerkvah. Ne smete pozabiti, da sem tudi župnik. Iskal sem kak milodar ... pregledal sem vse skrinjice, hotel sem se prepričati, koliko denarja puščajo verniki v cerkvah ... pa ga sploh ne puščajo več, ga ni več ... Brez rednega dohodka sem!
- Ali ste profesionalec, gospod Meško?
- Mislite, če sem profesionalni tat? Ha, ha! Ne, tat nisem, ne! Pač pa sem inšpektor, dragi gospod Polde!
- Inšpektor? Glej, glej! Od kod pa ta ... zdaj že tretja identiteta, kje ste jo staknili?
- Na policiji, gospod Polde, na policiji! Verjetno sploh niste opazili, da vas že dolgo nadzorujemo. Zelo dolgo vas že nadzorujemo! Zanima nas, kakšne sorte ptiči se tukaj zbirajo! Kdo vas podpira, kdo vas plačuje? Malo bomo poizvedovali, če dovolite. Nalog imam v torbi ... Ne! Pozabil sem ga v uradu! Sicer ga pa za poizvedbe ne rabim ... Poznate Cecilijo Murk?
- Cecilijo Murk? Ne poznam!
- Nobenih izmikanj, Polde! Poznate Cecilijo Murk?
- Ne, ne poznam!
- Cecilija Murk, Polde!
- Ne poznam nobene Cecilije Murk!
- Dobro! Potem pa drugače! Poznate Štefana Murka?
- Ne poznam.
- Štefan Murk, Polde!
- Ne poznam.
- Murk, Štefan Murk! A?
- Tudi njega ne poznam!
- Dobro! Potem pa z drugim tonom! Poznate ali ne poznate zakonskega para Štefana in Cecilijo Murk?
- Ne poznam!
- Odgovorite s celim stavkom! Poznate ali ne poznate zakonskega para Štefana in Cecilijo Murk?
- Ne poznam zakonski par Štefana in Cecilijo Murk!
- Nikalnica zahteva drugi sklon, Polde!
- Ne poznam zakonskega para Štefana in Cecilije Murk!
- Prav! Kako naj vem, da ne lažete?
- Ne morete vedeti!
- A? Položite ves denar, kar ga imate v hiši, na tole

mizo! V žepu imam revolver, ne silite me, da vam ga pokažem!

- Anja!
- Nobenih neumnosti, gospod Polde! Nobenih prenatragljenih kretenj, prosim!
- Anja, prinesi škatlo z denarjem!
- Zakaj pa, mojster, a nas bojo spet oropali?
- Spet, Anja, videti je, da smo na to abonirani ...
- No, prav! Že nesem!
- Upam, gospod Polde, da mi ne zamerite tega, nekoliko tršega nastopa, se opravičujem! To je posledica moje prirojene neodločnosti, mojega cincanja ... Ko sem iskal in izbiral svojo identiteto, se seveda nisem mogel kar takoj odločiti samo za eno, precej zapeljivih identitet je bilo na razpolago. To, ki se me polašča prav v tem trenutku, sem preskušal ... mislim, da več kot teden dni ... Bila mi je tako všeč, da še zdaj, ko že imam svojo več ali manj stalno identiteto, sem in tja padem vanjo ...
- Tukaj je denar, gospod inšpektor! Boste vzeli kar celo škatlo?
- Hvala, lepa gospa Anja, zelo ste bili prijazni! No, pa pogledjmo! Kaj, od kod vam ves ta denar? Saj je tu skoraj petsto evrov! Moral vas bom vkleniti in odvest na postajo ... Strokovno ugotavljam, da sem naletel na klasični primer pranja denarja! Odpeljali bomo tudi pralni stroj ... katere znamke pa je, a je morda Gorenje? Kar lepo z mano, Polde! Nič se ne upirajte!
- Saj se niti ne mislim upirati ... saj sem tako in tako nameraval malo ven, na sprehod! Bom prav vesel, če se mi boste pridružili tudi vi, gospod inšpektor ...
- Povejte mi, lepa gospa Anja, komu je namenjen ta denar v škatli.
- Revežem in siromakom! Tistim, ki nas prosijo za pomoč!
- Vam lahko rečem kar Anja? Nesite svojo škatlo skupaj z vsem denarjem nazaj! Položite jo na mesto, kjer je bila ... Lahko pa mi daste deset evrov, ker vas prosim za pomoč!
- Mojster, a mu dam dvajset?
- Ne! Deset bo dovolj! Pa snemite mi lisice!
- Po pravici povedano mi je malo nerodno, ker se v resnici pišem Metod Plavžar, Plavžar je moje pravo

ime, ki ga nosim ... Se vam zdi to huda napaka, gospod Polde? Kaj pa vaša posvetovalnica, ali ne vzneta ... presenečenja in določenih dvomov? Ah, pustimo to! Sicer pa ... pri vas sem se znašel po naključju ... moj stalni bife Jutro dve ulici naprej namreč obnavljajo ... zaprt bo še dva ali tri dni ... in tako sem naletel na vas ... smola, kaj hočete! Zdaj pa le na sonce in svež zrak!

Imena

- Mojster, v težki zagati sem ... vsa moja družina, mislim moža pa mojo mamo in očeta ... sploh pa moja dva brata in sestro ... Vsi imajo neke ideje in neke svoje zamisli ... in ponavadi se ne morejo dogovoriti za nobeno stvar ... vsakemu se nekaj svojega mota po glavi ... Ampak zdaj ... zdaj so se pa kot nalašč ... vsi spravili name. Ne pridemo in ne pridemo skupaj! Če bo šlo tako naprej, se bomo še pobili med seboj ... seveda ne dobesedno, hočem le reč, da smo pač bolj temperamentna familija ... in se imamo vsi strašno radi! Mojster, rabim pomoč, rabim nekoga, ki bi prišel z nečim novim, ki bi predlagal nekaj, kar bi bilo vsem všeč ... njim in meni ... s čimer bi se vsi lahko strinjali ...
- Jaz naj bi nekaj predlagal, ste tako mislili?
- Tako, tako, mojster!
- Ja in kaj naj bi predlagal?
- Nekaj novega ... povsem drugačnega ...
- V kakšnem smislu drugačnega?
- V takem, da naj bi bilo drugačno od tistega, kar mi oni vsiljujejo ... nekaj svežega, nekaj od drugod!
- Kaj vam vsiljujejo, za kaj pa gre, gospa ...
- Vodnikova sem, Jože Vodnik ... tapetnik, je moj mož. Na koncu ulice stanujemo, v tisti rumeni hiši, saj jo poznate. Midva z možem in starši smo v pritličju, brata in sestra pa v prvem nadstropju, saj veste, ne? Tamladi smo se vsi rodili tam ...
- Vem, vem! No, povejte mi, kako naj vam pomagam!
- Z vašo idejo, mojster, zato sem tudi prišla!
- A ste lahko malo bolj natančni? Na kakšno idejo mislite?
- Tako kot pomagata drugim ... same pohvale slišimo! Pravijo, da se znate odlično poglobiti v probleme in znate pametno razvozlat, razsoditi zadeve. Pa še zastoj ste!
- Za kaj pa gre pri vaši stvari?
- Za ime!
- Za ime?
- Ja, za ime.
- Za kakšno ime?
- Kaj vam nisem povedala? No, ta je pa dobra ... Čvekam

in čvekam, ta glavnega pa sploh ne omenim ... Noseča sem, mojster!

- Aha! To je pa lepo slišat ...
- A ne? Vsi smo srečni, cela hiša ... smo si pa tudi zelo želeli! Zdaj pa imamo ... punčko! Ja, sem bila na pregledu in sem gledala na monitor ... ultrazvok ... punčka je. Včasih se mi zdi, da me že malo brca, čisto na rahlo ... komaj čutim ... ali pa se mi samo zdi, ne vem ...
- Gospa Vodnikova, povejte mi, zakaj ste prišli k meni, kaj lahko storim za vas?
- Punčka je brez imena!
- Brez imena? Punčka?
- Ja, punčka, moja punčka!
- Aja! Vi ... če vas prav razumem, govorite o imenu za vašo še nerojeno punčko? Stvar je torej v tem, če prav ugibam, da vam vaša družina vsiljuje neko ime za punčko, vi pa se s tem imenom ne strinjate ... a sem prav dojel?
- Dojel, dojel, seveda!
- In zdaj naj bi jaz posegel vmes ... s svojo idejo. A mogoče želite, da vam predlagam ime za punčko? Katero ime vam pa družina svetuje?
- Valentina! Si mislite, punčka naj bo Valentina Vodnik! Ja, saj me bo kap! Ali mislijo, da bo moja hči korakala ... »z zakrivljeno palico v roki kot kralj po planini visoki« ... saj poznate to Vodnikovo pesmico! Moja familija je totalno zmešana ... Vse to pa zato, ker je moja mama v šoli, učiteljica je, in si morajo učenci vse zamišljati, vse si morajo popestriti in okrasiti ... s kakšno zgodbo. V razredu je ona vodja krdela, doma pa tudi, seveda! Ampak jaz se ne dam! Tokrat bo obveljala moja! Zato sem zdaj tukaj! Pomagajte, mojster!
- Zakaj vam pa ime Valentina ni všeč, gospa Vodnikova?
- Oh, mojster, kar Brigita mi recite, prosim! A zakaj mi ni všeč? Ali se vam zdi to, da se ptički ženijo ... pa da se vse mogoče rože raznašajo na valentinovo ... ali se vam zdi to primerno okolje in čas za ime moje punčke? Bojim se, da jo bojo neusmiljeno zafrkavali, da se bojo fantje grozno norčevali iz nje! Valentina in Valentinovo, to bo za mulce gotovo nekaj super smešnega in zabavnega!
- Mogoče imate prav.

- Imam, imam! Pa to še ni vse! Zvok mi ne paše! Kar poslušajte! Val-en-tin-a ... A se vam ne zdi, da so to čudni glasovi? Začetek me spominja na morje ... val, val ... jaz pa se vode bojim. Ko sem bila majhna, sem nekoč skoraj utonila, še danes me zgrabi za vrat, če se samo spomnim. Mama me je vrgla v morje, češ da se bom naučila plavat! Ampak vam povem, da še danes ne znam plavat ... Študiram solopetje, veste! Pa tile konzonanti ... v-l-n-t-n ... A se ne sliši, kakor da nekdo šepa? Ali jeclja? Ali da nekaj vlečejo po ledu ... n-t-n ... A ni v teh glasovih čutit bolečino in strahoten mrz, se vam ne zdi? N-t-n ... ko izgovorim glas n, je zvok čisto zmurnjen, a ni? Če slišim Valentina, me kar zazebe! Pa vokali a-e-i-a se mi zdijo nekam bedasti ... i-a, i-a, ti-na ... kot oslovo riganje!
- Kakšno ime pa imate vi v mislih?
- Ja, jaz ne vem, kaj naj izberem ... cincam in kolebam med različnimi imeni ... Emona, Somalija, Dolores, Kontiki, Bandero, City ... Za svojo punčko hočem nekaj posebnega!
- Aha, aha! Kaj pa predlagajo sorodniki?
- Valentina! Saj sem vam že povedala!
- Valentina, seveda, seveda! Oprostite, malce sem se zamislil. Kako vam je pa všeč vaše ime?
- Moje? Brigita? Zmeraj, ko me pokličejo, se mi zdi, da me hočejo na nekaj opomnit, da hočejo prekontrolirat, če ne spim ... z odprtimi očmi. Od nekdanjega bogata fantazijo! In se včasih nekoliko zamaknem ... No, vprašali ste me, kaj so mi predlagali ... Preden so se dogovorili za Valentino, so mi naštevali taka imena kot ... Tončka pa Marička ... pa Barbara, Dragica, Simona, pa Saša, Jera, Jelka, Nevenka ... in podobne vsakdanje traparije!
- Anja! Mi lahko prineseš naš Priročnik za gluhe?
- Priročnik za gluhe, sem prav slišala?
- Ti zmeraj vse prav slišiš!
- Že nesem!
- No, pa pogledjmo, gospa Brigita! Počasi bom bral, vi pa povejte, kaj se vam zdi ... kakšen je vaš vtis ob imenih. Če vam bo kakšno ime všeč, me ustavite! Zdaj pa kar počasi! Nikamor se nama ne mudi ...
- Prav, mojster, poslušam!
- Aba?

- Ne ...
- Aba-baba?
- Ne ...
- Aba-baba-biba?
- Ne ...
- Beba?
- Ne.
- Beba-boba?
- Ne.
- Beba-boba-buba?
- Ne.
- Caca?
- Ne.
- Caca-cica?
- Ne.
- Caca-cica-cuca?
- Ne.
- Dada?
- Ne.
- Dada-dida?
- Ne.
- Dada-dida-duda?
- Ne.
- Fafa?
- Ne.
- Fafa-fifa?
- Ne.
- Fafa-fifa-fufa?
- Tudi ne!
- Tuda?
- Ne.
- Tuda-tida?
- Ne.
- Tuda-tida-tada?
- Sploh ne!
- Sploha?
- Ne.
- Sploha-spliha?
- Ne.
- Sploha-spliha-splaha?
- Nobeno mi ni všeč!
- Všeča?
- Ne.
- Všeča-všiča?
- Ne.
- Všeča-všiča-všača?
- Ne, saj sem vam rekla!
- Rekla?
- Ne.
- Rekla-rikla?
- Ne.
- Rekla-rikla-rakla?
- Naka!
- Naka-nika?
- Nika-naka!
- Nika-naka-nuka?
- Oh!
- Oha?
- Oha-iha!
- Oha-iha-uha?
- Oha-iha-uha-eha-aha!
- Giga?
- Giga-gaga-gega-goga-guga!
- Žiža?
- Žiža-žaža-žeža-žoža-žuža!
- Štrca?
- Štrca-brca-krca-mrca-drca!
- Vaskolajka?
- Čivkomajka-krivotajka-pišobajka-radodajka-balalajka !
- Mandarinka?
- Minka-krinka-tinka-drinka-finka-zinka!
- Roza?
- Joza-moza-poza-loza-doza-proza!
- Miza?
- Analiza-monaliza-paraliza!
- Krinolina?
- Violina-žagovina-konkubina!
- Vazelina?
- Vazelina-vazentina-valentina! Valentina!
- Valentina vam je všeč?
- Ja, je!
- A, res?
- Ja!
- Zakaj?
- Tako blago zveni, tako končno ... in odrešujoče! Val-en ... valen-val, valen-val ... te kar zaziblje, ali ne? Pa

tisti lento ... lento-lenti-lentina na sredini in na koncu imena ... božansko! Val-val-val ... entina! Skupaj s punčko se bova učili plavanja, se že zdaj veselimo! Hvala, mojster! Adijo!

- Kaj pa familija? Kaj bodo rekli domači?

- Jih bom že prepričala! Ne bodo se mi mogli upret! Le naj si upajo! Valentina bo, pa amen! Va-len-tiina, Va-va-va-leeen-ti-ti-na! Pozabila sem vam povedat, da študiram solopetje ... Eh! Mogoče pa sploh ni bilo potrebno!

Škandal

- Jaz sem Cecilija Murk, gospod mojster ... to pa je moj mož Štefan! Prišla sva v imenu najinih prijateljev, ki pa se pišeta drugače ... vendar želita ostati neimenovana, ker gre za precej zaupno in ... delikatno zadevo ... ki mora ... kaj že mora, Štefan?
- Jaz sem še zmeraj proti, Cecilija!
- Zdaj sva že tukaj, Štefan! In nimaš kaj bit proti! Najina prijatelja sta naju prosila, da se pozanimava pri vas, gospod mojster, kakšne so ... so okoliščine ... ali, bolje rečeno, kakšne ... kako se jim že reče, Štefan?
- A misliš juridične?
- Ja! Kakšne juridične okoliščine bi lahko nastopile pri ... prodaji škandala!
- Cecilija, jaz tukaj sedim kot na trnih!
- Pa vstani, Štefan, in stoj za mojim hrbtom, če te je strah, reva!
- Saj sploh ne gre za strah, ženska trapasta, ampak za moralo ... a nimaš nič vesti?
- Oprostite, gospod mojster, ampak moški so pa res čudni! Skozi vse sva se že pregrizla doma, vse sva natančno preštudirala, vse prognozirala ... zdaj pa tole otročje cepetanje! Štefan, samo še enkrat se mi oglasi pa boš šel v kot klečati! He, he! Oprostite! Vem, gospod mojster, da se tole malo čudno sliši, mislim tole, kako govorim s svojim možem, ampak midva imava med sabo nekaj svoj jezik ... midva komunicirava v šifrah! Kakor v šoli. Ja ... »boš šel v kot klečati« ... pomeni, da za večerjo ne bo fižola, ampak ... kaj drugega! Če mu pa rečem, naj gre med »kavke žvižgat«, to pomeni, da mora potegniti vodo za sabo ... v stranišču seveda, kar vedno pozablja ... No, Štefan, pomiri se in lepo sedi, nazaj sem poleg mamice, sedi in pusti mene do besede! Kje smo že ostali? Štefan!
- Pri prodaji škandala ...
- Pri prodaji škandala ... ti povej, kakšnega škandala!
- A naj kar bleknem? A ni zadeva skrajno zaupna? Sklenila sva, da ne smeva nič povedati ... A si nisva rekla, da bova molčala?
- Kako pa naj zadevo prodava, če ne smeva o njej nič povedati ... Ne, Štefan, bom pa jaz bleknila! Kot vedno! Kaj nama vi svetujete, gospod mojster?

- V zvezi s čim, gospa Cecilija?
- V zvezi s prodajo škandala ...
- Hja! Kaj pa bi radi vedeli v zvezi s tem?
- Kako se ga prodaja?
- Kako se ga prodaja? Seveda, seveda ... Hja! Mogoče bi mi malo več povedali, za kaj gre ... to je nekaj čisto novega zame ... toda, verjetno stvar prodajata v upanju, da jo bo kdo kupil. Kaj pravzaprav prodajata? Kaj je to, čemur vidva rečeta škandal ...
- Na tisto, kar ste vprašali, nama ne bo težko odgovoriti, sva namreč pogledala v slovarček in tam sva prebrala ... Kaj že Štefan, kaj sva o škandalu tam prebrala?
- Midva sva tam prebrala tole: nemoralno, nečastno dejanje, ravnanje, ki vzbuja ogorčenje, zgražanje javnosti ...
- To, ja! Štefan ima sijajen spomin! Spominja se stvari, ki jih jaz ... ja, kaj je Štefan? A bi rad kaj povedal?
- Ja, hočem reč, da škandal morebiti ni čisto ta prava beseda za tisto, kar prodajava ...
- Ne začenjaj spet, Štefan, lepo te prosim!
- Ne, res! Saj vidiš, da gospoda mojstra zanima, kaj prodajava, on hoče bolj precizno informacijo!
- Škandal je škandal ... kaj pa naj bo drugega kot škandal!
- Komu ga pa mislita prodat? Kdo bi kupil vajin škandal?
- Pravzaprav ni najin! Škandal je od najinih prijateljev ... A ni, Štefan?
- Seveda je, Cecilija, škandal je od najinih prijateljev, čeprav ga seveda nista onadva naredila ... Onadva sta ga samo izvohala ... midva v njunem imenu prodajava resnico ...
- A ni resnica zastoj za vse ljudi!
- Ne, ne, najina resnica ni zastoj!
- In kdo naj bi jo kupil?
- Vas sva hotela vprašat ... vi gotovo poznate veliko ljudi, vam ne bi bilo težko prodat kakšnega zanimivega škandala, a ne?
- Hja, ne vem, kaj naj rečem! Nikogar ne poznam, ki bi rabil škandal ... Za kaj pa naj bi ga imel?
- Morda bi se dalo zaslužiti z njim?
- Škandalov jaz ne kupujem in jih tudi ne prodajam. Najrajši se jim celo izognem. Tako na sploh pa me tudi malo ali nič ne brigajo!

- Saj ne gre toliko za škandal, gospod mojster, škandal je pri celi zadevi postranska reč, gre bolj za prodajo ... za prodajo! Midva bi rada ... ne midva, najina prijateljca bi rada ... Mogoče bi ga prodala kakemu zelo znanemu novinarju, da bi ga objavil v svojem časopisu, kaj pravite? Zanima naju, koliko bi dobila za škandal ... Ali obstaja kakšen cenik ... pri časopisnih založbah?
- Ne vem, gospa Cecilija ... nimam pojma! Doslej še nisem nič slišal o kakem ceniku za škandale.
- Kje pa novinarji dobijo vse te škandale, kaj mislite? Le pogledjte, vsi časopisi so jih polni, natrpani so z njimi ... škandali od prve do zadnje strani! Kdo jih priskrbi, a? Od nekod morajo priti! Nekdo jim jih mora dobavljati ... Tako kot jaz mislim, obstaja cela trgovina s škandali. Če pa je trgovina, so tudi cene. Večji škandali, višje cene ...
- Ja, v tem, kar pravite, je mogoče ...
- Midva sva mislila, da bi se z vami posvetovala o ceni, koliko naj bi zahtevala ... Saj ne bi bilo zastoj, gospod mojster! To, kar prodajava, ni samo en navaden škandal. To je ekstra škandal! Velik škandal, verjetno za na prvo stran, z veliko sliko!
- Z veliko sliko ... vaju dveh?
- Bog ne daj! Naju dveh pa že ne ... naju dveh pri tej stvari sploh ni zraven! Midva sva samo, samo ... kako se že reče, Štefan?
- A si mislila ... posrednika?
- Ja, midva sva natančno to, samo posrednika ...
- Prav, prav, gospa Cecilija, verjamem vam, ampak jaz se na to slabo spoznam! Edino, kar bi me morda zanimalo ... Gospod Štefan je prej omenil moralo in vest, zanimalo bi me, kako je s tem ... kako je z vašo moralo in vašo vestjo?
- Mene pa zanima, kako je s ceno škandala! Pripravljena sva na pogajanja, lahko se tudi malo zglihama!
- A je po vajinem mnenju prav, da se škandal, ki ga prodajata časopisu, razkrije javnosti? Kaj pa, če bo kdo prizadet, a? Kakšne posledice bo objava v časopisu imela za tistega ali za tiste, ki so morda vpleteni v škandal ... To stran zadeve morata dobro premisliti! Kakšni so vajini stvarni nagibi? Zakaj prodajata škandal?

- Za denar! Midva ... pa najina prijateljca tudi ... potrebujeta denar za ... za operacijo srca, gre za življenje ali smrt! Ta prodaja ju lahko reši smrti ...
- Glejte, gospa Cecilija ...
- Izmišljuje si!
- Molči, Štefan!
- Prav!
- No, pa ti najdi boljši izgovor! Pa ti pojasni, zakaj prodajava škandal, a? Zakaj prodajava škandal?
- Ne vem ... Zaradi tvojega pohlepa.
- Mojega pohlepa, ti potuhnjena reva, ti! Kakšen pohlep pa je to, če bi s tem denarjem lahko plačala položnice ... ti si na cesti, jaz sem na cesti ... kdo naj poskrbi za elektriko, za vodo, za najemnino, za smeti ... pa za hrano! Prejle, gospod mojster, sem se zlagala, res je, zlagala sem se ... tistega, naj »gre med kavke žvižgat«, ne rečem takrat, ko ne potegne vode, da smrdi po celem stanovanju, ampak takrat, ko pogleda v prazen hladilnik in mi zajamra: lačen sem! Hčerka in sin še študirata, povejte, kako naj brez sredstev študirata? Kako naj se oblečeta in obujeta, kako naj plačata šolnino? Mislila sem ... zdelo se mi je, da bi ta škandal lahko pomagal! Zaradi tega me ne peče vest in ne trpi moja morala in srečna bom, če prodaja vrže kaj cvenka! Tako!
- Kaj pa tisti, ki je na drugi strani, a? Mogoče mu bosta uničila življenje! Pa ne samo njemu ... kaj, če bosta prizadela njegove sorodnike ali ženo in otroke, ki niso nič krivi?
- Sam bi moral misliti na to, pravi čas bi se moral zaustaviti pa bi bilo vse v redu. Zdaj pa je, kar je. On je kriv, on naj odgovarja!
- Kdo to?
- Štefan, drži gof! Oh, kdo ... gospod mojster! To naj bi bilo veliko presenečenje! Ne moreva izdat, kdo! Visok politik je ... saj ga sigurno poznate! On je zase že dobro poskrbel! On se povsod znajde! Denarja ima ... na kupe. Lepo bi bilo, če bi tudi nama kaj dal!
- Jaz še zmeraj kolebam!
- Štefan!
- Počutim se kot denunciant, upira se mi!
- Štefan!
- Srce mi noro utriplje!

- Štefan!
- Pa tudi nevarno je, na visokem stolčku je ... kaj pa, če se bo hotel maščevati? Kdo naju bo branil, kdo naju bo zavaroval, a? Povej mi!
- Ali ni najina ... državljska dolžnost, da škandal prijaviva, ali ni? Ali ni potem dolžnost države, da naju brani, da naju zavaruje? Če sva lojalna državljska?
- Država je on, Cecilija! On je oblast!
- Prav, Štefan, prav! Kaj pravite, kako naj se odločiva, kaj nama svetujete?
- Ne vem ...
- Kaj je Štefan, a si hotel kaj povedati?
- Ja, pa res, Cecilija, namreč to, da po moje midva sploh ne prodajava škandala, pač pa nekaj drugega, in sicer ... delikt! Kaznivo dejanje! Midva nimava samo škandala, ampak tudi delikt!
- No, prav, pa še delikt ... čeprav se mi škandal lepše sliši ... ali ne vzbuja škandal več zanimanja?
- Potem pa moramo obvestiti policijo!
- Ne! Policije pa ne, policija tega ne bi kupila, policija je finančno na psu! Policija nima denarja. Moramo najt drugega kupca! Jaz sem še kar za ponudbo kakšnemu bogatemu časopisu ... Sem se že pozanimala ... z nekim novinarjem ... sem ga poklicala in nekaj sem mu namignila. Sva se že zmenila za en kontakt ...
- Povejta mi nekaj, po pravici, prosim ... Ali ni vse to, kar prodajata, samo megla, samo navadno obrekovanje ... nekaj, kar šumi v zraku, nekakšne govornice, ki krožijo okoli ušes ... Nikjer pa ni nobenega dokaza!
- O, ne! Dokaz je! Imava ga ... ne, midva ga nimava, midva ... pač pa pri prijateljih obstaja en dokument! Dokument, ki dokazuje ... je vse črno na belem ...
- Oprostite, mojster!
- Kaj je, Anja?
- Tisti Plavžar je spet zunaj, zdaj pravi, da je novinar, kaj naj mu rečem?
- A novinar? Plavžar pravi ... da je novinar?
- Ja, pravi, da je novinar!
- Novinar Plavžar? To je najin novinar! Joj! Pozabila sva ... Ah! Gospod novinar, kar naprej, kar naprej!
- A ste vi Cecilija Murk?
- Ja!
- Ali imate kakšen osebni dokument?

- V torbici imam osebno, zakaj?
- Rad bi se prepričal, da ste res vi govorili z nami! Povedali so mi za vas in za vašega moža. A je gospod Polde seznanjen z zadevo?
- S kakšno zadevo?
- Torej ni!
- Je in ni!
- Kdo ste pa vi? Imate kakšno izkaznico, gospod novinar?
- Jaz, gospa Cecilija, predvsem nisem novinar! Nisem tisti, s katerim ste, včeraj govorili. Jaz sem tu bolj ali manj slučajno, z namenom, da zadevo malo pogledam, prevoham, ali je kaj resnega ali pa je le potegavščina ali pa ... mogoče kakšna majčkена past, da ne rečem časopisna raca! Sem pa človek, ki se po svetu giblje brez imena in brez izkaznic in ki se tudi ne pusti fotografirat ... Moji brki so umetni in vedite, da sem v civilu precej drugačen kot v službi! V čem je stvar?
- Stvar je v tem, neznani gospod, da tudi midva nastopava tukaj pod izmišljenim imenom. Tudi midva nisva tisto, kar se zdi ... Jaz v resnici sploh nisem Cecilija, ampak Urška in moj Štefan ni Štefan, ampak Bert. Edina resnična stvar pri celi zadevi je to, da najina prijatelj, ki tudi nista resnična, prodajata resničen in neizmišljen škandal, s katerim bi si vsak količkaj ambiciozen časopis obrisal tudi usta, ne samo rit!
- Za kaj gre, kakšen škandal prodajata?
- Škandal in delikt! Štefan, za kakšen škandal gre?
- Škandal je večplasten in zelo romantičen ... Je pravzaprav nekakšen finančno-erotični trikotnik ...
- Tiho! Niti besede več! Gremo v moj avto, tam mi bosta povedala vse! Vi pa mi povejte, ali imate ozvočeno, gospod Polde ... a vam prisluškujejo?
- Kdo?
- Oh! Kdo!
- Anja, a nam prisluškujejo?
- Kdo?
- Oh! Kdo!
- Jaz nič ne slišim!
- Zbogom, gospod pevovodja!
- Zbogom, gospod Plavžar!
- Na svidenje, lepa Anja!
- Na svidenje, ljubi Metod!

Ločitev

- A ste vi rekli moji ženi, da imam lepo rit?
- Kaj?
- A ste vi ... rekli moji ženi, da ... imam lepo rit?
- Ne.
- Moja žena pravi, da ja!
- Kdo pa je vaša žena?
- Saj jo imate v računalniku.
- Kako se pa piše?
- Po meni, jaz sem njen mož ...
- A res? Kdo pa ste vi?
- Magister Janez Merjasec ... Moja žena je pa Pavla Jager, poročena Merjasec. Ob petih je naročena pri vas ...
- Pa pogledajmo! Aha ... Tukaj vidim, da bi se žena rada ločila ...
- A ste rekli, da imam lepo rit?
- Jaz takih besed v svojem uradu ne uporabljam.
- Kaj pa imate proti lepi riti?
- Jaz nič ... Vaša žena bi se rada ločila ...
- A ste peder?
- Povejte mi, kakšen problem imate.
- Jaz nobenega, vi imate problem!
- Kaj pravite na to, da bi se vaša žena rada ločila?
- Ne pride v poštev ... A ste peder?
- Nisem peder, pač pa ste vi tepec!
- Čakajte malo!
- Zakaj pretepate ženo?
- A vam je rekla, da jo pretepam?
- Rekla.
- Laže.
- Pokazala je podplutbe.
- En drug jo tepe. Pa tudi natepava. Ampak jaz žene ne dam iz rok! Nobene ločitve ne bo. Ona je moja žena in amen! Moja!
- Menda ste vse svoje bogastvo prepisali nanjo!
- Od kod pa to veste?
- Ona je povedala!
- Pa še res je!
- Če se bosta ločila, bo vse odnesla s seboj!
- Nobene ločitve ne bo!
- Povejte mi, zakaj ste tukaj. Kaj hočete od mene?
- Zakaj vam pravijo mojster? A ste framazon? A imate ložo?
- Dirigent sem ... pevski zbor vodim. Kaj hočete?
- Eno vprašanje imam.
- Ja?
- Zakaj hodi moja žena k vam?
- Zakaj hodi vaša žena k meni?
- Kaj počnete z njo? Slišim, da ste kakor en tak posvetovalni organ, nekakšen svetovalec ... Česa pa? Kaj hudiča ji imate vi svetovat? Če babo kaj zanima, sem tukaj jaz, a ne? Zakaj neki leta k vam, če ima doma mene! Kaj je tukaj tako zajebano interesantnega? A vi veste, da se brez dovoljenja mešate v moj zakon?
- Jaz se pogovarjam z ljudmi, ki imajo težave ... poslušam jih, poskušam jih spoznat ... poskušam razumeti, kaj mi povejo in potem se ... zaupno pomenimo. To je vse!
- O čem hudiča se pa imata menit z mojo ženo?
- O marsičem.
- Hočem vedeti, o čem! No!
- Rajši bi govoril v njeni prisotnosti. Gospa pride ob petih ...
- Jaz bi se na vašem mestu mene majčkено bal ...
- Zakaj pa?
- A je kaj čez mene rekla? A me je obrekovala, kaj!
- Brez nje, ne bo nič!
- Jaz bi na vašem mestu majčkено pomislil na svojo prihodnost!
- Zakaj pa?
- Jo bom pa počakal!
- Ja? ... No, mene prav nič ne motite!
- Žena me vara!
- Nisem presenečen ... Zakaj nočete imeti otrok?
- Kdo vam je pa to rekel?
- Žena ...
- Aha!
- No, zakaj?
- A vam povem ... naj vam bo, naj vam povem, hudiča? Ne morem jih gledati, kako ... kako se napihujejo, kako paradirajo po svetu s tistimi napumpanimi okroglimi trebuhmi ... kako postopajo okoli, kot da so se pravkar najedle otrok ... In si brišejo šminko

- z ust in se šopirijo in se povsod nastavljajo kot pitane prasice ...
- Bi rekel, da iz vas govori moška zavist.
- Kakšna zavist?
- Zavidate ženskam, ker one rodijo, vi pa ne! Zavidate jim materinstvo!
- Dajte no ... Če kdo komu kaj zavida, potem so to one, one bi rade imele tisto, kar imamo mi tu spodaj. Penis je tisto, kar nam zavidajo, penis!
- To ste povzeli po Freudu.
- Nimam kaj povzemat po Freudu! Jaz nič ne zavidam! Na živce mi gre, da so ženske s trebuhu prevzele oblast! Povsod so, kamor prideš, povsod komandirajo! Na vseh položajih na vseh funkcijah, na blagajnah, na vlakih, na občini, na vladi ... povsod ... V sodstvu in zdravstvu same ženske ... ženske v politiki in v policiji! Celó v vojski, ja, ljudje božji, kam smo pa prišli? Tega ni več za zdržat! Tukaj je treba nekaj narediti! Čim prej!
- Kaj pa, gospod magister?
- Revolucijo, gospod pevovodja!
- O! Kako pa mislite to izpeljat?
- Brez skrbi, mojster! Se že nabira, se že skup spravlja, se že tu pa tam organizira ... So že fantje in moške, so že skupine, so razna društva, so stranke, ki skrbijo za to! Nič se ne bojte ... Stvar se širi ... Ampak brez imen zaenkrat, brez imen! He, he! Kmalu bomo moške postavili tja, kamor sodijo ... Na vrh! Na vrh družbene piramide! Nekateri pravi moški ... mislim na nekatere izbrane, možate moške ... so elita sodobne civilizacije! Lahko bi rekli cvet človeštva in podobne stvari ... in še več! Discipline, stroge discipline, mojster, in več genov, več moških genov ... tega nam je treba. To je povedal v svojem intervjuju tudi profesor ... brez imen, brez imen, dragi pevovodja! Za zdaj! Ampak povedano je bilo zelo jasno in razločno. Za tistega, ki zna brat!
- Tole, kar razlagate, mi smrdi po moškem rasizmu.
- Diši, diši ... recite rajši, da diši ... tako bo za vas bolj zdravo!
- Ampak žensk vendar ne morete popolnoma degradirati! Kdo vam bo pa dobavljal potomce ... naslednike, moške?
- Ja, vidite, dragi pevovodja, zdaj sva pa tam! Zdaj sva pa na centralni točki. V našem programu ženske sploh niso noben problem. Lahko ga kar črtate! Glavni problem za nas je družba! Država! Državo je treba spremeniti! Državo je treba obrniti na glavo! Obglavit, bi rekel! In nove glave postaviti, nove glave, nove obraze! Zato govorimo o revoluciji ... ali kontrarevoluciji, če vam je tako ljubše! Mi govorimo ... in pojemo in plešemo ... o naši narodni revoluciji, narodnoslovenski revoluciji ... Z vsem, kar spada zraven, da se razumemo!
- Kaj pa spada zraven?
- Kaj spada zraven? Kaj se pa delate naivnega? Saj je vse objavljeno, vse je zapisano! Predvsem čista država, ja ... čista skupnost, brez dreka, brez umazanije, tako rekoč nedolžna skupnost! Vse, kar ni čisto, naj gre ven! Naj gre tja, odkoder se je v desetletjih priplazilo, če me razumete ... Moramo bit drzni, moramo si upat, zakričat na ves glas: smrt dreku in smrt izrojeni golazni! Potem se nam bojo razkrili svoboda pa enakost in bratstvo! Saj poznate formulo ... domači socialni liberalizem, podprt s kapitalom in delavskim samoupravljanjem! Pa brez sindikatov! To je vse! Zaokroženo v kratki poučni skici! Morate enkrat z mano na naša predavanja ...
- Ampak, gospod magister, mene vseeno zanimajo ženske ... Kakšna je njihova temeljna funkcija v vaši novi Evropski uniji? Kaj je z njimi v vašem programu? Kam jih boste postavili?
- Kam z ženskami, sprašujete? Tja, vam odgovarjam, tja jih je treba postaviti, kamor jih je sama narava potisnila, kaj potisnila ... dvignila ali povzdignila in blagoslovila ... na prestol matere! Prej ste mi očitali, da me žre moška zavist! Če bi že čutil kakšno zavist do žensk ... bi jim mogoče zavidal to, da so mame ... matere, res bi jim zavidal kvečjemu njihovo materinstvo, zavidal bi jim, da rodijo ... da dojijo in previjajo in take reči ... to se mi zdi tako zares pristno in ganljivo in tako naravno! Rojevanje je čudež tudi v našem programu! To imamo črno na belem! Vendar pa, zakaj so moški, očetje pri tem skoraj odveč ... nekaj skoraj zanemarljivega! Enega lepega dne ti prinesejo domov otroka ... v košari kot iz Špecerije,

- iz supermarketa. V moji ženi ni niti kančka materinstva, niti kančka mame! Mogoče bi jo lahko ... mogoče bi jo midva lahko ... zadavila!
- Zadavila? Koga?
- Mojo mamo ... ne, ženo, ženo, kaj blebetam!
- Mislite resno?
- Ženo! Resno!
- Kako pa?
- Vi povejte, vi ste naš svetovalec ...
- Ali lahko počakava na revolucijo?
- Ne me zafrkavat, pevovodja! Sicer sem se pa itak premislil ... ne bova zadavila moje žene, nje ne! Mogoče bi lahko zadavila njega?
- Koga?
- Tistega, ki jo tepe ... Midva bi ...
- Midva bi kaj?
- Imava pa še eno možnost.
- Ja? Kakšno?
- Kaj, če jo ugrabiva, ukradeva ... tistemu, ki jo tepe, a? Če jo kako iztrgava iz njegovih krempljev? Hočem reč iztrgava iz njegovega avta, saj jo gotovo natepava v svojem avtomobilu, a ne? Oh ne, najbrž fukata v kakšnem ekstra hotelu ... Kako bi midva napletla tako, da bi se moja žena zaljubila nazaj ... spet v mene!
- Po tem, ko se bo ločila od vas?
- Ali pa ... če bi se zatrapala v enega drugega ... hočem reč tretjega, če ne gre drugače ... enega imam v rezervi. Tega ji lahko podtakneva, da jo spelje, da jo zapelje ... da jo spravi stran od tistega grobijana, ki jo tepe! Je lep pa tudi duhoviti!
- A tako, enega imate v rezervi? Kdo pa je tisti, ki ji ga lahko podtakneva?
- A ne uganete?
- Ne.
- Vi!
- Ha, ha!
- Ha, ha, ha! Ne! Žal mi je! Hecam se, oprostite! Nisem imel namena žaliti pa tudi posebnega smisla za humor nimam. Na žalost! Tisti, ki ga pa imam zares v rezervi ...
- Povejte, dragi Merjasec!
- Ne vem, če ga lahko dam ... Bojim se, da mi ga bo pohotna baba pokvarila ... Tak prijeten, nežen svetlolasec je ...

- Tisti, ki ga imate v rezervi ... Kdo pravite, da je?
- Je moj prijatelj, Ferdinand ... ko je bil še majhen, smo mu rekli Bikec, Bikec Ferdinand. Po tisti slikanici, saj poznate? Njega bi mogoče midva podtaknila ... on bi mi rade volje naredil to uslugo! Čeprav ...
- A spite z njim?
- Kaj?
- A spite z njim?
- Kako vam pride kaj takega na misel?
- Navdih, dragi magister!
- Razložite mi, na kaj namigujete s takim vprašanjem.
- Dol se dajeta, a ne? A je to vzrok, da bi se žena rada ločila!
- To ni res! Nič od tega ni res! Kakšen vzrok ... kaj pa vam je?
- A ste peder?
- A hočete eno na gobec!
- Oprostite, mojster! Gospa Jagrova je tukaj. Naročena je bila ob petih. Malo je zamudila ... kakor zmeraj!
- Hvala, Anja! Spusti jo noter! Kar naprej, gospa Pavla ...
- Janez? Od kod pa ti tu?
- Čakam te, ljuba Pavla!
- A si spet pil?
- Prišel sem osebno vprašat, kako je kaj s tabo, Pavla! Šofer me čaka zunaj ...
- Ja, sem videla mercedes ... Kako si pa zvedel, da bom tukaj, a? Si spet brskal po mojem računalniku, kaj? Oprostite gospod Polde! V samo sramoto mi je ...
- Mene ni ničesar sram!
- Nič hudega, gospa Pavla! Sedite, prosim! Malo sva posedela in malo pokramljala o tem in onem ... čisto prijateljsko! No! A bosta čaj? Ja? Anja, bi lahko dobili tri čaje?
- Bo earl grey v redu?
- Sijajno, draga Anja! Dobro! Zdaj pa ... usedimo se in se pogovorimo! Zato sta tudi tukaj, ali ne? No, takole vama bom rekel, vajina zadeva mi je pravzaprav popolnoma jasna. Ne more bit bolj tipična, kot je! Poročena sta ... skoraj sedem let, otrok nimata ... oba sta v službi, Janez je pravnik, predsednik nadzornega odbora ... in tako naprej, Pavla na občini, vodja oddelka in tako naprej ... Razkošna vila, nov švedski terenec pa motor Harley Davidson s prikolico, vikend

- v Kranjski Gori in na morju ... en družinski prijatelj!
 Ja? In tako naprej in naprej ... Zdaj sta pa tukaj:
 Polde svetuj, pomagaj ... reši! Kako, se vprašam!
 Kako? S specialno terapijo, si odgovorim! No, kaj strmita? Glede na to, kar sem povedal ... si morata zdaj takoj, če se zares hočeta rešit ... si morata torej takoj tukaj pred nami vsemi priznat vse ... vse svoje prevare, vse svoje svinjarije ... Anja, naj pridejo vsi, kar jih je v čakalnici, sem! Javno se bosta spovedala svojih nečednosti ... vseh zablod in napak ... svojega skakanja čez plot, odkrila in razodela bosta vsa svoja prešustvovanja ... zablode in izdaje!
- Jaz ne skačem čez plot!
  - Ta hip se ne morem spomnit ničesar takega, gospod Polde! Nisem dovolj zbrana ...
  - Smisel in funkcija terapije je v tem, da bosta po izpovedi vseh grehov in hudobij, po iskrenem obžalovanju vseh svojih prevar, doživela veliko očiščenje ... in bosta potolažena in mirna ... In srečna družina. Terapija se imenuje »priznanjek«. Usedita se drug nasproti drugemu. Takole ja ...
  - Jaz nimam kaj priznavat!
  - Jaz bi priznala ...
  - Da si me varala? A to hočeš? Pavla, greva ... to lahko opraviva doma!
  - Janez, rajši še malo počakajva! Usedi se, če ti rečem!
  - Tako, ja ... Glejta si v oči. Naravnost v oči ... da se bosta videla prav do dna duše ... Terapija, ki vama jo ponujamo, je sestavljena iz vprašanj, ki si jih bosta zastavljala drug drugemu ... Je jasno? Odgovarjala si bosta z da in ne ... Anja, pusti zdaj čaje in razdeli liste! Na vrsti so vprašanja za magistra Janeza Merjasca ... Poslušajte! Gospa Pavla, berite vprašanja, ki smo vam jih pripravili ... počasi in razločno in počakajte na soprogove odgovore. Prvo se glasi ...
  - Ali ste se kdaj v lanskem letu poljubljali z žensko?
  - Da. Večkrat ...
  - Odgovarjajte z da ali ne! Gospa Pavla, zastavite drugo vprašanje.
  - Ali ste se kdaj v lanskem letu poljubljali z moškim?
  - Jaz? Kako to mislite?
  - Da ali ne!
  - Ne ... Zakaj bi se poljubljal z moškim?

- Ali ste mu potegnili srajco iz hlač, mu dali roko na prsi in ga začeli božati?
- Kakšno srajco ... iz katerih hlač? Ali kaj namigujete?
- Da ali ne?
- Pavla, to presega že vse meje ... Kaj se pa greš, koga naj bi božal?
- Odgovarjaj na vprašanja, Janez! In ne laži!
- Preklete ... ne, ne in ne, jebenti!
- Ali je prišlo do erekcije?
- Pardon, gospa Pavla, preskočili ste eno vprašanje!
- Katero?
- Ali ste mu odpeli gumb na hlačah, da mu je organ pokukal ven?
- Ojoj! Pa res! Ali ste mu odpeli gumb na hlačah, da mu je organ pokukal ven?
- Jaz se ne grem več!
- Janez! Usedi se in pridno odgovarjaj, če ne dobiš klofuto!
- Kakšen organ neki, kdo je pokukal ven, od kod ... Pavla, ljudje poslušajo, tukaj sva vsem na očeh!
- Odgovori! Da ali ne!
- Ne ...
- Si prepričan?
- Nisem ...
- Kaj je zdaj, Janez, je njegov organ pokukal ali ni pokukal?
- Nisem prepričan ...
- Kako nisi prepričan?
- Nisem gledal ...
- A si mižal? Da ali ne!
- Da.
- Ali je prišlo do erekcije njegovega organa?
- Ne razumem vprašanja. Kaj je to ... erekcija?
- Kaj se pa greš, butelj! A mu je stal?
- Nisem videl ... mižal sem!
- Le mirno! Brez klofut, gospa Pavla! Nadaljujte z vprašanji!
- Ali ste si njegov organ vtaknili v usta?
- Ne!
- Kako se je pa znašel v tvojih ustih?
- On ... on ... mi ga je podtaknil ...
- Ali je prišlo do ejakulacije?
- Ne vem ... mižal sem.

- Ali ste vsebnost pogoltnili?
- Ves dan nisem dal nič v usta ...
- A si želel, da bi iz tistega, kar si požrl, v tvojem trebuhu nastal otrok?
- Pavla, to je bilo pa čisto privatno vprašanje!
- Da ali ne!
- Ne! Da!
- Ali poznate moškega, s katerim sta izvedla opisano občevanje?
- Ne poznam.
- Oh, Janez! Gotovo ga poznaš! Povej, kdo je.
- Ne povem!
- Terapija bo uspešna samo v primeru, če pride resnica na dan!
- Le povej, odpri se, Janez! Odpni gumb svoje duše, da ti bo skrivnost pokukala ven!
- Moj ... moj p... moj pri... moj prijatelj Bikec Ferdinand.
- Kaj? Lažeš, Janez! To ni mogoče! Bikec Ferdinand? Ti prasec, ti!
- Ne po glavi, Pavla! Miruj, če ne te bom nazaj! Usedi se!
- Sem že mirna ... in srečna!
- Tako, prvi del terapije je za nami! Anja, še drugi formular, prosim! Magister, zdaj ste vi na vrsti. No, dajte, zastavite prvo vprašanje ...
- Ali ste se kdaj v zadnjem letu poljubljali z moškim, ki ni vaš mož?
- Da.
- Ali vam je segel ...
- Kam?
- Med stegna?
- Da.
- Ali ste dali stegna ...
- Kam?
- Narazen ...
- Da.
- Ali vam je potegnil žabe ... dol in vas božal po ... po ... po ...
- Po ... po?
- Po organu?
- Da.
- Ali ste mu odpeli hlače, zbezali njegov...
- Njegov ... kaj?
- O ... organ iz spodnjic in ga otipali?

- Da.
- Ali ste njegov organ vtaknili ... v svoj organ?
- Da.
- Pavla! Kaj si pa izmišljuješ? To ne more bit res!
- Cepec, sprašuj naprej!
- Ali ste ga med tem, ko je začenjal s penetracijo ...
- Janez! Sprašuj!
- Ali ste ga med tem, ko je začenjal s penetracijo ...
- Sprašuj, ti rečem!
- Ali ste ga med tem, ko je začenjal s penetracijo ... božali po ...
- Po ... po ... po čem?
- Po riti vse do luknjice?
- Da.
- Pavla, zakaj pa mene nisi nikoli ... do luknjice?
- Sprašuj naprej!
- Kaj ste si mislili med občevanjem?
- Želela sem si, da bi me ti videl ...
- A se mi sanja, ali kaj? To je ... to je ... vse skupaj ... privid! A ga poznam, Pavla? Zadavim ga ...
- Sprašuj naprej!
- Ali poznate moškega, s katerim ste imeli opisano občevanje?
- Da.
- Kdo je, Pavla?
- Ne povem, Janez!
- Terapija bo uspešna samo v primeru, če pride resnica na dan!
- Ta moški je ... je ... je ... bkcfdrnd.
- Kdo?
- Bikec Ferdinand!
- Bikec pa že ne! Ferdinand pa že ne! Ferdinand? Ti cipa!
- Ti peder!
- Pardon, vrnita mi formularja, hvala! Primita se za roki! Trdno se držita! Ne se spustiti! Poglejta se! Naravnost v oči se glejta ... tako, da bosta v očeh drugega ugledala sebe! Prosim za malce tišine! Prisluhnimogo dogajanju ... Mogoče se bosta zjokala ... mogoče se bosta začela smejat, to ni nič hudega, tako je prav! Smeh rešuje vse težave ... Mogoče pa bosta začutila veliko olajšanje ... Še to vama moram povedat, da smo vprašanja, iz katerih je sestavljena naša anketa,

- izbrskali iz dveh sodobnih slovenskih romanov... Niso pa noben plagiat, če vama to kaj pomeni.
- Škandal, v katerem sva, zaradi tega ni nič manjši!
  - Je pa dvignjen na literarni nivo, gospod magister! Tako! S tem je terapija zaključena. Ali želita kaj izjaviti? Gospa Pavla?
  - Ne vem, kaj naj rečem! Malo sem še omotična.
  - Gospod magister?
  - Pavla, hočem otroka! Hočem, da mene nosiš v sebi, da se z mano v trebuhu postavljaš, da mene dojiš in me previjaš, da mene daješ na kahllico ... Hočem, da si moja mama!
  - Janez, bojim se, da si prepozen!
  - Zakaj prepozen?
  - Bojim se, da je otrok v mojem trebuhu ...
  - A si noseča?
  - Otrok v mojem trebuhu ...
  - Ti si noseča, Pavla ... ne ga srat!
  - Otrok v mojem trebuhu je že Ferdinandov!
  - Že Ferdinandov? Pa ja ne z njim!
  - Nisem več mogla čakati!
  - Jaz, gospod pevododja ... iskrena hvala, jaz ... jaz sem zdaj v redu, po vseh teh izkušnjah in preizkušnjah sem popolnoma v redu! Domov grem po ... zastavo! Potem pa naravnost v trebuh ... kontrarevolucije! A gremo nekaj spit? Zahvaljujem se tudi za aplavz!

Revolucija

- Oho! Aleksander! Danes si mi pa pripeljal celo delegacijo ... Ja, kakšni pa ste, fantje? Kot bi vas kdo kravi iz riti potegnil! Ja, kaj je z vami, gospodje? Kaj ste tako klavrnin in poklapani?
- Kakšni pa naj bomo?
- Kakšni? Aktivni ...vedri in nasmejani!
- Dajte nam službo pa bomo nasmejani ... Še objokani bomo od smeha, če bo služba stalna ...
- Ste vsi štirje brez dela? Aha! No, ja ... S praznimi transparenti hodite naokrog, kakor vidim ...
- S praznimi!
- Kako to?
- Razmišljamo!
- Kaj razmišljate?
- Kaj napisat!
- A na transparente?
- Ja, na transparente!
- A boste demonstrirali?
- Če bo nehalo deževat!
- Imate že kakšne ideje?
- O, ja! »Ljubim kapitalista« ... »Kapital je moj ideal« ... »Reveži vseh dežel crknite« ... »Banke so moja nebesa« ... »Ukinimo plače« ... »Prihranki so moj dar banki na oltar« ... Ta je predolg!
- Aha! Že razumem: z ironijo mislite izboljšat svet?
- A imate vi kakšen drug nasvet, mojster?
- Ne, meni se zdijo napisi v redu! A se vam ne zdijo?
- Ne vemo še. Razmišljamo ...
- Kdo pa so ti nosilci transparentov?
- Matej ... Marko ... Luka ...
- A tudi govorijo?
- Včasih ...
- Ja ... Aleksander! Mama mi je rekla, da se boš prišel opravičit, to je pa lepo!
- Vi se morate opravičit!
- Jaz?
- Saj ste me vi nagnali!
- Čakaj, čakaj! Ti si se delal norca iz mene!
- Zato, ker ste brez humorja!
- No, prav, pustiva to za drugič! Saj sploh ni važno! Ja ... Povejte mi rajši, kaj vas je prineslo.

- Tukaj smo, da se pogovorimo.
- O čem?
- Kako bomo reagirali.
- Na kaj?
- Na politično situacijo.
- Aha?
- Mi mislimo, da je položaj kritičen.
- Je!
- Mislimo, da je treba nekaj naredit!
- Ja, kaj?
- Da je treba sistem spremenit!
- Kako pa?
- Kapitalizem odpraviti ...
- Ja? S čim?
- Brecht je rekel: Kapitalizem ne more umreti, treba ga je ubiti!
- Aha! Kako boste pa to izvedli? S transparentom?
- Če je knjiga orožje, je transparent tudi!
- Oprostite, gospod Polde, a imate kaj za jest? Lačni smo ...
- Lačni? Seveda, Anja!
- Ja, kaj je, mojster?
- A imamo kakšne sendviče? Tu imam štiri lakotnike ... A je še kaj ostalo od kosila?
- Je, je! Nekaj je ... a pogrejem?
- Le daj! A bo za štiri?
- Zame ni treba, Hvala!
- Jaz tudi nisem lačen ... hvala!
- Kaj se pa delata lepa! A vaju je sram, ker sta lačna? A vaju je sram, ker nista jedla? Vsi bomo jedli, če bomo le kaj dobili, gospa Anja!
- Bom še nekaj dodala ...
- Poklič, ko bo pripravljeno!
- Seveda, gospod Polde!
- Lačen si ful drugačen.
- No, to napišite na transparent!
- Jaz sem besen in obupan ... nič drugačen! A dam tudi to na transparent?
- Na policiji imajo psihologa, ki mora doktorirat iz transparentov ...
- A mislite, da bodo vaše transparente gledali samo policaji? Jaz mislim na ljudi ... Na javnost!
- Ne čekajte, mojster! A smo mi jezni na javnost?

- A mislite, da hočemo transparente kazati ljudem, ki hodijo z nami v sprevodu, ljudem, ki bodo z nami protestirali? Ne! Mi smo jezni na oblast! To hočemo pokazati! Transparenti so za tiste, ki nas izkoriščajo! Za tiste, ki živijo na naš račun, od naših žuljev ...
- Od vaših žuljev? Kje jih pa imate, žulje? Na riti? Od vaših žuljev ne živite ne vi ne kdo drug ... saj ste brez dela!
- Pa še prav imate, mojster, res je! Mi ne živimo, nas ni, mi smo figa na cesti, mi smo pozabljeni ... mi smo duhovi ... strahovi!
- To, ja! Strahovi ... naj se nas bojijo, naj se nas prestrašijo! Hočemo, da jih je strah, ker nas ne izkoriščajo!
- Hočemo, da jih transparenti majčkeno stisnejo za vrat!
- O kom pa govorite?
- O oblastnikih!
- O politikih?
- Ne o politikih, mojster, o oblastnikih! Govorimo o oblasti, govorimo o tistih, ki imajo denar ... Govorimo o kapitalistih!
- A so kapitalisti oblast?
- A vi mislite, da je politika oblast? Dajte no! Vlada nam kapital, najbolj surov in brutalen profit! Pohlep, ki izkorišča vse, česar se dotakne. Mi to na svoji koži čutimo! Vse je usmerjeno v dobiček! Pa še to! Kapitala nič ne zadrži v njegovem divjem lovu! Vse potepta ... vse uniči! Naravo ... državo, ustavo ... pravice ljudi, zakone ...
- To napišite ... materiala imate za sto transparentov!
- Eh, kaj ... O tem že vrabci čivkajo! Vse to ni nič novega!
- Kaj pa potem, kakšen je rezultat vaše globokoumne analize? Kaj naj vaši transparenti sporočajo?
- To, da smo mi štirje za revolucijo ...
- Kakšno revolucijo?
- A ste kontra?
- Nisem kontra, samo sprašujem, kakšno revolucijo!
- Včasih so takim rekli oprezna rit ... med vojno!
- Meni se vsako nasilje, naj bo revolucionarno ali kontrarevolucionarno, v principu upira!
- Ha! Torej ste res prava oprezna rit!
- Prav, prav! Sem pa oprezna rit! Raje mi razložite, kako boste kapitalizem ubili!

- Z Žižkom!
- Z Žižkom?
- Ja! Ste že slišali za Slavoja Žižka? Ste ga brali? Kar priznajte, da ga niste!
- Nekaj sem že bral, kako da ne!
- Se strinjate, da je svet kontingenten sam v sebi?
- Mogoče pa res!
- In da je družba nestabilen in nekoherenten sistem?
- Očitno!
- In da moramo ideološki diskurz preusmeriti?
- Zelo verjetno!
- Ste za to, da ideologijo razumemo na ravni simptoma in fantazme?
- Še kar!
- No, tako!
- Kaj tako! Kako pa naprej?
- Do tukaj smo prišli z branjem ... Kako naprej, vam bomo povedali v četrtek. Do takrat bomo pa demonstrirali ...
- A tako! Pa se vam zdi, da demonstracije kaj pomagajo?
- Mojster, povejte, kaj pa tale vaša svetovalnica, a kaj pomaga?
- No, no! Izmikate se odgovoru. Povejte mi že enkrat, kaj mislite s to vašo revolucijo.
- Kaj mi mislimo z našo revolucijo?
- Veste, kaj, najprej povejte vi, kaj mislite vi z vašim ... brezplačnim svetovanjem, potem bomo pa še mi ... Kakšen je vaš cilj? Kaj hočete doseči? Imate kakšne perspektive? Na kakšni filozofiji gradite to vaše nesebično svetovanje?
- Gradim ... no, bom pa povedal, če že moram povedat ... gradim ... na občutku za človeka ...
- Aha, občutku za človeka!
- Na občutku za navadne ... preproste ljudi, gradim na sočutju, ker me ... ker me boljijo njihove skrbi, njihovo trpljenje, razočaranje ... gradim na usmiljenju, ki ga vzbuja v meni bolečina tistih, ki si ne morejo ali ne znajo pomagat sami ... Gradim, če so vam fraze ljubše, na skupnih vrednotah, na človekovih pravicah, na prizadevanju za napredek in splošno blaginjo ... gradim na demokraciji, strpnosti in svobodi!
- Aha! In kakšen je vaš cilj?

- Moj cilj? Moj cilj je olajšat življenje ... lepo bi bilo, če bi vsi ljudje pomagali drugim, kadar so v stiski ... če bi obudili solidarnost in opustili svoje drobnjarske interese!
- Vaš cilj je torej ... izboljšat človeka!
- Pa ne do jutri, he, he!
- Vse je mogoče izboljšati, razen človeka! Brecht!
- Rad bi samo to, da bi bili ljudje bolj aktivni ... bolj uvidevni in bolj prizadevni za drugega človeka ...
- Da bi se žrtvovali za drugega?
- Morda tudi to!
- Ste zadovoljni s svojim delom, uživate v njem?
- Pravzaprav res.
- Mojster, mene je prav groza, ko vas poslušam! Vi ... vi ste ... tat! Vi kradete resnico, vi sleparite ljudi! Predvsem pa sami sebe! Vi lažete! To vaše meketanje je navadno metanje peska v oči! Kaj res ne vidite, da ta vaša ... dobrodelna in človekoljubna dejavnost prikriva pravi ... dejanski, eksistenčni položaj vaših navadnih in preprostih ljudi ... da zanika bistvo tega, v čemer so. To bistvo pa je to, da so brezpravna in podrejena gmota v lasti kapitala, vaše sirote so sužnji, ki jim vlada kapital ... Kapital, ki ga žene profit in pohlep in zato ljudi neusmiljeno izžema, jih sili čim bolj garat, jih čim manj plačuje in jih do skrajnosti izkorišča ... Ali mislite, da je kapitalu kaj mar za vas in za vašo filantropijo? Figo mu je mar za vse tiste ... vaše preproste in navadne ljudi. Kapital hoče samo dobiček ... To! Seveda pa svoj grabežljivi egoizem ne razkazuje javnosti, temveč ga skriva in taji za različnimi dobrodelnostmi ... recimo kakšnega takšnega zagnanega idealista vaše sorte ... Kaj pa so Rdeči križ ali Karitas drugega? Kup naivnih idealistov so ... oni kvačkajo ta moralni diskurz, ki ga kapital potrebuje za kamuflačo ... vse to, kar vi mislite in počnete, vse to diktira in dirigira kapital, lepo skrit v ozadju družbenega dogajanja ... »Sveta se ne da spreminjati, spremeni sebe! Ukloni se stvarnosti, odpovej se lastnim interesom, žrtvuj sebe!« Takšna je ta strašljiva perfidnost neoliberalnega diskurza. Mi ... mi seveda ... mislimo drugače: najprej je treba spremeniti svet, se pravi družbo, šele potem naj bi bil na vrsti človek!
- Kako bi pa to dosegli?

- S Primožem Trubarjem.
- Kaj? Ne z Žižkom?
- Najprej z Žižkom, potem s Trubarjem!
- Kako naj to razumem?
- Mi mislimo, da moderna diskurzivnost ... čeprav se trudi izraziti čim več, zaradi svoje nedorečenosti ne pove skoraj nič več ... Mi se vračamo na začetek, k Trubarju ... S Trubarjem spreminjamo svojo govorico, jezik, diskurz.
- Zakaj se pa ne vrnete k Brižinskim spomenikom?
- A nas zafrkavate, mojster? Kar je Marxa in Lacana v Žižku, bi mi cepili s Trubarjem ... Že delamo na tem! Tak dopolnjen Trubar bi nam omogočil drugačen, nov politični pristop. No, kaj pravite?
- Poslušam ...
- Človekovo biološko in umsko bistvo se že spreminjata. Človeška vrsta izginja, se poslavlja, konec! Jutri človeštva ne bo več ... Se zavedate, da se nam dogaja vesoljna mutacija, mojster, vesoljna mutacija, a se vi tega zavedate? A se? Mi mladi smo že mutanti. S tem je treba računati! A ni tako?
- Govorimo o mutaciji življenja na zemlji, mojster! En bivši italijanski marksist piše, da mutacija že vse preobrača ...
- Mi smo se več besed naučili od računalnika kot od staršev. S svetom in z živimi bitji nas povezuje digitalna tehnologija! Ja, mojster! Kaj nič ne veste, kaj nič ne berete?
- Vsega pa res ne!
- Mutacija jezika postaja naša prioriteta!
- Kaj pa boste počeli z njo?
- Mi, mojster, smo na sledi nove globalne politične zavesti, to je! Nekatere naše generalne zamisli so že mutirale. Mi že uporabljamo besede, ki nosijo spremenjene pomene! Revolucija na primer ni več revolucija, ampak radikalna reformacija in socializem ni socializem, temveč preprosto in naravno ... Trubarjeva domačija!
- Trubarjeva domačija?
- Ja! Mi nimamo več v mislih revolucionarnega nasilja ...
- Kaj pa potem?
- Nekaj drugega, nekaj bolj domačega ...

- Kaj pa, to me pa zanima ... a pasivni odpor, državljansko neposlušnost?
- Nekaj bolj slovenskega!
- Si ne predstavljam ...
- Potem vam pa mi povemo ... Sabotaža!
- Ne ...
- Ja! Začeli bomo s sabotažami!
- S sabotažami?
- S sistematičnimi sabotažami!
- Ampak ...
- Nobenega ampak ni! Začeli bomo s sabotažami volitev, vinjet, davkov, referendumov ... vremenskih poročil, poštnih znamk ... plačilnih nalogov in uniform ... cestne signalizacije, športnih dresov in konjskih vpreg ...
- Konjskih vpreg? Saj ni vojne!
- Je pa razredni boj, dragi mojster, razredno boj!
- Razredni boj je že malo zastarel, ali ne?
- Ne gre za boj v šolskem razredu, mojster, ne za šov na televiziji, gre za univerzalni boj med razredom bogatašev in razredom revežev! To pa je globalna zadeva, ali ni? Gre za tekmo ... kdo bo prej propadel: mi ali kapital! Ko rečemo mi, seveda mislimo na ves svet ... spomnite se samo na krizo okolja! Kapital uničuje planet ... rastline in hroščke, vreme in pitno vodo!
- To vse skupaj je precej nebulozno! Ne razumem! Kaj naj bi sabotirali?
- Vse! Oblast! Kapital! Politiko ... vlado, poslance, stranke, ministrstva, sestanke ... svete in odbore ... vse bomo sabotirali!
- Sabotaža je nekaj več od protestov, a ne? Ena stopnja naprej v borbi za svobodo! Za revolucijo! Za radikalno reformacijo!
- Že tako smo na psu, a ne bo sabotaža vsem nam povzročila še več škode in trpljenja?
- Ste že precej blizu, mojster! Že precej blizu! Bravo! Bolj ko bomo crkavali, bližja bo revolucija ... se pravi reformacija! Sabotaža je samo prva faza radikalne reformacije ... sledijo barikade in napadi na državne urade ... zažiganje ministrstev, uničenje bank ... in tako naprej. Kaos, mojster! Totalni kaos! Po zgledu, ki nam ga vsak dan kaže televizija ...

- Kaos ne more bit zmaga! Kje je potem upanje na boljši svet, na svet brez kapitalizma?
- Glejte, mojster, nikar ne mislite, da je naš odgovor na to vprašanje čisti paradoks! Ni! Vendar pa mi ... na nek način ... z mislijo na generalno mutacijo ... namerno zavračamo upanje ... mi celo zanikamo možnost izboljšanja. Prepričani smo, da v upanju na boljše čase ni nikakršne rešitve!
- Kaj pa govorite, kako pa potem ...
- Mi se moramo konfrontirat ... Veste, s čim?
- S čim?
- Z golo resničnostjo civilizacije ...
- Kako to mislite ... da v upanju na boljše čase ni nikakršne rešitve, razložite mi!
- Mojster, kaj bojo pa fantje pili?
- Vodo, Anja!
- Samo vodo?
- A imaš še kaj jabolčnega soka?
- Imam, imam! Je že na mizi!
- Ne morem verjet, da v upanju ni nikakršne rešitve! To je skregano z zdravo pametjo!
- Mi, dragi mojster, se poserjemo na zdravo pamet!
- Povejte mi, kaj mislite s to ... s to golo resničnostjo civilizacije?
- Gospa Anja, a pridemo lahko jest?
- Še malo, Aleksander ... po žlice grem v pomivalni stroj!
- A je stroj že nehal pomivat?
- Ta trenutek!
- Povejte mi, pojasnite mi, kaj pomeni to vaše blebetanje ... o goli resničnosti civilizacije?
- Kaj vam res še ni jasno? Anarhija, mojster! Anarhija! To je ... gola resničnost civilizacije! Totalni kaos! Globalna mutacija ... Mnogi se že pripravljajo na to! Prepričani smo, da nekateri že!
- A bi šli lahko jest, gospa Anja?
- Ja, je že na mizi ...
- Pridite ... anarhisti!
- Čakajte, fantje ... Kaj pa boste s transparenti?
- Sabotaža, mojster! Demonstrirali bomo s praznimi tablami! Sabotirali bomo transparente!
- Dober tek!

Katarina

- Zakaj ste me poklicali?
- Nič te ni blizu ... si pozabila na kontrolo, a nisva rekla štirinajst dni?
- A je že mimo?
- Več kot tri tedne te nisem videl ... Skrbi me zate! Kaj je?
- Nič.
- A je kaj narobe?
- Ne.
- Kako se obnese ... terapija?
- Kato.
- Samo to?
- Pretepata me ...
- Tvoja dva fanta?
- Ja.
- In?
- Kaj?
- Kako to prenašaš?
- Tako ... gre.
- Glej, Katarina ... zaskrbljen sem! Res sem zelo zaskrbljen! Jezen sem sam nase, očitam si, da sem kreten ... že ves čas me grize, da je bila moja napotnica z bičanjem neumna, trapasta ... napačna in neodgovorna ... res se kesam in žal mi je ... Tvoja kepa groze se je preselila vame ... strah me je, bojim se, da sem te porinil na rob brezna, da sem te izpostavil smrti. Ne morem se pomirit, grabi me panika, ne spim in prosim te ... zares te lepo prosim, da me ... kaznuješ!
- Kaj?
- Prosim te, da me prebičaš ...
- Kaj?
- Leskove palice imam v kuhinji. Moram na lastni koži občutiti, kako to deluje ... Kako to zabolí! Sicer ne bom našel miru, ne bom mogel mirno živeti, ne bom mogel mirno spat!
- Pa ste res nori!
- Hočem, da me udariš ... da močno zamahneš! Moram se ti oddolžit ... moraš mi jih pošteno naložit na hrbet! Hočem, da me pretepeš!
- Kaj se pa greste, lepo vas prosim!
- Hočem, da me pretepeš!

- Ne!
- Anja!
- Kaj je, mojster?
- Prosim, da mi prineseš tiste leskove palice, ki sem jih včeraj nabral na sprehodu ...
- A tiste šibe? Za kaj vam pa bojo? Ja, ja! Jih že nesem, jih že nesem!
- Jaz vas že ne bom pretepala, kar mislite si! Smešno!
- Če te lepo prosim? Drugače ne bom miren! Jaz sem si to zaslužil, za kazen ... če me ne boš ti, me bo pa Anja! Anja, tule me daj, po hrbtu, kar pošteno zamahni ... ti pa glej, prosim! Zahtevam!
- Jaz vas že ne bom bom šeškala, mojster! Srajco pa kar lepo zategnite nazaj v hlače!
- Anja, ukazujem ti!
- Meni že ne, gospod Polde, meni nimate kaj ukazovat, raje takoj pustim službo!
- Katarina, lepo prosim ... Ali se naj sam? Naj se sam prebičam?
- Pomagajte mi, gospodična, da ga ukrotiva! Kar primite ga! Tako, ja! Dajte mi šibo, mojster lepo mirno vam rečem, dajte mi šibo, če ne vas bom po riti ... kot otroka! Pa prav z vašo šibo vas bom! Kaj, ja kakšne čudne neumnosti vam pa rijo po vaši trapasti glavi ... pa pri vaših letih! Sram me je za vas! Dajte mi šibo, če ne vam bom eno tako primazala, da vam bo tri dni zvenelo v glavi ...
- Dajte, mojster, dajte no! Nehajte glumatat!
- Dobro, dobro! Boš govorila z mano?
- Bom, bom! Vse vam bom povedala ... od začetka do konca!
- Res? No, prav! Pa odnesi šibe!
- Kakšen dan! Česa vsega človek ne doživi na tem okroglem svetu!
- Kako je, Katarina? Povej, a ti je pomagalo? Rekla si, da te fanta pretepata, kaj je s tem?
- Zdi se mi, da uživata.
- Da uživata, ko te šibata ...
- Do krvi!
- A se ti zdi, da uživata, ko gledata kri?
- Ja, zdi se mi ... Slabo se počutim ... tako bedno, pasje podrejena sem, ko mahata po meni. Ne zaradi bolečin, ne, sploh ne, ampak ... za moj ponos gre, ja

- ... najbrž gre za moj ponos ... ponos trpi ... sama sebi se zdim odveč, ničvredna, podcenjena ... Sovražim ju, pa jima tega nočem pokazati, trudim se bit vzvišena, zajebavam ju ... posmehujem se jima, na vse skupaj skušam gledat z distanco, z ironijo in cinizmom ... Tega pa ne maram. Ne maram bit cinična, hočem bit pristna, sproščena ... trdna in samozavestna! Pa mi ne rata ... Matram se, mojster, matram! Izgleda, da sem se iz ene mučilnice priplazila v drugo ... Zame ni sreče na tem svetu!
- Si se opazovala v ogledalu, kot ti je bilo naročeno ... si zapisovala opažanja svojega mučenja?
- Sem, mojster, sem, saj sem pridna in natančna in ... pridno in natančno sem študirala in beležila spakovanja in kremženja svojega obraza. Še narisala sem jih ... Sem, seveda sem, ampak sem ... kmalu nehala.
- Nehala?
- Nehala, ja! Pa ne zaradi bolečin ...
- Ja? Kaj pa potem?
- Že po dveh terapijah, ko sem se sama bičala ... in mi nekako ni šlo, sem prosila fanta, da mi pomagata ... Morala sem ju prepričevati in prositi ...
- Se mi je zdelo, da bo tako!
- Nista mi verjela, da je stvar resna, mislila sta, da si izmišljujem, da se grem neke spolne igrice ...
- Pri taki terapiji je težko reč, kaj je zares in kaj ni zares. Zares je le bolečina ...
- No, saj! Udarci so res, so res resnični ... udarci, mojster! Oba sta bila v začetku bolj mehkega srca ... pri prvih udarcih sta skoraj jokala in se zvijala od bolečin, hotela sta me božati, cepca ... morala sem se razjeziti, začela sem zabavljati čez cerkev in čez farje, da bi me zasovražila ... pa ni zaleglo ... morala sem ju pošteno oklofutati, da sta me končno začela bičati ... Potem pa ... potem pa se nisem ... nič več se nisem ukvarjala s seboj, nehala sem v ogledalu opazovati sebe, čeprav me je bolelo, njuna obraza sta mi postala veliko bolj zanimiva, prav peklenko zanimiva!
- Kako, v kakšnem smislu zanimiva?
- Ne bi si mislila ... kakšna neverjetna sprememba ... sprememba njunih osebnosti, mojster! Ja! In kako na hitro! Po parih udarcih, mojster! Ja, po parih

- udarcim ... Jasno mi je postalo, da je človek ... človek je monstrum, spaka vesolja! No, to sem vedela že prej ... ampak zdaj to čutim na lastni koži. Nisem opustila vaše nore terapije, mojster, nisem in dva spodobna, pobožna in mila krščanska mladca me, pod izgovorom, da gre za moje zdravje, s pravo strastjo krišpata, pretepata me čisto zares, kakor da nista več ista fanta, s šibami mahata po meni kot dva agresivna in sadistična otroka! Vidim, da prav uživata v mojih krikih in stokih ... da uživata v trpinčenju in ... razčlovečenju neobgljene žrtve! Mene!
- Saj prav zate gre ... kako ti doživljaš šibanje, bi nehala, a? Kaj praviš ... a je dovolj? Kaj misliš ... ti šibe pomagajo ali ti ne pomagajo?
  - Pomirite se, mojster, vse je v redu! Kar mirno kri! Sprijaznite se s tem, da vam je zadeva ušla iz rok!
  - A ja?
  - Ja, zadeva vam je ušla iz rok in ubrala svojo smer ... Emancipirala se je! Nimate je več v oblasti! Nobene kontrole ni več, nobenega nadzora ni! Ostane samo vprašanje, če mi šibe pomagajo. Glejte, pomagajo mi, pomagajo mi, ampak čisto drugače, kot si vi morda zamišljate! Kar se mene tiče ... je zdaj vse to čisti kaos, zame je cela situacija pravi labirint! Ne vem, ali naj se jokam ali naj se smejim! Ne pridem k sebi! Vse me prehitava! Res je, na smrt sploh ne pomislim več, tudi strah, kaj bo ... je manjši, manjši, to že lahko rečem, ampak drugi problemi so se pokazali, odprl se mi je širok horizont novih težav ... mogoče ne ravno vidnih težav, ampak bolj kočljivih vprašanj. Ne vem, kako jih bom rešila ... a nekako že!
  - Kakšnih težav?
  - Težav z drugim ... Kako naj razložim? Z drugim človekom ... težav z nekom, ki ni jaz! Težav z nekom, ki je tujec... Sprašujem se, kako sprejeti tujca. Kakšna je moja odgovornost? Kako naj se pripravim na prihod drugega? Kako naj ga pokličem? Kako naj se na njegov klic odzovem?
  - Kako naj se na njegov klic odzoveš? Kaj je zdaj to? Prihod drugega ... Govoriš kot kakšen zatežen filozof! O kakšni odgovornosti govoriš?
  - Skušam razumeti svojo situacijo, v katero ste me spravili vi, mojster, zato moram razmisliti. Postavljam

- si vprašanja ... tako kot sem pač navajena! A sem jaz kriva, če so vprašanja za vas preveč filozofska ...
- Jezik pojmov se eksistenci izmika, pravzaprav beži pred njo, ne more se dotakniti tistega, kar te boli ...
  - Ali lahko svoj dom izpostavim tveganju? Kaj je gostoljubje, kaj je ljubezen? Sprašujem se, a se upam tvegati, si upam tujca sprejeti v svoj dom? Kaj moram narediti, če hočem biti pripravljena za prihod drugega, kako naj ga povabim v svoj dom ... če mu pa na primer smrdijo noge!
  - Komu smrdijo noge?
  - Morda je res vse skupaj nekakšna večna aporija ...
  - Kdo je ta drugi, ta tujec? Eden od tvojih dveh fantov? Kateremu smrdijo noge?
  - A tudi vam smrdijo noge?
  - Kateri je? Simon ali Tone?
  - Sicer pa se tudi meni zdi, da svoje zadeve ne bom rešila z vehementno filozofsko gesto, izgleda, da bom morala kar sama odjadrat od tam, kjer sem, in se prepustiti strukturni nevednosti.
  - Kateri je ... Simon ali Tone?
  - Mark Anton!
  - Sem si mislil!
  - Samo to sem rekla, da Tone ni Tone, ampak Mark Anton!
  - Če se ti bo zdelo, ju kdaj pripelji! Rad bi ju videl in slišal! Ko bom prave volje.
  - Ne vem, če bom zmogla.
  - Zakaj?
  - Nekaj se mi je zgodilo.
  - Kaj?
  - Ne vem, če bi vam povedala ...
  - Kaj se ti je zgodilo? Povej ...
  - Firbčni ste kot stara baba!
  - Priznam ... Kaj se ti je zgodilo?
  - Mogoče sem se ... zaljubila?
  - Kaj?
  - Zaljubila ... mogoče sem se zaljubila. Kakšna čudna beseda, a ne?
  - Ti? Zaljubila? Kako pa to veš?
  - Vem ... čutim! Medtem ko sta me pretepal, sem se zaljubljala ... Z vsakim udarcem sem bila bolj zaljubljena! Ja, zaljubila sem se, mojster!

- Zafrkavaš me, a ne?
- Ne, ne! Mislim, da se ne motim! Mislim, da imam oba rada ... Na en prav čuden ... na en najbrž čisto patološki način. Ne vem, kako je to mogoče, ne vem, kaj se je zgodilo, tudi ne vem, čemu je to potrebno ... ampak tako je! Rada ju imam. Hrbet me boli, peče ... ja, od njunih udarcev! Toda bolečino prenašam ... z užitkom! Kot kazen! Z občutkom, da si to zaslužim! Z občutkom, da sem kriva! Da je prav, da trpim! To pa je ... pravo olajšanje! Po dolgem času spet prosto diham ... Zalotila sem se, da žvižgam, da brundam, mojster, a si morete to predstavljati?
- Če je le res!
- Ne vem pa, kaj naj z ljubeznijo ... če je res ljubezen, ne vem, kam naj jo pospravim ... ali skrijem ali zavržem! Obupana sem ... čutim, da sem na en način srečna in ... obenem obupana! Zmeraj bolj se mi zdi, da se mi je zgodilo nekaj posebnega, da sem jaz, čisto znotraj sebe, nekaj prav posebnega ... na vsem svetu! Zdi se mi, da sem, ne vem, kako, odkrila nekakšno razpoko v svetu, v svoji eksistenci ... spravila sem se vanjo, v to luknjo, in tam zdaj čepim v nekakšnem nestvarnem ravnovesju ... v raju, v pocukranem paradižu! Zdi se mi, da bom vsak čas padla z njim ... s tem svojim tujcem, v posteljo in bom imela sedem otrok ... A mislite, da je ta čudni in nestvarni občutek posledica ljubezni? Kakšna ironija, kaj? Jaz ... pa zaljubljena!
- In se občutiš kot nekaj zares posebnega, nekaj edinstvenega?
- Ja, se! Ja ... Kaj pa naj zdaj počnem s tem usranim individualizmom, mojster! To mi povejte ... kaj naj z njim? Najbrž pretiravam ... z vsem! Nisem prepričana, da gre res za kakšno ljubezen ... Kaj pa vem, kakšna je ljubezen! Samo sebe zavajam, samo sebe slepim, to je! Jaz ljubezni sploh nisem sposobna ... Mogoče si jo samo želim! Pa še v to nisem prepričana. Ne verjamem vase ... Moja čustva ... eh! O njih ne morem nič povedati. V meni je vse popačeno, vse skrivenčeno in iztrebljeno ... Morala bi se še enkrat roditi! Še enkrat ...
- Kako čutiš to svojo ljubezen? Če sem te prav razumel, si se nekako spremenila ... V čem neki?
- Vem ... ne, čutim, da sem se spremenila, ne vem pa, v čem! Telo nekaj čuti, se mi zdi ... ampak tisto ...

- telesno pa še ni prišlo do glave ... ne vem, kaj je! Pa me tudi ne briga ... kaj mi bojo besede!
- No, ja! Mutasta pa tudi nisi ...
  - A preveč govorim?
  - Ne, ne! Je že prav!
  - Mojster, povejte mi ... a sem hud nevrotik?
  - Ti mi povej, kdo ni nevrotik ... Kaj je nevrotik?
  - Vi me obravnavate kot nevrotika, a ne? Kako naj si sicer razlagam to vašo noro idejo s šibanjem?
  - Noro zdravljenje za noro bolezen!
  - Vse bi morali s šibo! Ves svet je nor!
  - Povej mi o svoji ljubezni ... Kaj je ljubezen, kako jo čutiš?
  - Ne vem ... gledam ga, kadar me on ne gleda ... Vse je nekako v zraku ... rada ga gledam ... čutim, da nekaj diha v prostoru, da se je nekaj v meni, prav tule notri v meni ... nekaj zmehčalo. Mogoče se mi šibijo kolena, a?
  - In to je vse?
  - A vas lahko nekaj vprašam?
  - Le!
  - Kaj bi pomislili, če bi rekla: milo se mi je storilo!
  - Milo se ti je storilo?
  - Ja, milo se mi je storilo!
  - Hm ... vprašal bi ... a ti je vrnil milo za drago, a te tudi on pogleda?
  - Pogleda, pogleda ... To je to!
  - Kaj je to?
  - Ljubezen, mojster!
  - In to je vse?
  - Kaj pa hočete več? Milo se mi je storilo ... milo se mi je storilo! Zaradi tega drugače hodim ... se drugače držim ... drugače mislim ... se smejem in žvižgam, in ne maram prenehati s šibanjem, ker se bojim, da bo tisto potem izginilo in bom ostala sama ... tako saama! Tako saama! Adijo!
  - Katarina!
  - Katarine ni več ... Tista, ki odhaja, je Kristina!

Krokodil

- Mojster, opravičujemo se, strašno se opravičujemo, ampak drugače res ne gre ... mi tega enostavno ne zmoremo, ne gre nam! Morali bi se nekaj važnega dogovoriti, pa nikakor ne pridemo skupaj ... kup urgentnih zadev bi morali sprejet na odbor ... morali bi o njih razpravljati in sprejet določene sklepe ... Toda zmeraj se nam nekaj zameštra in spet ne vemo, kaj in kako. Zato vas prosimo in hkrati pozivamo, da prevzamete sejo, vodstvo te seje! Odborniki so prišli z mano ... na tem listku je dnevni red ... In če ste za to, lahko kar začnemo! Aja! Spodobilo bi se, da se predstavimo! Jaz sem ... novi tajnik odbora Ivan Kocmur, tule za mano je predsednik, gospod Vinko Štajnbuh, tale lepota je Klara Monstrle, ona je odgovorna za kulturo in prireditve, drugih pa še ne poznam in jih prosim, da se sami predstavijo ...
- Ivanka Arlin ... pravne zadeve. Moj mož je sodnik.
- Jožef Grebinšek ... sosedska razmerja.
- Silva Pruh ... urbanizem in promet.
- Božidar Monstrle ... zdravstvo.
- Oprostite, a ste vi njen mož?
- Čigav mož? A Klarin? Ne, njen oče sem!
- Kocmur je moje ime, me veseli, da sem vas spoznal ... Kdo ste pa vi?
- Jaz samo spremljam gospoda Grebinška ... Ime mi je Milan.
- Jolanda Primeš ... tisk in tekoče informacije.
- To smo vsi člani odbora! Še tole, mojster, mi nismo iz vaše krajevne skupnosti, mi smo bolj na robu mesta ... segamo pa tudi v naselje vil in bogataških hiš ... ampak vas vseeno prosimo za lojalno podporo. Če se vam zdi, lahko kar začnete s sejo!
- Kaj naj rečem ... Saj mi niste dali prilike, da razmislim ... vendar če ste že tukaj, pa poskusimo... Na listku, ki ste mi ga dali piše samo dnevni red, z dvopičjem ... pa nič drugega! Kakšen naj bi bil dnevni red seje ... A ste vsi našli svoje stole? Bo šlo? Anja, hvala lepa! Torej dnevni red ... Kaj je z njim?
- Mojster, pravzaprav smo prišli zaradi ene same točke.

- Aha, zanimivo! Zaradi česa pa?
- Zaradi krokodila!
- Krokodila?
- Ja.
- Tole mi morate pa malo bolj natančno razložiti! Krokodil ... a sem prav slišal? Je vaša skupnost blizu živalskega vrta?
- Ne gre za to!
- Spet smo narobe začeli ...
- Naš problem je dejansko psihološke narave in popolnoma vseeno je, kako ga imenujemo ... ali krokodil ali sveti Peter!
- Problem je v tem, da se ne moremo o ničemer dogovoriti! Kakor da smo zastrupljeni, nekdo nas je uročil ... A nas ni?
- Uročil, uročil ... Nekaj zlega, nekaj demoničnega je v zraku!
- Nalezli smo se drug od drugega! Epidemija negativnih občutkov razsaja!
- Res je, nismo več to, kar smo bili. Jaz to čutim, čeprav je smešno ... od lanskega leta smo nekaj popolnoma drugega! Nekaj tujega. Kakor da nas nekaj ... nelagodnega stiska ... oblega!
- Slaba vest!
- Uh! Daj no, krokar!
- Ste opazili, da se to zgodi samo tedaj, ko smo skupaj ... ko se zberemo! Ko smo odbor ... Sicer smo pa normalni, kolikor je človek v teh časih sploh lahko normalen, ali ne?
- Nikar se ne obračajte k meni ... jaz sem zmeraj normalna, ampak vi ste tisti, ki niste, vi me zmeraj nekaj zbadate in se vtikate vame ...
- Nič osebnega ni, ljuba gospodična! Iz vas govori pretirana zagledanost vase!
- Za tole bi si zaslužili klofuto!
- Mirujta, lepo vaju prosim!
- Kako se pa obnašate!
- Vi mi nimate kaj očitati, sebe pogledjte! Zmeraj gledate postrani, že vemo, zakaj ...
- Zakaj?
- Zaradi profila ... mislite, da ste z leve lepši!
- No, veste kaj, to je pa že preveč!
- Dovolj ... Tiho vidva!
- A ima ta pikrost politično ozadje? Jaz se svoje levičarske miselnosti ne sramujem! Pa tudi vaše domobranske usmerjenosti vam ne očitam ...
- Ne začenjajte spet z vašo staro lajno ...
- To ni nobena stara lajna, to je aktualni politični položaj!
- Tišina, ljudje božji! Saj se nismo prišli prepirat, prišli smo po pomoč! Malo potrpljenja! Kaj se ne strinjate vsi, da hočemo bit spet stari, dobri in složni odbor, kakor smo bili včasih? Pred krokodilom!
- Res je!
- Zato pa utihnite in dovolite mojstru, da začne s postopkom!
- Ali lahko nekaj vprašam, preden začnemo? Zanima me, kaj imate s tem krokodilom, v čem je problem. Kdo mi lahko to razloži? Povejte mi vi, gospod Kocmur!
- Jaz sem še nov v odboru in krokodila nisem doživel na lastni koži. Se pravi, da sem zgodbo slišal od drugih! Sicer so pa tu prisotni očividci in bodo po potrebi podali svoje avtentične vtise in doživljaje. S krokodilom se je začelo lansko zimo, v snegu, ali ne? Menda je neko jutro, bila je nedelja ... gospa Jolanda kidala sneg pred svojo hišo ... Odmetava sneg z lopato na kup ob pločniku, ko zasliši za seboj nekakšen šum, obrne se in zagleda ... Kaj? Gospa Jolanda, kar vi povejte!
- Ja, kaj! Obrnem se in pogledam ... in zagledam, da se nekaj plazijo čez hribeček nametanega snega ... nisem verjela lastnim očem ... bil je krokodil. Ustrašila sem se in zakričala ... Pa so bili gasilci takoj zraven in izkazalo se je, da so žival že prej lovili okrog po cestah ... Bil je taka ogromna pošast ... gotovo čez pet metrov ... Ampak ves zmrznjen in okoren. In so ga potem pokrili z mrežo, ga zvezali in odpeljali v gasilski dom ...
- Zvedeli smo, da je last svetovno znanega lingvističnega paleontologa profesorja in doktorja Julijana Primica ... krokodila je imel v pokritem bazenu. Ušel mu je na vrt in na cesto in k sreči ni nikogar pojedel ...
- Je pa zasejal velik strah med prebivalci naselja ...
- Zahtevali so, da se ga odstrani ... da se ga vrne ali v živalski vrt ali odpelje nazaj v Afriko ... Pritožili so

- se na odbor, napisali so peticijo in odbor je seveda ustrežno ukrepal. Profesorju je nemudoma poslal dopis z zahtevo, naj nevarno žival takoj umakne iz naselja ... Dokler pa tega ne stori, se bo krokodil zadržal v gasilskem domu ... pod stražo, seveda!
- Iz tega je potem nastala obširna korespondenca, originali in kopije se nahajajo v naravoslovnem muzeju ... Vmešalo se je društvo za zaščito živali pa okoljevarstveniki ... pa zunanje ministrstvo pa mediji. Dopisi so švigali sem in tja ... in zmeraj več jih je bilo. Cela reč je trajala dobre tri tedne. Potem je pa nenadoma vse zamrlo. Kot bi nekdo upihnil svečko na torti ...
- Profesor Primic je najprej odgovoril z natančno razlago neljubega dogodka ... kako je krokodilu uspelo pobegniti in zakaj. Obenem je prosil, da mu krokodila, ki je zmrzoval v gasilskem domu, takoj vrnejo. Svoj dopis je zaključil z obljubo, da se kaj takega ne bo več ponovilo ... Odbor je zahteval umik zverine, profesor pa je dokazoval, da je krokodil vojni begunec ... in da ima pravico do azila ... Ker se je namreč zgodilo, da je tam, nekje v Ugandi ali Sudanu, izbruhnila vojna, prebivalci so se zbal za svojega krokodila in so ga v spremstvu našega profesorja poslali v Evropo. Na varno. K nam! V dopisu je razkril, da je v igri še veliko več. Krokodil je bil namreč sveta žival. Za neko versko sekto v južnem Sudanu ali Ugandi je bil inkarnacija njihovega boga. Prebival je v starem egipčanskem templju in užival veliko spoštovanje daleč naokoli. Da pa bi bila nesreča še večja, se je naposled izkazalo še to, da tej čudni veri pripada tudi profesor Primic. Krokodil je bil živa podoba njegovega boga, priča njegovih molitev, središče njegovih religioznih meditacij ... in tako naprej. Zato se je tudi tako vztrajno upiral ukazom ...
- Kako se je je to potem končalo?
- Oh! Precej žalostno ...
- Kje je zdaj ta krokodil?
- Ni ga več. Preminil je.
- Medtem ko sta si odbor in profesor pošiljala dopise, je krokodil, ki je čakal na rezultat v gasilskem domu, dobil pljučnico in poginil ...
- Kaj pa profesor?

- Jadrno se je pobral v Ugando ali v Sudan ... Pozneje smo izvedeli, da je šel z mrtvim krokodilom v tempelj in tam na oltarju napravil ...
- Kaj je napravil?
- Umril je od lakote ...
- Kako?
- Sedel je na oltarju in vsak dan pojedel en naš dopis. In nič drugega. Pil je le blagoslovljeno vodo ...
- In od tega je umrl? Dajte, no!
- Tako so nam sporočili ... Poslali so nam račun!
- Kakšen račun, za kaj?
- Balzamiranje za dve osebi ... Krokodil in profesor. Oba sta zdaj tam, v templju ... Na častnem mestu.
- No, vsaj vaših težav je s tem konec!
- Ne, mojster, žal ne ... Ne! Ni jih konec! Pravzaprav so se naše težave s tem šele začele!
- O čem pa govorite? Ali se čutite odgovorne?
- Odgovorne? Ne, za kaj?
- Za krokodilovo smrt ... za njegovo pridržanje v mrzlem gasilskem domu ... za pljučnico!
- Ne, to ne, to sploh ne!
- Kar se tega tiče, smo nedolžni!
- Država bi morala poskrbet za krokodila, jasno! Zakaj pa imamo toliko ministrstev, a?
- Ne, mojster, ni to! Nekaj drugega je!
- Kaj pa?
- Kako naj vam razložimo ... Razne nesreče se nam dogajajo!
- Kaj? Kakšne nesreče?
- Take ... majhne in večje nevšečnosti ...
- Na primer ...
- Meni se je povišal pritisk ... čez sto osemdeset ...
- Meni je umrla teta ... in vse zapustila cerkvi.
- Predsednik Štajnbuh je stopil iz svojega terenca, spodrsnil in si zlomil nogo ...
- Jaz sem si priprl tri prste na desni roki ... Pa prehlajen sem kar naprej ... sredi poletja!
- Jaz sem skoraj utonil v morju ... Zaradi nenadnega krča v obeh nogah! Pa še nikoli nisem ...
- Meni je zgorela garaža!
- Član našega odbora, pokojni Ciril ... Kako se je že pisal?
- Zaplotnik!
- Ja, Zaplotnik, Ciril, se je obesil ... pa kakšno pretresljivo poslovilno pismo je napisal ... o krokodilu ...
- Klara se je ločila ...
- To ni nič čudnega ... Moj mož je bil prava žival!
- Že, že! Vsega je kriv krokodil!
- Glasove slišimo ...
- Kakšne glasove?
- Ponoči ... zavija okoli vogalov ... in cvili in mijavka kot krokodil v stiski ... Recimo, če ga boli zob ...
- Tudi vonjave prihajajo v sejno sobo ... in se mešajo, diši po kadilu ... po lovorju in mirti ... in po žgalnih daritvah ...
- Iz kitajske restavracije ...
- Zbegani smo, vsi smo živčni, histerični ... Ko imamo sejo odbora, se takoj skregamo ... postali smo agresivni in zlobni. Ničesar si ne moremo odpustiti, vse takoj zamerimo. Nekakšen demon se je naselil v nas!
- Jaz se temu smejem, čeprav ni prijetno ...
- Okuženi smo, mojster, okuženi, ves odbor je okužen! Zato smo tu ...
- Če prav razumem, menite, da je vzrok vseh vaših nesreč in nevšečnosti krivica, ki ste jo naredili krokodilu?
- Krivica? Kakšna krivica?
- To, da ste ga izganjali iz države ... da mu niste priznali pravice do političnega azila?
- Kaj smo pa mogli drugega?
- Krokodil si je bil sam kriv ... popolnoma sam kriv! Ni bil prilagojen naši klimi. Zakaj so ga pa porinili sem na sever ... Naj bi ostal lepo na jugu!
- Tako je! Krokodila je ubila naša klima! Ne mi! To je nazoren nauk za vse! Naša domača klima je odpravila vsiljivca z juga! Jezus Marija, ne glejte me tako sovražno! To ni nobena ideologija domoljubja, ki vam gre tako v nos, to je navadna klimatologija, to je! Naša domača klima, naše okolje, naša domača panorama, naš slovenski pejzaž ... slovensko nebo nad nami nas čuva pred agresorji ...
- Jaz vas nič ne gledam ... jaz se samo čudim temu, kar slišim!
- Če mi dovolite, dragi odborniki ... Zdi se, da mislite, da ste ocenili ... vse kaže, da se vam krokodilov duh maščuje in da vas kaznuje ...

- Res, mojster, počasi postajamo prepričani ... nekako čutimo, da se je tisti demon ... se pravi, duh tistega boga, ki ga je krokodil utelešal, na nek bizaren način naselil v naši sejni sobi ... in kakor da kuha nekakšno zamero, maščevanje ...
- Krvno osvetlo!
- No, da! Nekaj je pa le čudnega pri vsej zadevi, a se vam ne zdi? Ja, mogoče je to primer za kakšnega teologa!
- Ne moremo več delat ... Ni več prijetnih uradnih ur! Vsi dopisi so se nam zmešali!
- Telefoni so zmedeni, narobe vežejo! Ura se je ustavila ...
- Ko je bil omenjen teolog ... prostori našega odbora so v bivši kapelici. Včasih je bila zunaj mesta, še pred prvo svetovno vojno. Potem je bilo v njej neko agrarno skladišče ... med vojno so italijanski fašisti imeli v kapelici bordel za višje oficirje, po italijanski kapitulaciji so nacisti tam zapirali in mučili partizane ... Po osvoboditvi pa je kapelico zasegla nova oblast. S krajevnim odborom ... No, in tako se nam je zdelo povsem prav in naravno, da smo obiskali župnika in ga prosili za izgon hudega duha iz kapelice. Ja, res! Župnik se je najprej smejal, potem pa nas je poslal h kaplanu ... Kaplan nas je pozorno poslušal, obred eksorcizma pa odločno odklonil. V obraz nam je zabrusil, da svojega boga ne bo kar tako v en dan pošiljal v ring ... v borbo z nekim nepomembnim animističnim ... ali kaj že, kultom v obliki nekega krokodila ... Najbrž sploh ni imel pravega dovoljenja za izganjanje hudih duhov ...
- Vidite, mojster, da nedolžni, kakor smo, vseeno preišljujemo, kako bi se odkupili ... Kaj pravite, ali naj bi krokodilovega demona prosili za odpuščanje ... Pa če že ... kako naj to uresničimo?
- In zato ste prišli k meni?
- Ja, saj ...
- Mojster, vi ste naša zadnja nada, naš poslednji up!
- Dobro! Pa premislimo malo! Imate kakšno fotografijo?
- Kakšno fotografijo, koga?
- Krokodila, vendar?
- Jolanda, ali imamo kakšno fotografijo našega krokodila?

- Jaz je nimam. Mogoče jo ima Klara, ona je odgovorna za kulturo in prireditve.
- Nekje mora bit nekakšen posnetek ... tak z grozeče odprtih gobcem. Dali smo ga medijem ... tudi televiziji ...
- Ja, ja, se že spomnim. Bo, mojster, bo fotografija!
- Dobro! To fotografijo dajte v zlat okvir ...
- Zlat okvir?
- Zlat okvir!
- In potem?
- Sliko v zlatem okvirju obesite na steno ... najbolje bi bilo v kot sejne sobe, temu se je včasih reklo »bohkov kot« ...
- Bohkov kot?
- Bohkov kot!
- In potem?
- Potem vsi skupaj pokleknite pred to podobo krokodila v zlatem okvirju ... in zmolite pet očenašev in pet zdravamarij ...
- Pet očenašev in pet zdravamarij!
- Mojster, če dovolite ... jaz sem ateist ... pa tudi očenaša na znam več! Zdravamarija bi še nekako šla ...
- Pa vzemite krajši odlomek iz Marxa!
- V mojem in njegovem imenu ... hvala!
- V čigavem imenu?
- V Marxovem!
- Zakaj pa to omenjate?
- Zadnje čase je tako moderno navajati Marxa!

Zveličar

- Ali moram kako opravičiti svojo navzočnost, jo moram mogoče kako utemeljiti? Ali pa je čisto vseeno, če sedim tukaj ... kar tako, flegmatičen in brez pravega razloga?
- Kako vseeno, kaj misliš s tem? Saj te lahko tikam, a ne?
- Izvolite, mojster! Vseeno ... kako mislim vseeno, sprašujete? Z nekega višjega vidika ... Ne! Mislim sem, če je vam, vam osebno vseeno ...
- Ne, ni mi vseeno!
- Prav! Potem pa takole ... Prišel sem ... Katarina mi je govorila o vas. Mislim, da ste ji zlezli v srce. Če ga sploh ima! Jaz pa imam ... eno ... eno besedo imam, ki me zadnje čase zasleduje ... in mi sili v možgane. Kar naprej je tukaj ... pa ne vem, zakaj. Vi ste pa nekakšen svetovalec ... so mi rekli. Menda ste izjavili, da se radi pogovarjate z ljudmi ...
- Rad.
- Pa bi vam jo povedal ... to besedo, če mogoče veste, zakaj se mi mota po glavi ...
- Kar ...
- No, čudna beseda je ...
- Ja?
- Neobičajna ...
- Ja? In?
- In?
- A te je sram te besede?
- Zanimivo, da ste me to vprašali ...
- A mi boš povedal ali ne?
- Zveličar.
- Zveličar? Pa je res redka beseda ... Zveličar! Saj jo poznaš, ne!
- Že od malega.
- In veš, kaj pomeni?
- Hočem vedet, zakaj me preganja ...
- Kaj ti beseda pomeni? Ne, tako bom vprašal ... Kaj čutiš ob njej?
- Mogoče me moti ... ne vem! Spravlja me iz ravnotežja ... draži me ... Ne vem, kaj hoče!
- Mogoče te opominja na kaj ... ali pa ... mogoče te kliče, mogoče te pa opozarja. Ne znam ti povedat, ker

- ne vem, iz česa izhaja, kaj te muči, ne vem, kakšen človek si ... ne vem, komu in čemu je beseda zveličar namenjena, a razumeš ... ne vem, na kaj se nanaša. Jaz nisem noben psihoterapevt, ampak iz tvoje podzavesti je prišla, ali ne? Torej je njen pomen v tebi. Ti sam si jo najlažje razložiš! Kdo si ti?
- Tone ... a nisem povedal? Pravzaprav sem Mark Anton.
- Eh, poznam, tvoje ime poznam! Katarina mi je povedala, da prideš ... vem za vaše posteljne debate, vem za terapijo s šibanjem, vem za vaša razmerja, ne poznam pa tebe, Mark Anton!
- Kaj mislite o celibatu, mojster?
- Mislim, da je nepotreben!
- Odkrito mi povejte, a se vam zdim smešen s to svojo besedo.
- Niti malo ne.
- Povejte mi ... To, da je ta čudna beseda iz moje podzavesti priplavala v mojo zavest, to nekaj pomeni, a ne?
- Kaj naj bi pomenila? Ali lahko besedo apliciraš nase?
- Že vem, kaj hočete povedat!
- Že veš? Kaj?
- Kar vi postanite zveličar! Vi se že zdaj igrate nekaj podobnega, a ne? Z vašo posvetovalnico. Jaz ne bom zveličar! Jaz ne verjamem v Boga.
- Ne verjameš v Boga?
- Ne.
- A te je Katarina spreobrnila?
- Eh, kaj Katarina! Ona nima nič pri tem ... Jaz nisem verjel že, ko sem bil ministrant ... Tisto sprehanje okoli oltarja se mi je zmeraj zdelo naivno, že takrat! Bog je nekaj čisto drugega ... Nekje drugje! Katarina verjame v Boga! Verjame v red, verjame v nekakšno urejenost, verjame v smisel obstajanja ...
- Kako pa razumeš obstajanje?
- Obstajanje? Obstajanje ... je to, da stvari ne razpadejo na tisto, iz česar so nastale... obstajanje drži stvari skupaj. To, da so stvari skupaj, je obstajanje! To je veselje! Prostor, čas ... Kaj hočete več?
- Temna energija?
- Ali pa temna masa, kaj pa vem, mojster! Ničesar ne vemo ...
- Ne vemo, kdo smo!

- Jaz hočem bit duhovnik ... ste vedeli to, mojster?
- Pa si ateist!
- Potem bom pa ateist in duhovnik! Imel bom ateističnega boga, boga, ki ne verjame vase ... svojega, posebnega boga ... vem, da ga imam, čeprav ga ne poznam ... v sebi ga imam, včasih ga čutim na konicah prstov ... včasih je tudi zunaj mene. Nima pa nobene zveze s cerkvenim Bogom ...
- Pa hočeš bit duhovnik? Kako boš duhovnik brez cerkve?
- Moj bog ne rabi ne cerkve ne vernikov ... moj bog rabi samo ljudi ... takšne, kakršni so... ljudi, ki morejo sprejeti dar, razumete! Nočem filozofirati! Filozofija me vedno pelje stran od bistva!
- A res? Povej... če si že začel! Kaj te pelje stran od bistva ... od česa stran?
- Katarinin bog je zloben bog! Je maščevalen bog! Moj bog pa je dar ... je darilo! Zato se sklanja k ljudem, ki dar potrebujejo, ki znajo dar videt, ga prepoznat in ga sprejeti ... kot nekaj naravnega, samoumevnega! Kot nekaj, kar je zunaj besed ... Ko sem moral bičat Katarino, sem se ves čas spraševal o etičnosti svojega ravnanja, razmišljal sem o dobrem in zlem. Spoznal sem, da je etični prostor čista praznina in da je vsa etika odvisna od tega ... s čim ti sam napolniš to praznino, svojo etičnost ustvarjamo sami ... živimo jo v pošastni praznini, mojster ... dobro in zlo je nekaj sprotnega, nekaj, kar nastaja in izginja vsak dan, vsako sekundo, nobene večnosti ni v tem, nobenih posvečenih principov! Ničesar ni zunaj nas, vse je v nas samih ... Mi ustvarjamo svet, svet smo mi sami! Pravzaprav smo strašno osamljeni, mojster! Zapuščeni! A se vam zdi, da govorim kot kak beden eksistencialist, pa nisem ...
- Kje je rešitev?
- Ali rabimo kakšno rešitev, za kaj pa? Vsak si mora rešitev poiskati sam ... Vsak se mora oprijeti svoje lastne rešilne bilke! To je že vračunano v celoto! Rešitev je že tu! V tem je smisel in lepota!
- Kaj pa bog, ki je dar?
- Moj bog je nastal iz mojega konteksta ... mislim na okolje, v katerega sem vstavljen, na vse tisto, kar nisem jaz, ker je ... pač nekaj drugega. Vprašal sem se,

- ali čutim kakšno odgovornost ... za vse to, za vse tisto, drugo, tuje ... tisto zunaj mene ...
- Odgovornost?
- Ja, odgovornost! Čutil sem ... nekakšno željo bit zraven ... sodelovat ... Hotel sem bit z ljudmi ... bit odgovoren za kaj, za nekaj. Moj bog je nastal iz potrebe, iz prostora, ki ga diham ... ki ga čutim okoli sebe. Če sem duhovnik, je moja ... dolžnost, da skrbim za ljudi, da jih ... da jih oskrbim, da jih pripeljem do sreče, da bodo ... Da jih zveličam! To je moja dolžnost ... ker sem človek! Če bi bil rastlina, bi čutil odgovornost do dreves, trave in plevela ... Ljudje niso dar, ljudje so moja dolžnost ... moram jih spraviti do večne sreče, moj problem je v tem, da ne vem, kako se to naredi!
- Spravit do večne sreče?
- Ja, sreče!
- Hočeš jih spraviti v nebesa ...
- Ali so ... a obstajajo nebesa?
- Če jih ni ... mogoče si jih je treba izmisliti ... narediti nova nebesa!
- Govorite o zveličanju?
- Govorim o tvoji besedi ... ki te vznemirja...
- Ali je zveličanje? Kaj pa je zveličanje? Zveličanje je dar ... Vsako zveličanje se zgodi na zemlji, tukaj med nami ... Naša nebesa, če sploh so, so na zemlji! Jezi me, da ponavljam stare traparije! Nič od tega ni res, nič ni resnica ... vse besede so zastarele. Samo tisto, kar čutim v sebi, je resnica, ko pa to, kar čutim, izbruhnem iz sebe, ni več resnica, je laž! Same lažnive besede uporabljam! Ne vem, kaj govorim ... Besede me mešajo ...
- A si zaljubljen?
- Kakšno vprašanje je pa to?
- Vprašaj se, če se beseda zveličar nanaša na Katarino. Vprašaj se, če ti je kaj do nje ...
- Zaljubljen? Kaj je to zaljubljen?
- Zaljubljen je zaljubljen!
- Če bi bil zaljubljen, bi se prekleto bal!
- Česa bi se bal?
- Tega!
- Česa tega?
- Tega ... da to ne bi bila prava ljubezen ... Bila bi izgubljena ljubezen, oskubljena ljubezen, zavržena

- ljubezen ... zla ljubezen ... močvirje, blatna mlaka ... Nič lepega, nič blagega ni v tej ljubezni ... Vse je oglato, ostro! In begajoče ... Katarina me vleče dol, dol, dol ... Meni pa se zdi, da bi ljubezen morala bit nekaj ... svetlega ... in prozornega. Nekaj, kar bi šlo gor! A vas morim? Govorim same konvencionalnosti! A se vam smilim?
- Zakaj pa?
- Kar tako ...
- Misliš, da bi mogla beseda zveličar vajino ljubezen spremenit, jo mogoče kako popraviti?
- A hočete reč, da se je beseda ...
- Najbrž je beseda prišla, ker si jo potreboval ... ker je ponujala rešitev!
- Kakšno rešitev?
- Kaj pa odgovornost, ki jo čutiš?
- Koga naj bi jaz reševal? Ne morem ... Si ne upam!
- Pomisli! Mogoče je treba rešiti dva ...
- Kaj naj pomišljam? Da se moram žrtvovat? Smešno! Kako naj se darujem? Naj grem z njo, s Katarino? Naj se pribijeva na križ? Naj se polijeva z bencinom? Naj napraviva harakiri ... Ali je to tisto žrtvovanje, ki ga ona potrebuje? Nisem prepričan ...
- Moraš se pogovorit z njo!
- Ne! Pogovorit se moram s sabo! Premislit moram kup vprašanj!
- Mogoče pravo darovanje ne zahteva pribijanja na križ ali zažiganja z bencinom ... morda ga je treba preprosto izživeti. Od začetka do konca ...
- Povejte mi, kaj je smrt.
- Kaj hočeš, da rečem?
- Kar se vam zdi!
- Uganka ...
- Zakaj?
- Zato!
- Zakaj zato?
- Zato ... ker jo v trenutku rešim in v naslednjem trenutku izgubim!
- Kako jo rešite, to uganko?
- Rečem si, da to ni moj problem ...
- Čigav pa?
- Njen!
- Kako njen? A ni predvsem vaš! Vi boste umrli, ne ona!

- Ne bom umrl sam! Moja smrt bo umrla z mano!
- Kaj pa je zdaj to? Moja smrt bo umrla z mano! Ha! Hočete povedat, da je smrt minljiva ... da je smrt umrljiva? Da mi je podobna? Da je ista kakor jaz? Smrt umira ... Smrt ni večna! Ha! To je vsekakor nekakšno olajšanje, najbrž res, vendar ne reši uganke ...
- Reši je ne, jo pa približa.
- Komu?
- Meni. Tebi. Katarini ...
- Kako?
- S tem, dragi Mark Anton, da postane naša, tvoja, moja ... Smrt, o kateri zdajle govoriva tako na sploh, na splošno, ta smrt je v bistvu moja lastna, edinstvena smrt ... Od nikogar drugega, kakor samo moja ... Z nikomer je ne morem deliti, nikomur je ne morem posoditi ali podariti. Midva, smrt in jaz, sva eno! Ali se ti ne zdi, da imam svojo lastno smrt v svojih lastnih rokah, se ti ne zdi ... se ti ne zdi, da v resnici jaz vodim igro ... Smrt ne prihaja od zunaj, iz neke večnosti, iz neke usode, iz nekega onstranstva, smrt prihaja iz mene, iz mojega telesa. Kamor grem, jo peljem s seboj? Z menoj izgine tudi ona ...
- Vi izenačujete smrt in sebe. Za vas je smrt v vas. Na nek način ste vi svoja lastna smrt!
- Tako je!
- To je Heidegger ...
- Aja?
- Ki je že umrl ...
- Umrl, ja! In vzel svojo smrt s seboj ...
- Izgleda, da ne ... izgleda, da njegova smrt v tej vaši posvetovalnici še kar naprej filozofira ...

Hamlet

- Maestro, kako ste kaj?
- No, ja! Hvala za vprašanje!
- Pa vaše zdravje?
- Kar gre, ne morem se pritožiti!
- Ste zelo utrujeni?
- Od česa?
- Od vseh teh neprestanih obiskov.
- Saj sem jih navajen!
- A ne vplivajo slabo na vašo psiho?
- Kako to mislite?
- Da vas deprimirajo?
- Kako?
- Da ste depresivni ...
- Mislite, če sem potr ... pobit, naveličan?
- Hja! Mogoče ...
- Ne, rad pomagam ljudem, ki so v stiski ...
- Pa se še niste naveličali svojega poslanstva!
- A sta prišla zaradi česa prav posebnega?
- Zakaj?
- Ko vaju tako zanima, kaj je z mano ... v kakšni psihični kondiciji sem.
- O, ne, ne! Midva samo hočeva vedet, kako naj se pogovarjava z vami! Kakšne strune naj ubereva. Prvo pravilo dialoga: prilagodi se partnerju ...
- Sta prišla zaradi česa prav posebnega?
- Pravzaprav res ... Maestro, midva prihajava iz teatra, iz amaterskega gledališča, jaz sem režiser Mišo Krajc, ne verjamem, da ste že slišali zame, sem šele pravkar končal gledališko šolo ... njega pa gotovo poznate, on je znameniti Valentin Jug ... on je že dolgo glavni igralec v tem teatru ... in midva imava skupaj ... en problem. Pripravljamo namreč predstavo ... Hamleta! Kar ti povej, Tine, za kaj gre, ti si vztrajal, da prideva sem ...
- Vi, gospod Jug, igrate ...?
- Ofelijo!
- Kaj? Aha ... moderna režija, ne? Ofelijo, kaj ...
- Ne po moji zaslugi, maestro ... ne po moji zaslugi, kot si najbrž mislite! Gospod Jug je tisti, ki noče igrat Hamleta. Zato sva tudi tukaj!
- Glej, no! Gospod Jug noče igrat Hamleta! Kako pa to? Gospod Valentin! Hej!

- Ves čas je tak, maestro, nobene besede ne muksne! Gluh in nem ... Nobenega odgovora, nobene utemeljene izjave, zakaj noče Hamleta! Ne vem, kaj se mu je zameril ... Od kod ta travma? Od kod ta strah, ali kaj? Ne vem! Jaz sem že čisto obupan! Maestro, če morete, pomagajte!
- No, pa poglejmo! A vam lahko rečem kar Valentin?
- Tine!
- No, prav! Tine. Kaj je po vaše vzrok, da odklanjate nastop v vlogi Hamleta?
- A po moje?
- Ja, po vaše!
- Kaj je vzrok, da nočem igrat Hamleta?
- Točno, kaj je vzrok, da nočete igrat Hamleta.
- Ni nobenega vzroka!
- Zakaj pa potem odklanjate Hamleta?
- Zakaj odklanjam Hamleta?
- Ja, zakaj odklanjate Hamleta?
- Mogoče ... iz principa!
- Iz kakšnega principa?
- Iz kakšnega principa?
- Ja, iz kakšnega principa?
- Ker ... ker sem se tako zaklel.
- Zakleli ste se? Zakaj?
- Človek si pač nekaj obljubi! In se potem tega drži.
- Ampak kakšen vzrok pa morda vendarle eksistira?
- Mogoče res ...
- Kakšen? Kakšen vzrok, Tine?
- Ah kaj, Mišo ... Nekaj, česar ni mogoče povedat ... Ker ni otipljivo! Ker ni realno!
- Ali lahko ta vzrok opišete posredno, gospod Valentin?
- Kako to mislite ... posredno?
- Morda lahko razložite, kakšni občutki vas navdajajo.
- Občutki? Občutki ... Neprijetno ... zoprno ... gnusno!
- Ali se vam je kaj posebnega zgodilo v zvezi s Hamletom?
- Kako mislite posebnega zgodilo?
- No, kaj izjemnega, neobičajnega ... nevsakdanjega ...
- Ja, mogoče ...
- Kaj?
- Najbrž se boste smejali, nič takega ni ... nič pomembnega, ena sama neumnost!

- Prepustite meni, gospod Valentin, da sam odločim, kaj je pomembno in kaj neumnost!
- Res se boste smejali ... rekli boste, da sem preveč občutljiv, da vidim nekaj tam, kjer ni ničesar! Rekli boste, da se predajam sanjarijam ...
- Sanjarijam?
- No! Sanjam ...
- Se predajate sanjam, sanjam? Smo že na sledi, gospod Valentin! Tine! Kaj se vam je sanjalo?
- Oh, nič ... nič posebnega, nekaj tako trapastega in gnusnega, da se vseh tistih sanj sploh ne morem ... se jih sploh ne spominjam več!
- Mogoče bi pa le poskusili. Sanje ne grizejo, he, he ...
- Moje sanje grizejo in kvakajo!
- No, no! Jaz sem se hotel samo malo pohecat, gospod Valentin! Oprostite mi, prosim!
- Že v redu!
- Kaj se ti je sanjalo, Tine? Kaj strašnega?
- Oh, od tega je že tako dolgo, da ni več res ... Megla, meglica, megličica!
- Mogoče se pa le kaj skriva v megličici ... skušaj se spomnit!
- Tega je že ... dvajset let!
- Ja, že dvajset let ... In?
- Takrat sem bil uradnik v provinci, v prostem času smo igrali poker ... pa tudi v združnem domu kakšno opereto ... enkrat pa tudi Hamleta.
- Kaj? Nisi mi povedal, da ste igrali Hamleta. A res?
- Igral sem Laerta ... Spominjam se, da sem bil ... malo sem bil užaljen, veljal sem namreč za odličnega igralca, čeprav sem bil še relativno mlad ... pa mi niso ponudili Hamleta. Ampak sem užaljenost hitro prebolel ... neko noč, bilo je nekaj dni po začetku vaj, sem namreč ... sanjal ...
- Si sanjal ... Kaj?
- Saj sem veliko sanjal takrat tiste dni, bil sem tudi zaljubljen ... tako po malem, kakor je v teatru navada ... v našo suflerko ... in sem večkrat sanjal tudi o njej ... kakšno bolj erotično reč!
- Kaj si sanjal? Kakšno stvar v zvezi s Hamletom?
- Moje sanje ... bolje rečeno, moja mora, sanjal sem, da ... sem na odru ...
- Na odru?
- Na golih lesenih deskah ležim ... a si predstavljate?
- Ja?
- Nag, čisto gol, in pribit na tla kakor na križ, da se ne morem premaknit. Dvorana je do vrha polna samih žensk ... ki me napeto opazujejo ... jaz pa, jaz pa moram ... moram povedat tisti Hamletov monolog ... biti ali ne biti... in tako naprej, pa se seveda ne morem spomnit niti ene besede ... obrnem se proti šepetalki, pa je ni ... na njenem mestu čepi ... ogromna zelena žaba ... krastača, vsa sluzasta ... gledava se ... in potem se ona premakne in mi začne lesti po nogi, po stegnih, po trebuhu in prsih, prileze mi do brade ... na obraz ... in ko mi s slinastimi žabjimi kraki leze čez oči in čez nos ... mi začne z globokim hrapavim glasom ...
- Kaj začne?
- Mi začne žaba šepetat Hamletov monolog ... biti ali ne biti, to je tu vprašanje ... in tako naprej ... potem, potem pa mi, medtem ko brbra te besede, poskuša zlest v usta ... rine se med zobmi ... razpre mi stisnjene čeljusti ... in ves čas recitira z votlim hreščečim žabjim zvokom ... potem mi spleza čez jezik v grlo in čutim, da me hoče zadušit, vmes pa govori, sika in hrope besede Hamletovega monologa v Župančičevem prevodu. Zbudim se ves premočen in omtičen ... in si pri tisti priči, še v postelji, svečano obljubim, da ne bom nikdar, nikdar igral Hamleta! Ker mi pač ni usojen, ker ga ne smem igrat! Preprosto ga ne smem. Hamlet mi je tako rekoč prepovedan! Ali ni tako?
- O, to so pa dramatične sanje! Mogočne sanje! Na misel mi je prišlo ... mimogrede, da bi Hamlet namesto lobanje držal v roki žabo ... Živo! Ne, saj ni treba, da je živa, lahko je taka vrtna žaba iz pečene gline ... v tistem prizoru z grobarjem!
- Teh sanj ne bom nikoli pozabil ... Ne smem igrat Hamleta!
- Zanimivo, meni se zdi strašno zanimivo!
- Valentin, kako si vi sami razlagate svoje sanje?
- Oh, ne vem ... saj ni kaj razlagat! A ni vse kristalno jasno? Meni se zdi takole ... Jaz gol, pribit na odrske deske ... to je moja zavest ... moj ego, tisto, kar sem jaz v resnici ... žaba je moja želja ... skrita želja igrat Hamleta ... ki sem jo potisnil v podzavest, v svoje nezavedno ... v sanjah se pojavi v obliki krastače ...

- Ali ni jasno? Podzavest mi simbolično pove, da nisem za Hamleta, da bi ga slabo igral ... da bi ga interpretiral kot sluzasta žaba! Grozljivo!
- Ne, Valentin, ne, ne! Nikakor ne, ni grozljivo, niti najmanj ni grozljivo, kje pa!
- Maestro, kako si pa vi razlagate moje sanje?
- Kako si jaz razlagam vaše sanje? Ja, ne vem ... sanje so poseben jezik, neodprto pismo, kje sem že to prebral ... Treba se je vživeti v primer ...
- Pomen Tinetovih sanj je čisto jasen ... njihov pomen je veličastno preprosto!
- Gospod Valentin, povejte mi kaj o tistem, ko ste sanjali erotične reči ... povejte kaj o vaši šepetalki! Mogoče se pomen sanj skriva tam? Mogoče sanje sploh ne govorijo o Hamletu, temveč o šepetalki ...
- Ne, ne, sanje govorijo o Hamletu ... o Tinetu in o Hamletu, samo o Tinetu in o Hamletu! A lahko povem, a lahko povem, kako jaz razumem Tinetove sanje? A lahko?
- Seveda, gospod Krajc ... na dan z besedo!
- Žaba je Shakespeare ... Žaba je Shakespeare! Evidentno! Žaba je avtor, ki te prosi, ki te prepričuje, ki pleza po tebi, da bi vsak delček tvojega telesa posebej prepričal, da moraš igrat vlogo, ki jo je napisal zate ... žaba, ki ti šepeta Hamletov monolog, ki ti njegove besede polaga v usta ... in v dušo, ko te duši ... genialno preprosto in razumljivo ... žaba ti ponuja poljub, ko ti leze čez jezik ... in ko jo boš poljubil, se bo žaba spremenila v princa, v princa Hamleta, se pravi v veličastno vlogo, ki je ne smeš spustiti iz rok... Tine, princa Hamleta moraš igrati ti in nihče drug!
- Ali nisem prestar?
- In potem ...
- Ali nisem prestar za Hamleta?
- Zakaj je Shakespeare žaba, Tine, zakaj je Shakespeare žaba, a? Kakšen simbol je to? Zakaj nastopa v podobi zelene žabe? A, zakaj? Zelena žaba je narava ... zelena žaba pomeni naravo, vse, kar je prirodno, vse, kar je zeleno, vse, kar je žabje, je naravno ... to pa tudi pomeni, da dramatik zahteva od igralca čim bolj prirodno, naravno igro ... nobene patetike in nobene romantike ... eno resnično in prepričljivo žabjo igro, se pravi, stvarno in objektivno igro ... Veličastno, genialno ... in povsem angleško!

- Ali nisem prestar? Ali nisem prestar za Hamleta?
- Žaba pravi, da ne!
- Jaz pravim, da ja!
- Za premisliti je! Kaj pa vi menite, maestro?
- Ni mi še jasno! Kompletna situacija je ... ne vidim centra, ne vem, kaj sanje sporočajo! Nekaj mi še manjka, nekaj ... Tine, kakšne so bile tiste erotične sanje ... o šepetalki ... a se jih spomnite? Opišite jih!
- A moram?
- Prav bi bilo!
- Nujno!
- Zelo megleno se jih spomnim ... zelo megleno. Ime ji je bilo Štefka in bila je mlada ... kakšnih osemnajst ... Živahna stvarca in ... rada se je spogledovala. Mislim, da se je malce nastavljala našemu režiserju ... Bil je že starejši gospod, lep možki z brki ... pozneje sva skupaj delala pri filmu ... No, v sanjah ... če se prav spominjam ... sem jo lovil ... smejala se je ... in bežala pred mano ... gor po stopnicah, po okroglih stopnicah in ji je zdrsnilo ... pa sem jo ujel za bosno nogo ... Spominjam se, da je njena gola noga, ki sem jo začutil v svoji roki, vzbudila v meni nekakšno, kako naj rečem ... poželenje, ja, no, nekaj erotičnega, ja! Potem pa se je v smeju obrnila k meni in ... njen obraz sploh ni bil njen obraz, ampak možki obraz ... z brki ... režiserjev obraz!
- Res? Režiserjev obraz?
- Ja, režiserjev ... Še danes ne vem, zakaj! Pa prav njegov obraz ... čudno, saj se je spogledovala tudi z drugimi ...
- A ste še kaj sanjali o Štefki?
- Zdaj, ko me sprašujete, sem se spomnil, da sem res ... nekaj tednov pozneje, spet sanjal o njej ... o Štefki, vrag vedi, zakaj ... Imela je dva dojenčka ... dvojčka, enega je dojila ... sedela je na zofi. Sredi gledališke predstave je bilo ... jasno sem občutil, da sva na odru, da sva obsijana od reflektorjev ... da nekaj igrava pred zatemnjeno dvorano, polno nemih gledalcev ... Tiščala je otroka k prsim in ... dojenček je imel brke, take črne brke, ki so migale, ko je sesal ... Medtem sem jaz drugega dojenčka previjal ... plenica se mi je zapletala in roke sem imel vse do komolcev zapacane z otroškim drekom ... Bilo mi je silno neprijetno, zoprno ... še zdaj me spreletava ... In to je vse! Zbudil sem se

- ... in nisem imel pojma, kaj sem sanjal! Mislim, da sem se sanj spomnil šele čez nekaj dni ... Ko smo debatirali o Hamletu, sem se spomnil dojenčkovih brkov, ki so migali v ritmu njegovega sesanja ... Jaz še danes ne znam previjati dojenčkov, pa imam pet otrok ... No, tri sem priženil z drugo ženo, dva sta pa moja, s prvo ženo! Sicer so pa zdaj plenice veliko bolj praktične!
- Kaj pravite, maestro? Je kakšna rešitev na vidiku, za najin problem?
- Morda pa res! Če se vprašamo, kaj je pravo jedro vajinega problema, kaj je tisto pglavitno, potem si moramo priznat ... Če mene vprašate, zaenkrat vidim dve uganki, prva je Valentinova sanjska travma z žabo v glavni vlogi ... druga, ki je mogoče še večja, pa je njegova bojazen, da je za to vlogo prestar ...
- Samo pogledajte ga, maestro, a ne izgleda kot mladenič?
- Že, že! Nočem se mešati v vajin teaterski posel, vendar se mi zdi, da je veliko odvisno od zamisli, od tega, kakšen človek je v Hamletovi koži, kakšen je njegov svet ... a je to svet zrelega človeka, z izkušnjami ... in tako svet človeka, ki svoj čas nekako zaključuje, ali je ...
- Kaj?
- Njegovo nasprotje ... človek, ki svoj čas šele začinja ...
- Začenja, začinja ... seveda on šele začinja, usoda pa grobo zaključuje, saj v tem je tragika igre ...
- Če Hamlet šele začinja, potem je Valentin morda manj primeren ...
- Maestro, maestro! On je mlad po duši, v njem je nekaj otroškega, čisto otroškega, on je rojen Hamlet, ali ne vidite?
- Že, že, ampak manjkajo mu brki ...
- Kakšni brki?
- Dragi gospod Krajc, spomnite se njegovih sanj!
- Ja, njegovih sanj ... kaj je z njimi?
- Zakaj se je šepetalka spremenila v krastačo?
- Krastača je Shakespeare, to je očitno!
- Morda ne tako zelo, kot se vam zdi ...
- Šepetalka nima tu noben vloge!
- Spomnite se ... ko se je gospod Jug obrnil k šepetalki, je namesto nje ugledal krastačo. Verjetno krastača nastopa in deluje v njenem imenu, mislite, da ne?
- No, prav! Recimo, da je tako ... krastača nastopa v imenu šepetalkke ... in kaj potem?

- Če je tako, se odpre vprašanje, kdo je šepetalka ... kaj počne v sanjah, kaj predstavlja, kakšen simbol je skrit v šepetalki? V simbolu z brki!
- S kakšnimi brki?
- Morate se spomnit lovljenja po stopnicah ... ko se šepetalka, po tem, ko jo je zgrabil za boso nogo, obrne ... njen obraz ni več njen obraz, ampak je ...
- Režiserjev obraz z brki, ja!
- Točno! Z brki! To pa seveda pomeni, da žaba, v katero se je spremenila šepetalka, v Valentinovih sanjah ne predstavlja Shakespeara, temveč režiserja. Krastača je režiser ... In vprašati se moramo, kaj to pomeni, kakšna je vloga režiserja v tem primeru.
- Kakšna?
- Odločilna, kaj ne uvidite? Ta, ki sanja, se pravi Valentin, je zaljubljen v šepetalko, šepetalka je režiser, ki je krastača ... to pomeni, da je Valentin zaljubljen v krastačo, se pravi v režiserja! A mi sledite? A naj povem še enkrat? Valentin je zaljubljen v šepetalko, ki je krastača, krastača pa je režiser ... Vse to pa očitno napeljuje na misel, da je Valentin nekje na dnu sebe, v svoji podzavesti ... zaljubljen v režiserja ... v režijo! Ne v igro, temveč v režijo! Še bolj jasno je to, kar pravim, razvidno iz drugega primera ... iz drugega Valentinovega sanjskega dogajanja. Tam je lepa šepetalka simbol gledališča, prvi dojenček je simbol igralca, drugi dojenček je simbol režiserja, a je jasno? Nezavedno v sanjah, spet v simbolni obliki, prikaže Valentinovo resnično željo, se pravi resnično nagnjenje ... dojenčka z brki, ki je režiser, šepetalka doji, dojenčka brez brkov, ki je igralec, pa Valentin previja in se maže z njegovim blatom. Sklep, ki sledi iz teh sanj, je bolj ali manj očiten ... Režija je Valentinu bolj pri srcu in mu je ljubša od igre ... Valentin je po duši režiser! Se vam ne zdi vse to logično?
- Ne vem, ne vem! Kaj pa to pomeni za našega Hamleta?
- Zamenjajta vlogi!
- Kaj naj narediva?
- Zamenjajta vlogi!
- Kaj naj zamenjava? Ne razumem!
- Zamenjajta igralca in režiserja! Valentin naj režira, vi, Mišo, pa igrajte! Ne razumete? Vi igrajte Hamleta! Kaj

me gledate? Hamleta igrajte vi! To vam sporočajo Valentinove sanje!

- To nam sporočajo Valentinove sanje ...
- Zdite se mi poparjeni, gospod Krajc!
- Ne, ne! Zmeraj, ko sem prisiljen razmišljati, sem videt poparjen ... Kaj praviš ti, Valentin?
- Ne vem! Morda je treba idejo prespat ... Vse stoji naenkrat na glavi, vse je obrnjeno ... Ampak prvi vtis je ... Meni se zdi ideja odlična! Sem takoj za to, res! Takole lahko narediva: ti mi boš pomagal režirati, jaz pa bom tebi pomagal igrati! Kaj praviš, Mišo?
- Kaj pravim?
- Ali pa je še pre zgodaj ...
- Ne, ne! Nič pre zgodaj ... Skočiti v neznano, v nekaj razburljivega ... v hipu, to je teater! Se strinjam, se strinjam! Biti ali ne biti, to je tu vprašanje ... ha! Kvak, kvak!
- Jutri začnemo s sanjami ... Ne! Ja, se mi že meša ... jutri začnemo z vajami! Z vajami! Z vajami ... ne s sanjami!

Ministrov obisk

- Mojster, minister je tukaj, a naj kaj postrežem?
- Ne, hvala, Anja! Naj pride noter! Gospod minister, dober dan!
- A vi ste torej ta famozni mojster Polde? Ta razvpiti svetovalec, ta lobist revnih in zavrženih, izbrisanih in odpisanih? Dovolite, da vam stisnem roko! Upam, da mi boste oprostili ta nekoliko sproščeni ton, ampak res sem vesel, da sem vas spoznal ... tega sem si že dolgo želel. Veliko sem slišal o vas!
- Upam, da vmes tudi kaj dobrega, gospod ...
- Kar Olaf mi recite, po domače. Same dobre stvari slišim, same dobre stvari, mojster! Saj veste, zakaj sem tukaj, a ne?
- Povedali so mi ... radi bi me angažirali za svojo stranko, a ne?
- No! Morda ste se malce grobo izrazili, ampak ... kakor je v vsaki stvari zrno resnice, je nekaj resničnega tudi v vaši pripombi ... Sklepam, da ste se z našim generalnim tajnikom že vse zmenila.
- Pravzaprav se nisva zmenila nič!
- Generalni je drugačnega mnenja ...
- Najbrž še zmeraj upa, da me boste vi prepričali ...
- Pa vas bom?
- Ne boste!
- Zakaj pa ne?
- Ker se ne prodajam ... in se ne dam kupiti?
- Glej, glej! To mi je pa strašno všeč! Ne daste se kupiti ... to je beseda! Res odkrita beseda! Čestitam! Ampak bistvo stvari, dragi mojster, je v tem, da vas mi sploh nočemo kupiti! Niti najmanjšega namena ... niti najmanjše želje nimamo! Bojim se, da si našo ponudbo popolnoma narobe interpretirate. Mi smo vas poiskali, mi smo prišli do vas ne zaradi sebe, temveč zaradi vas, gospod Polde! Slišali smo za vaše delovanje, spremljamo ga, kakor sledimo vsem relevantnim dogodkom v družbi in ... odkrito vam moram povedati: navdušili smo se nad vami. Vaše prizadevanje občudujemo, veselimo se ga, potrebujemo ga ... V nekem najširšem smislu se naše in vaše družbeno naprežanje tako rekoč dopolnjujeta, usklajujeta in tudi bogatita ... Kaj mislite?

- Nadaljujte, gospod Olaf, nadaljujte! Zanimivo postaja ...
  - Pogovarjali smo se ... na strankinem glavnem odboru, da bi bilo prav, če bi vam pomagali. Mi imamo aparat, imamo ljudi, imamo sredstva, imamo mrežo zaupnikov, imamo svoje medije ... vse to vam ponujamo, vse to vam dajemo v uporabo. Svoje humano poslanstvo, mojster, lahko z našo pomočjo razširite, podvojite, potrojite ... nastavite si pomočnike, psihologe in učitelje. Kot direktor agencije ali inštituta ali zavoda boste imeli povsem proste roke, delali boste, kar boste hoteli in kakor boste hoteli. Popolnoma vam zaupamo, mi verjamemo v vas! Mi vas iz vsega srca podpiramo. To je naša želja!
  - Kaj pa program?
  - Kaj je s programom?
  - Vi želite oblast!
  - Kot vsaka stranka.
  - Jaz ne želim oblasti!
  - To spoštujemo mojster, saj ne mislimo tekmoval z vami, nasprotno!
  - Ampak končni smisel mojega in vašega delovanja si nasprotujeta, vaš smisel ste vi, moj smisel so drugi, ne jaz ... zato zveza med nami ni smiselna!
  - Kaj je vaš končni smisel?
  - Kaj je vaš?
  - Domnevam, da povsem isti kot vaš. Ustvariti prave okoliščine za srečno življenje vseh ljudi! To se mi zdi tudi končni smisel politike. Civilizacija si je omislila politiko, ker jo je potrebovala, prav v ta namen. Končni cilj ali smisel vašega prizadevanja pa gre verjetno v isto smer, ali ne? Zato ne vidim velikega razhajanja ... Vi in mi streljamo v isto tarčo! Se vam ne zdi, mojster?
  - Jaz o nekem končnem smislu svojega prizadevanja težko govorim ... Nimam nekih konkretnih končnih ciljev, ne vem, kaj je sreča, ne vem, kaj je cilj, ne vem, kam grem ... ne vem, kam me bo to pripeljalo, bom videl. Vi, hočem reč vaša stranka, ima svoj program, se pravi zbirko umnih in preverjenih misli, zbirko svojih resnic, stranka ima svojo ideologijo ... Jaz tega nimam. Jaz skušam bit na odprtem, jaz nimam programa in nimam ideologije, če seveda ni ideologija že to, da je nimam! Nimam svoje resnice in je nočem imet, ker
- jo pri vsaki zadevi, ki jo poslušam, ki jo doživim, ki jo skušam razumet, ustvarjam na novo, jaz skušam probleme reševati iz njihovega konteksta ... ne iz ustaljenih resnic in vrednot. Zato, dragi minister Olaf, se vam zahvaljujem za ponudbo, ker je nikakor ne morem sprejeti ...
- Morda vam bo še žal! In tega, čeprav sem minister, ne jemljite kot grožnjo ... samo kot rahločuten nasvet!
  - Vseeno se vam odkritosrčno zahvaljujem!
  - Pa kaj je z vami, mojster, ali res v naši ponudbi ne vidite nobenih ugodnosti ... nobenih priložnosti za vaš razvoj, za razcvet ... ali ste slepi, ali kaj? Poglejte, kje ste ... Že ko me je šofer pripeljal do zgradbe, pa še po tem, ko sem kolovratil po hodnikih, sem se spraševal, kaj vraga počne taka družbeno koristna ustanova v tem sračjem gnezdu ... Zakaj so vas porinili v teater, ja kaj se pa grejo? Kaj res ni za vas nobenega drugega prostora? Samo v teatru? Mi vam nudimo celo hišo, s pisarnami, z veliko konferenčno dvorano ... Vas pa so tukaj stisnili na oder ali kaj je to, kjer sva zdaj ... med nekakšne kulise. Kakšno pohoščivo pa imate? Popolnoma neuporabno in grdo! In ena stena vam sploh manjka! Ali vas ne nervira ta praznina, ta ... Kaj pa je to? A prav vidim? Ali so tu ljudje? Kaj pa delajo tukaj? Kaj pa počnejo vsa ta zijala v dvorani? Vse polno jih je! Takoj izpraznite dvorano! Hočem, da takoj ... takoj izpraznite dvorano! Niste me obvestili, da bo najino srečanje javno. To, kar se pogovarjava, ni za javnost! Vse skupaj najstrožje prepovedujem! Mojster Polde ... pozabil sem, kako se pišete, proti temu odločno protestiram! Vi ste me zvalili, vi ste me protipravno zvalili sem ... tožil vas bom!
  - Ampak gospod minister ... Vi ste vendar del predstave! Kaj ne vidite, da ste v predstavi, v gledališki predstavi ... na odru pred občinstvom?
  - Jaz nisem v nobeni predstavi! Ne rabim nobenega občinstva! Mene kar izpustite iz vaših klovnskih prizorov!
  - Kaj vi niste igravec?
  - Igravec? Morda sem res igravec, ampak dokler sem na odru, vas to nič ne briga ... jaz sem minister in upoštevajte nekaj ... na to funkcijo nisem po župi priplaval, prosim, da se vedete do mene z dolžnim

- rešpektom! Kaj je zdaj to? Maskirne uniforme? A so to vaši varnostniki? So jih poslali, da bi me varovali?
- Aleksander, kaj pa ... Od kod ta maškerada? Luka, Matej ... pa ti tretji, kje ste dobili orožje?
- Mi nismo noben Aleksander, Luka, Matej pa ti tretji ... Mi smo svobodni anarhisti Slovenije! Mi smo tukaj samo zaradi tegale gospoda ministra ...
- Nikar se ne trudite fantje, se bom že sam obranil!
- Aleksander, predstave je konec ... pripravljamo se na poklon ... Dajte že dol te ... črne kape!
- Mojster, vidim, da ne kapirate! Ponavljam! Mi smo svobodni anarhisti Slovenije in predstave ni konec! Ostanite vsi lepo na svojih mestih!
- Roke gor ... nad glavo! Pa hitro! Tako! In nobenega premikanja, če se hočete izogniti nasilju!
- Zame je tole vse skupaj slaba improvizacija ... slaboumen performans, mladeniči! Najbolje, da se poberem v svojo garderobo ... Predstava je tako in tako menda končana?
- Roke gor, gospod minister! Puška je napolnjena s pravimi naboji. S tem se ni za hecat! Iskreno priporočam!
- Pa kaj hočete? Dajte no, nehajte s temi triki ... jaz sem svojo ministrsko vlogo odigral in grem zdaj lepo domov, kolega!
- A tako, gospod minister, vi niste več minister? Ste podali ostavko?
- Be, be, be! Jaz se ne grem več! Fantje, vse tole zame ni več umetnost ... to je navadna diletantska šmira, tako vam povem! Če kaj sovražim, je to teater v teatru ...
- Držite gobec, gospod minister, vi ste tukaj zato, da vas aretiramo! Mi smo člani stranke anarhistov Slovenije ... in vam sporočamo, da se je pred dobro uro povsod po državi začel prevrat ... politični prevrat, razumete! Državni udar, če vam je to ljubše ... začela se je revolucija!
- Radikalna reformacija!
- Trubarjeva domačija!
- Z vašo vlado je konec, minister! Oblast smo prevzeli mi, anarhisti! Z nami je vojska in velik del policije! In ves narod, gospod minister! Ves narod, si lahko mislite? Živela svoboda! Vam je jasno? Živela radikalna reformacija! No, ponovite za menoj ... živela radikalna reformacija!

- Živela radikalna reformacija!
- Glasneje, minister! Glasneje in bolj navdušeno!
- Živela radikalna reformacija, glasneje in bolj navdušeno!
- Živeli anarhisti!
- Živeli anarhisti!
- No, saj vam gre! Mir v dvorani! Če ne bo miru, bomo ...
- Kaj boste?
- Ustrelili še vas, mojster!
- Koga pa še ... poleg mojstra?
- Vas, gospod minister, vas ... Vas čaka atentat!
- Kakšen atentat?
- Atentat na tem mestu tukaj. Zdaj! Imamo ukaz! Hočete potrdilo? Matej, daj vrečko ... Vrečko! Zadušili vas bomo s polivinilom! Kje je vrečka?
- Mene boste zadušili s polivinilasto vrečko?
- Tako je, gospod minister, s polivinilasto vrečko!
- Mislite resno?
- Popolnoma resno!
- Ali mi dovolite prej kratko vprašanje?
- Vprašanje? Ampak res kratko!
- Za kaj se zavzimate, vi anarhisti? Kakšen je vaš program ... vaša politika, vaša ideologija?
- Ni časa za neumnosti ... daj vrečko, Matej!
- Čakaj! Vzemimo si deset minut ... da bo gospod minister dojel, za kaj pri stvari sploh gre!
- Tja, kamor gre, ga ne bo nihče nič vprašal!
- Prav imaš! Daj mu vrečko čez glavo!
- Samo malo potrpljenja, prosim! Res me zanima, zanima me ... idejna podlaga vaše dejavnosti ... Od kod jemljete bistvo vašega anarhističnega nazora?
- To vas zanima? A mu povemo?
- Dajmo, ampak hitro!
- Iz Kosovela.
- Iz Kosovela? Tega pa ne verjamem!
- Iz Kosovela! A vam povemo nekaj iz njegovih Integralov, da boste verjeli! Naj vam ... recitiram tele verze ... Strup za podgane. Pif, pif, pif, pif, kh, kh, kh, kh, kh. Podgana umira na podstrešju. Strihnin. O, moji mladi dnevi, kakor tiho sonce na podstrešju. Raz streho čutim dehtenje lip. Crk, crk, crk, crk, crkni človek ... človek ... človek!

- Dajte mi vrečko čez glavo! Dajte mi vrečko ... Čez ušesa!
  - Kaj je zdaj to? Ne morem verjet ... Ta človek ne mara poezije! Poglejte ga, ta ... ta minister ne mara poezije! ... Sramota, Slovenec pa ne mara poezije ... Udarite ga! Daj ga v glavo! Brcni ga v rit!
  - Kaj ste zmešani? Nehajte s tem cirkusom!
  - Zaprite mu usta! Z brisačo! Zamašite to žrelo ... Tako! Daj zdaj ti ... Še eno pesem!
  - Mistična luč teorije. Živim v bedi. Pojem sončne energije. Vol se gleda v vodo, a ne razume svoje slike. Politika umira. Žaljuči ostali. Živo apno ...
  - Moj črni tintnik se spreha v fraku. Kakor megla. Vsa dežela zastrta, gluha. Na senu leži melanholični maček. Cvili s svojo zlato violino! Da, da, da. A-A-A-A-A ... A se je že zadušil?
  - Odmaši ga! Živ je!
  - Ljudje božji, kaj je z vami? Predstave je konec! Kakšen politični prevrat, se vam sanja, ali kaj? A ste znoreli? Nehajte se hecat! To so preveč resne stvari! Tukaj smo vsi igralci, ali nismo ... in predstava je končana! Spustite me! Saj se bom v vrečki še zadušil! S tem se ni za igrat!
  - Gospod minister, samo svoje delo opravljamo!
  - Jaz nisem noben minister, hudiča! To, kar počnete, je skrajno smešno! Skregano s pametjo! Dajte no, fantje! Ej, zbudite se! Končajte že enkrat te svoje videoigrice, spravite se dol z računalnika! Izstopite že iz te vaše digitalne resničnosti v pravo, resnično in stvarno resničnost!
  - Katera resničnost pa je prava, gospod minister? Katera resničnost je prava, a? Vi ste nas iz svoje resničnosti odrinili! Zato mi ne gremo nikamor! Mi ... mi hočemo še naprej živeti v našem lastnem digitalnem svetu ... Mi bomo še naprej ostali v predstavi. Z anarhističnim koncem, ki ga pravkar gledate ... mi vztrajamo v predstavi, mi pravkar ustvarjamo svojo državo ... svojo oblast, našo oblast! To! To! Oblast ... Poskusite nas izgnat, poskusite nas iztrgat iz našega navideznega sveta, mi smo, mi smo pripravljeni ... mi bomo streljali, če bo potreba! Postrelili bomo vse, kar bomo morali postreliti! Ministre, kapitaliste, bankirje, politike. In vse lažne dobrotnike in dušebrižnike ...
- Tudi vas, ljubi mojster Polde, če nam boste skakali pred nosom ... zato, da boste lahko na lastni koži občutili, kaj je to lateralna škoda!
- Ti si nor, Aleksander!
  - Točno to, mojster! Točno to! Res je! Jaz sem nor! In mislim, da je tako prav! Mi, anarhisti, smo nori, se strinjam, res je, nori smo! Ampak kaj drugega nam preostane? No ... kaj? Kdo smo, se sprašujemo, čigavi smo? Kdo nas sprejme? Kdo ... kričimo v vaša gluha ušesa! Samo norost nas sliši! Naša nora dejanja še štejejo! Ste mogoče brali Zgodovino norosti? A niste? Mi se z norostjo upiramo vašemu kapitalizmu, vaši moči, ste mogoče brali Nadzorovanje in kaznovanje? Niste, niste ...
  - Mojster, mojster. Na pomoč, na pomoč!
  - Kaj je, Anja?
  - Policija je obkolila zgradbo ... Kaj naj naredimo?
  - Policija? Seveda, seveda! Pripravimo se za poklon ... Vsi za poklon!
  - A policajem, mojster, a poklon policajem?
  - Anja! Predstava je končana! Naj spustijo zaveso!
  - Končana, zares končana! Pa ne samo ta predstava. Ukazal bom zapret teater ... Nobenega poklona ne bo! Rekel sem, da izpraznite dvorano! Jaz sem minister in se umikam ... v svojo garderobo!
  - Tudi mi se umikamo, gospod minister, umikamo se v svojo resničnost!
  - Jaz se umikam v svojo garderobo!
  - Mi se umikamo v prihodnost!
  - Jebite se!
  - Puške pa, virtualne ali ne, bomo vzeli s sabo, minister!
  - Jebite se!
  - Jaz sem Anja in vas prosim, da ne ploskate ... Vaš aplavz bi si oblast lahko napačno razlagala ... Mogoče bi mislila, da celo podpirate naše anarhiste, to pa ... najbrž ne bi bilo prav, sicer pa ... pri oblasti nikoli ne veš! Na svidenje!

Konec

Uroš Smolej, Mojca Funkl, Gregor Gruden, Domen Valič, Blaž Dolenc

Mojca Funkl, Blaž Dolenc, Domen Valič, Gašper Tič, Karin Komljanec, Jernej Gašperin, Viktorija Bencik Emeršič, Gregor Gruden, Tanja Dimitrievska, Uroš Smolej, Milan Štefe, Nina Rakovec

Foto Mimi Antolović

JANA ZUPANČIČ

Dnevnikova nagrada za izjemno odrsko stvaritev v sezoni 2015/16

Dnevnikova komisija v sestavi **Ingrid Mager**, **Blaž Peršin** in **Rajko Bizjak** je soglasno odločila, da letošnja Dnevnikovo nagrado za najboljši umetniški dosežek podeli igralki MGL Jani Zupančič, ter ob tem podala naslednjo utemeljitev:

»Dnevnikova nagrada za najboljše umetniške dosežke v gledališki sezoni 2015/16 gre dram-ski igralki Jani Zupančič, članici ansambla Mestnega gledališča ljubljanskega, in sicer za vlogo Gruach v uprizoritvi *Dunsinane*, vlogo Maše Kos v *3 zime* in vlogo Ane v *Pogovorih na štiri oči*. Letošnja nagrajenka že drugič prejema Dnevnikovo nagrado; prvič jo je dobila leta 2010. Jana Zupančič je v izvrstni ustvarjalni formi: kot Gruach v uprizoritvi *Dunsinane* je izrisala karakter zagonetne in neuklonljive dame Lady Macbeth, ki posega v moški svet moči tako, da ga obrača v svoj prid. Kot mama in žena Maša Kos v drami *3 zime* bolj kot z besedami minimalistično gradi svoj tragični lik skozi mimiko in gestikulacijo, v čemer je pretresljivo prepričljiva. Kot Ana v *Pogovorih na štiri oči* pa nas popelje v boj z identitetami, ki sicer neizogibno pelje v katastrofo. Tri psihološko izjemno zagonetne vloge je Jana Zupančič oblikovala z globoko senzibilnostjo, ki je mogoča le s profesionalno in siceršnjo osebnostno zrelostjo.«

Foto Mimi Antolović

STANNIA BONINSEGNA - BONI

V Mestnem gledališču ljubljanskem so me prosili, da napišem nekaj besed o kolegici, ki je stopila v že skoraj najštevilčnejši klub – klub upokojencev. Saj ni da bi se človek hvalil, a lahko je zadovoljen, kdor dočaka ta status in stopi v tretje življenjsko obdobje. Govorim o Stannii Boninsegna, ki jo vsi kličemo Boni. Ne moreš zgrešiti: če zakličeš »Boni!«, se bo ozrla samo ona. Spominjam se, da mi je o njej prvi povedal moj soprog, potem ko jo je gledal v predstavi v Slovenskem stalnem gledališču v Trstu; šlo je za Goldonijeve *Benečanke*: »Kakšen smisel za komedijo!«

Najbogatejši in najvznemirljivejši del našega poklica so zame vaje. Seveda sta bogastvo in vznemirjenje odvisna od dramskega dela, odnosov med režiserjem in igralci ter vloge, ki ti je namenjena. Če se našteto uspešno uglesi, so to najlepši trenutki našega poklica. In to se je nama z Boni zgodilo ob prvi priložnosti intenzivnejšega sodelovanja. Kakšna sreča!

V začetku leta 1986 smo na Mali sceni začeli študij drame *Lahko noč, mama* avtorice Marshe Norman v režiji Borisa Kobala. Študij je bil zelo naporen. Boni in jaz. Hči in mati. Hčerka naznani materi, da ne namerava več živeti. Dobro uro samo medve. Prepričevanja, utemeljitve, rotitve, neuklonljiva odločenost. Med kolegi, ki med študijem doživijo globoke čustvene pretrese, se spletejo močnejše vezi. V raziskovanju odtenkov svoje duše se razgališ pred soigralko, režiserjem; tako poglobljeno delo te zbliža s človekom, ki s tabo trpi in raziskuje svoja čustva. Od te izkušnje dalje ostaja povezanost med nama še danes.

Gostovanje pozimi, mraz, slabo ogrevanje. Na koncu predstave sva bili kot dve ledeni sveči. »Zdaj pa takoj v bife na rum s čajem!« In sva pregnali prehlad!

Naj omenim nekatere od njenih igralskih kreacij. Z izjemno prezenco je obvladovala oder kot Agnes v Albeejevem *Občutljivem ravnovesju*, bila prepričljiva kot La Poncija v Lorcovem *Domu Bernarde Alba*, do solz nasmejala občinstvo kot prikupna Eliza Doolittle v *Pigmalionu* G. B. Shawa.

V spominu mi ostajajo njeni igralski biseri, denimo spogledljiva Leni v Kafkovem *Procesu*, pa skrivnostna mati Marguerita v Rostandovem *Cyranuju de Bergeracu*. Očarala me je z minimalističnim ustvarjanjem vloge kot sestra v Zupančičevem *Golem pianistu*.

Cenim jo kot sodelavko, ki je svoje delo vedno vzela zelo resno. Ves dan je bil podrejen predstavi. Izjemno natančni so vedno bili tudi njeni dnevni zapiski. Konkreten dogodek sva si zapomnili zelo različno. Jaz sem bila prepričana v svoj prav, ona pa pride in me razoroži z do minute natančno popisano situacijo! Kakor v poklicu je Boni izjemno disciplinirana in delavna tudi v zasebnem življenju. Občudujem jo, s kakšno preciznostjo načrtuje najine izlete, kako zna presenetiti z domisljicami, kaj vse je ustvarila v življenju, ki ji ni prizanašalo z udarci!

Nekoč je Boni psihološko razčlenila najina karakterja. »Ti si šimpanz, ki se rad družiti in živi v skupini, jaz pa gorila samotarka.« Kljub značajski različnosti prijateljujeva že dobra tri desetletja!

Srčno upam, da bomo Stannio Boninsegna - Boni še imeli priložnost gledati na odru. Je v odlični telesni in duševni kondiciji. Letos je šla sama po španski romarski poti in prehodila 920 km v sedemindvajsetih dneh!

Maja Šugman

Stannia Boninsegna – vloge v MGL

- 1974/1975** David Malcolm Storey, *Kmetija*, r. Marjan Bevk (Wendy), AGRFT
- 1979/1980** Andrej Hieng, *Slavolok*, r. Zvone Šedlbauer (Ines), k. g.
- 1980/1981** Matjaž Kmecl, *Marjetica ali Smrt dolgo po umiranju*, r. Žarko Petan (Mala – Marjetica)
Mary O'Malley, *Mili bog v nebesih*, r. Boris Kobal (Mary Mooney)
- 1981/1982** Milan Dekleva, *Sla boeme*, r. Zvone Šedlbauer (Mimi)
Tone Partljič, *Na svidenje nad zvezdami*, r. Aleš Jan (Tinka)
Aleksander Valentinovič Vampilov, *Lov na divje race*, r. Dušan Mlakar (Irina)
- 1982/1983** Ivo Brešan, *Hudič na filozofski fakulteti*, r. Žarko Petan (Margareta)
Žarko Petan, *Obrekovalnica*, r. Aleš Jan (nastopajoča)
- 1983/1984** Ödön von Horváth, *Kazimir in Karolina*, r. Žarko Petan (Karolina)
George Bernard Shaw, *Pigmalion*, r. Vladimir Skrbinšek (Eliza Doolittle)
Dimitrij Rupel, *Kar je res, je res*, r. Boris Kobal (Marjana Obreza)
- 1984/1985** Mark Medoff, *Otroci manjšega boga*, r. Gregor Tozon (Lidija)
Arthur Miller, *Lov na čarovnice*, r. Franci Križaj (Mary Warrnova)
- 1985/1986** Franz Kafka, *Proces*, r. Zvone Šedlbauer (Leni)
Harold Brighouse, *Hobson v škripcih*, r. Miran Herzog (Maggie Hobson)
Marsha Norman, *Lahko noč, mama*, r. Boris Kobal (Jessie Cates)
- 1986/1987** Stanisław Ignacy Witkiewicz, *Oni*, r. Jerzy Grzegorzewski (Rosika Prangier)
Žarko Petan – Ervin Fritz – Urban Koder, *U slovenačkim gorama*, r. Žarko Petan (Linči)
Anton Pavlovič Čehov, *Tri sestre*, r. Vinko Möderndorfer (Irina)
- 1992/1993** Žarko Petan, *Don Juan in Leporella*, r. Žarko Petan (Leporella)
Ariel Dorfman, *Deklica in smrt*, r. Zvone Šedlbauer (Paulina Salas)
- 1995/1996** Jean-Jacques Bricaire, *Dohodnina*, r. Vinko Möderndorfer (Martine)
Peter Shaffer, *Equus*, r. Tomi Janežič (Hester Salamon)
- 1996/1997** Tone Partljič, *Politika, bolezen moja*, r. Boris Kobal (Gospa Otilija)
Thomas Stearns Eliot, *Umor v katedrali*, r. Jernej Lorenci (Canterburyjska žena – zbor)
- 1997/1998** Albert Ramsdell Gurney, *Punči (Sylvia)*, r. Mario Uršič (Kate)
- 1998/1999** Ivan Cankar, *Pohujšanje v dolini šentflorjanski*, r. Mile Korun (Ekspeditorica)
Eugène Ionesco, *Zavratne igre*, r. Galin Stoev (Ženska, Bolniška sestra, Jeanne, Lutka, Zdravnica, Ljudožerka)
- 1999/2000** Milan Dekleva – Mojca Kranjc – Alja Predan, *1827*, r. Zvone Šedlbauer (Gospa Češko)
Nikolaj Koljada, *Kača*, r. Viktor Ljubutin (Zina)

- 2000/2001** Georges Feydeau, *Gospod gre na lov*, r. Vinko Möderndorfer (Leontina)
Edmond Rostand, *Cyrano de Bergerac*, r. Dušan Jovanović (Mati Marguerita, Prva Dama)
Matjaž Zupančič, *Goli pianist ali Mala nočna muzika*, r. Matjaž Zupančič (Sestra)
- 2002/2003** Anton Pavlovič Čehov, *Ivanov*, r. Dušan Mlakar (Babakina Marfa Jegorovna)
- 2003/2004** Matjaž Kmecl, *Zgodnja leta slovenske državnosti*, r. Dušan Mlakar (Simončička, Narodna dama, Koklja)
Federico García Lorca, *Dom Bernarde Alba*, r. Boris Kobal (La Poncia)
- 2004/2005** Richard Bean, *Zakonski apartma*, r. Katja Pegan (Izza)
Ivan Cankar, *Kralj na Betajnovi*, r. Zvone Šedlbauer (Hana)
- 2005/2006** Ira Ratej, *Je to človek?*, r. Boris Kobal (Tretja ženska, Fräulein Mayer)
Desa Muck, *Neskončno ljubljeni moški*, r. Boris Kobal (Dragica)
- 2006/2007** Māra Zālīte, *Zemljiški davek*, r. Miha Golob (Zenta)
- 2007/2008** Joseph Stein – Jerry Bock – Sheldon Harnick, *Goslač na strehi*, r. Stanislav Moša (Jente)
Drago Jančar, *Lahka konjenica*, r. Zvone Šedlbauer (Helena)
- 2009/2010** Ivor Martinič, *Drama o Mirjani in tistih okrog nje*, r. Dušan Jovanović (Violeta)
Simona Semenič, *Sfantkov.si*, r. Jure Novak (Krištof)
- 2010/2011** Edward Albee, *Občutljivo ravnoesje*, r. Zvone Šedlbauer (Agnes)
- 2011/2012** Ödön von Horváth, *Don Juan se vrne iz vojne*, r. Dušan Jovanović (Stara mama, Ženska)
John Dempsey – Dana P. Rowe, *Čarovnice iz Eastwicka*, r. Stanislav Moša (Brenda)
- 2012/2013** Žanina Mirčevska, *Frankenstein*, r. Eduard Miler (Justina)
Niccolò Machiavelli, *Mandragola* (bralna uprizoritev), r. Ira Ratej (Sostrata)
Molière, *Tartuffe* (bralna uprizoritev), r. Ira Ratej (Gospa Pernelle)
- 2013/2014** August Strindberg, *Gospodična Julija* (bralna uprizoritev), r. Ira Ratej (Kristin)
Ivan Cankar, *Kralj na Betajnovi* (bralna uprizoritev), r. Ira Ratej (Lužarica)
Friedrich Dürrenmatt, *Fiziki*, r. Boris Kobal (Lina Rose)
Friedrich Dürrenmatt, *Fiziki* (bralna uprizoritev), r. Ira Ratej (Lina Rose)
Ivan Cankar, *Pohujšanje v dolini šentflorjanski* (bralna uprizoritev), r. Ira Ratej (Županja)
Eugène Ionesco, *Plešasta pevka* (bralna uprizoritev), r. Ira Ratej (Mary)
- 2014/2015** Bertolt Brecht, *Mati Korajža in njeni otroci* (bralna uprizoritev), r. Ira Ratej (Mati Korajža)
Slavko Grum, *Dogodek v mestu Gogi* (bralna uprizoritev), r. Ira Ratej (Tarbula)
Anton Pavlovič Čehov, *Češnjev vrt* (bralna uprizoritev), r. Ira Ratej (Šarlota Ivanova)
- 2015/2016** Simona Semenič, *sedem kuharic, štirje soldati in tri sofije*, r. Diego de Brea (ta zamišljena)
Ingmar Bergman, *Pogovori na štiri oči*, r. Nikita Milivojevič (Maria)
Jean Racine, *Fedra* (bralna uprizoritev), r. Ira Ratej (Enona), k. g.

Stannia Boninsegna – nagrade

- 1975 Severjeva nagrada** za vlogo Wendy v *Kmetiji* Davida Malcolma Storeyja, MGL in AGRFT
- 1976 Diploma Boršnikovega srečanja** za vlogo Marte v *Pomladnem prebujenju* Franka Wedekinda, SSG Trst
- 1986 Severjeva nagrada** za vlogo Leni v *Procesu* Franza Kafke, za vlogo Maggie Hobson v *Hobsonu v škipcih* H. Brighousa in za vlogo Jessie v drami *Lahko noč, mama* Marshe Norman – vse MGL
- 2016 Odličje Marija Vera**, igralsko priznanje ZDUS, za življenjsko delo

Foto Arhiv MGL

JOŽE LOGAR

Kadar me novinarji vprašajo, zakaj se ukvarjam z gledališčem in ali jim odgovor lahko podam v enem stavku, jim povem: »Trudim se vnesti nekaj ubranosti v ta naš nesrečni svet.« Včasih opazujem delo gledališnikov, med katerimi je, na žalost, precej takšnih, ki se bolj kot na skupno delo, ki je v gledališču navadno rezultat skupinskega truda, osredotočajo nase. In tako se podoba velikega in sprtega sveta kaže tudi znotraj majhnega sveta gledališča, kjer ustvarjalci v želji po nadvladi drug drugega spotikajo, kar je daleč od vsake ubranosti. Zame je uganka, zakaj se tovrstni ljudje ukvarjajo z gledališčem. A k sreči spoznavam tudi takšne, ki imajo do gledališča podoben odnos kot jaz. Na najvišji stopnički moje naklonjenosti se je znašla tudi nenavadno pristna oseba, ki sem jo imel priložnost spoznati v Ljubljani, Jože Logar, umetnik, ki je svoje bogato znanje, nadarjenost, ustvarjalnost ter vpludno in preudarno človečnost posvetil skupnim prizadevanjem kolektiva, katerega cilj je v vseh ozirih doseči kar najbolj ubran rezultat.

Urejenost in ubranost pri nastajanju dela se seveda poznata tudi na samem delu, posledično pa lahko ta ubranost v dobrem pomenu besede »zastrupi« tudi občinstvo, s tem pa del sveta, v katerem soobstajamo. Jože ima srečo, da ima za to poseben dar.

Pri delu ga nikoli nisem videl drugačnega kot nasmejanega, pa naj je bil v procesu priprav ali že pri uresničevanju svoje ideje. Tudi največje težave je znal reševati tako, da pri tem ni nikogar užalil, pa čeprav je dobro vedel, kdo nosi krivdo za nastalo škodo. Kakor aristokrat. (Mi smo v zgodovinskih tokovih plemstvo izgnali. Aristokracija na Češkem zato že desetletja ne obstaja. Vseeno pa z rahlo absurdnim obžalovanjem večkrat odkrito povem, da je gledališče še zadnji rt aristokracije ter da se mora človek, ki se z njim ukvarja, temu primerno obnašati.)

Jože Logar je dober primer tega. Vedno se je zavedal svojih odgovornosti in nalog, ki jih mora sam pripeljati do konca. Ob tem je dobro vedel, kako povezani so med seboj gledališki poklici, zato je svoje odločitve vedno natančno premislil, se posvetoval s sodelavci ter bil vselej pripravljen sprejeti boljše izmed rešitev.

To je lastnost, ki jo imajo navadno tisti, ki poznajo in obvladajo svoje delo ter svoje znanje v celoti posvetijo skupnemu delu. Jože ima predvsem izjemen estetski čut za prostor, material, barve, za kompleksno in ne zgolj oblikovno arhitekturo gledališke inscenacije, poleg tega pa – in to ni vedno značilnost scenskih umetnikov (le banalna podrobnost) na sceni, ki jo postavi, vsakič čarobno edinstveno – se igralci med igro počutijo čudovito.

Čas, v katerem je uril svoj talent, gledališkim umetnostim še zdaleč ni bil naklonjen. Povedano enostavneje: svoje stvaritve je moral podrežati slabim finančnim pogojem. Vendar ga to ni zlomilo, ampak je nešteto krat potrdil misel Johanna Wolfganga Goetheja, ki je rekel: »Genij mora svojo moč dokazati v omejitvah.«

Poleg tega je znal v delu, ki ga je opravljal kot vodja, zagovarjati tisto, kar pri nas imenujemo kraljevsko razdeljevanje – vsega, kar imaš, ne moreš razdati takoj na začetku, misliti je treba tudi na hude čase. Gledališče je zadnji otok delujoče, prosvetljene monarhije, v kateri lahko dobro vladajo le tisti, ki poznajo in obvladajo svoje delo ter so se brez obotavljanja pripravljene žrtvovati za višje dobro; tisti, ki imajo radi svoje sodelavce in gledalce, tisti, ki jim je tuj prezir do česar koli, kar si je človeški um v dobri veri zamislil in z lastnimi rokami marljivo izdelal. Takšno veselje in navdušenje, ki ga širi gledališka umetnost, temelji prav na takšnih plemenitih osebah, kot je resnični aristokrat gledališča Jože Logar.

Stanislav Moša

Jože Logar – scenografije v MGL

- 1995/1996** Alfred Jarry, *Kralj Ubu*, r. Bojan Jablanovec
Tony Dunham, *Ljubezen & seks & terapija*, r. Matija Logar
- 1997/1998** Friedrich Dürrenmatt, *Romulus Veliki*, r. Bojan Jablanovec
- 1998/1999** Boštjan Tadel, *Policija, d. d.*, r. Boris Kobal
- 1999/2000** Žarko Petan, *Od jutri do včeraj*, r. Žarko Petan
- 2003/2004** Matjaž Kmecl, *Zgodnja leta slovenske državnosti*, r. Dušan Mlakar
Gledališče skozi čas – Antika, r. Boris Kobal
- 2004/2005** *Gledališče skozi čas – Renesansa*, r. Boris Kobal
- 2005/2006** Robert Harling, *Jeklene magnolije*, r. Vinko Möderndorfer
Ira Ratej, *Je to človek?*, r. Boris Kobal
- 2006/2007** Denise Chalem, *Reci moji hčeri, da sem šla na potovanje*, r. Ira Ratej
Kim Komljanec, *Škart*, r. Jaša Jamnik
- 2007/2008** Joseph Stein – Jerry Bock – Sheldon Harnick, *Goslač na strehi*, r. Stanislav Moša
- 2008/2009** Marius von Mayenburg, *Grdoba*, r. Boris Kobal
- 2009/2010** Boris Pahor – Boris Kobal, *Nekropola*, r. Boris Kobal
- 2011/2012** John Dempsey – Dana P. Rowe, *Čarovnice iz Eastwicka*, r. Stanislav Moša

Darko Suvin

BRECHTOVO USTVARJANJE IN HORIZONT KOMUNIZMA

Prevedla Seta Knop

Knjižnica MGL (166)

MGL: Ljubljana, 2016

Knjiga *Brechtovo ustvarjanje in horizont komunizma* je prvi reprezentativni izbor teatroloških študij o Bertoltu Brechtu v slovenskem jeziku uglednega in svetovno priznanega brechtologa Darka Suvina. V knjigi so zbrani nekateri njegovi najbolj znani in pogosto citirani spisi o Brechtu, od zgodnjih iz 60. in 70. let, ki so izšli v njegovi prelomni knjigi *To Brecht and Beyond* (1984), do najnovejših, ki jih je objavljaval v knjigah *Brecht Yearbook*, *New Left Review* in druge. V njih avtor razpravlja o pomembnih Brechtovih dramskih besedilih in ključnih pojmi iz njegovega teoretskega opusa, ki so imeli odločujoč vpliv na gibanja v svetovnem gledališču in dramatik 20. stoletja.

Izbrane spise odlikuje izjemno poznavanje Brechtovega dela in hkrati prijazen slog pisanja, ki bodo teoretska poslastica za vse, ki bi radi izvedeli (še) kaj več o Bertoltu Brechtu. Avtor je napisal daljše uvodno besedilo o Brechtu posebej za to izdajo, v katerem poudari, da Brecht ni bil le dramatik in avtor pomembnih teoretskih spisov o gledališču, temveč tudi (ali predvsem) eden največjih pesnikov svojega časa. »Vse, kar je napisal,« pravi Suvin, »je imelo jasno poetsko obzorje in je podajalo nepričakovano ustvarjalno videnje bogate, toda begajoče in naposled krvave resničnosti človeških odnosov v njegovi – in moji – dobi, ki ga je tudi teoretsko povzel kot »potujitveni učinek ali postopek« [...], s katerim nas umetniško delo pripravi do tega, da pogledamo na svet okoli sebe s svežimi očmi, trezno in natančno.«

Vsa besedila je prevedla dr. Seta Knop, spremno besedo h knjigi pa je prispeval gledališki teoretik in predavatelj zgodovine gledališča na ljubljanski AGRFT dr. Aldo Milohnič.

Avtor Prevajalec	Delo Datum premiere	Režiser Dramaturg	Scenograf Kostumograf	Avtor glasbe/ glasb. opremljevalec Koreograf	Lektor Oblikovalec svetlobe	Drugi sodelavci	Število predstav			Število gledalcev		
							doma	na gostovanjih	skupaj	doma	na gostovanjih	skupaj
VELIKI ODER – PREMIERE MGL												
Simona Semenič	SEDEM KUCHARIC, ŠTIRJE SOLDATI IN TRI SOFIJE 16. 9. 2015	Diego de Brea Eva Mahkovic	Diego de Brea Belinda Radulović	Silvo Zupančič -	Barbara Rogelj Diego de Brea, Boštjan Kos	-	24	-	24	6.120	-	6.120
Daniel Glattauer Lučka Jenčič	ČUDEŽNA TERAPIJA 24. 9. 2015 (Mala scena)	Tijana Zinajić Alenka Klabus Vesel	Neža Zinajić Miha Hrovat	Tijana Zinajić -	Maja Cerar Andrej Koležnik	Nina Žavbi Milojević – asistentka lektorice	9 (in MS)	Glej MS	9 (in MS)	2.287 (in MS)	Glej MS	2.287 (in MS)
Arthur Schnitzler Lučka Jenčič	VRTILJAK 19. 11. 2015	Marko Čeh Petra Pogorevc	Marko Turkuš Branka Pavlič	Laren Polič Zdravič, Miha Petric	Martin Vrtačnik Boštjan Kos	-	22	-	22	5.492	-	5.492
Marius von Mayenburg Milan Štefe	KOS PLASTIKE 4. 2. 2016 (Mala scena)	Primož Ekart Ira Ratej	Damir Leventič Belinda Radulović	Davor Herceg	Maja Cerar Boštjan Kos	Helena Fašalek – asistentka dramaturginje; Primož Ekart – režiser in scenarist videoposnetkov; Peter Uhan – direktor fotografije in snemalec; Matic Drakulić – montažer	1 (in MS)	Glej MS	1 (in MS)	248 (in MS)	Glej MS	248 (in MS)
David Greig Tina Mahkota	DUNSINANE 6. 2. 2016	Aleksandar Popovski Eva Mahkovic	Angelina Atlagić Angelina Atlagić	Silence -	Maja Cerar Andrej Koležnik	Mojca Podlesek – asistentka dramaturginje; Iris Kovačić – asistentka kostumografke	24	-	24	6.286	-	6.286
Po motivih libreta 1001 Katje Perat	TISOČ IN ENA NOČ 1. 3. 2016	Ivana Diljas Petra Pogorevc	Ajda Vogeljik Jelena Proković	Boštjan Gombač Maša Kagao Knez	Martin Vrtačnik Boštjan Kos	Ustvarjalci uprizoritve – avtorji odrske priredbe; Boštjan Gombač – glasbeni vodja; Ana Duša – svetovalka za pripovedovanje zgodb; Jože Šalej – vokalni korepetitor; Blaž Celarec – instrumentalni korepetitor; Barbara Vrbančič, Ula Pogorevčnik, Anja Medle – asistentke kostumografke	26	-	26	8.341	-	8.341
-	MGL&AGRFT KONCERT 13. 4. 2016, Kino Šiška	- -	- -	- -	- Andrej Koležnik	Barbara Hieng Samobor – režijska koordinatorka; Miha Petric – glasbeni vodja; Jože Šalej – korepetitor; Andrej Vrhovnik – kostumografsko svetovanje	2	0	2	1.418	0	1.418
Tena Štivičič Alenka Klabus Vesel	3 ZIME 21. 4. 2016	Barbara Hieng Samobor Eva Mahkovic	Darjan Mihajlović Cerar Leo Kulaš	Drago Ivanuša -	Barbara Rogelj Andrej Koležnik	Barbara Pavlin – oblikovalka maske; Lejla Švabić – asistentka dramaturginje; Iris Kovačić – asistentka kostumografa	24	-	24	6.971	-	6.971
Skupaj veliki oder – premiere MGL							132	0	132	37.163	0	37.163
MALA SCENA – PREMIERE MGL												
Daniel Glattauer Lučka Jenčič	ČUDEŽNA TERAPIJA 24. 9. 2015	Tijana Zinajić Alenka Klabus Vesel	Neža Zinajić Miha Hrovat	Tijana Zinajić -	Maja Cerar Andrej Koležnik	Nina Žavbi Milojević – asistentka lektorice	36 (in VO)	12	48 (in VO)	3.099 (in VO)	2.985	6.084 (in VO)
Simona Hamer, Prežihov Voranc	SAMORASTNIKI 12. 11. 2015	Eva Nina Lampič Simona Hamer	Dani Modrej Andrej Vrhovnik	Boštjan Narat -	Martin Vrtačnik Andrej Koležnik	Eva Nina Lampič – asistentka dramaturginje; Jelena Ždrale, Blaž Celarec, Boštjan Narat – izvajalci glasbe na posnetku	21	1	22	1.664	172	1.836
Ingmar Bergman Alja Predan	POGOVORI NA ŠTIRI OČI 14. 11. 2015	Nikita Milivojević Zala Dobovšek	Nikita Milivojević Mateja Fajt	Darja Hlavka Godina Amalia Bennett	Maja Cerar Aljoša Vizlar	Nikita Milivojević – avtor odrske priredbe; Amalia Bennett – asistentka režiserja	14	-	14	707	-	707
Marius von Mayenburg Milan Štefe	KOS PLASTIKE 4. 2. 2016	Primož Ekart Ira Ratej	Damir Leventič Belinda Radulović	Davor Herceg	Maja Cerar Boštjan Kos	Helena Fašalek – asistentka dramaturginje; Primož Ekart – režiser in scenarist videoposnetkov; Peter Uhan – direktor fotografije in snemalec; Matic Drakulić – montažer	16 (in VO)	2	18 (in VO)	1.482 (in VO)	430	1.912 (in VO)
Ivan Viripajev Tatjana Stanič	ILUZIJE 12. 5. 2016	Anja Suša Petra Pogorevc	Igor Vasiljev Barbara Štupica	Drago Ivanuša -	Martin Vrtačnik Boštjan Kos	Anja Krušnik Cirsni – asistentka dramaturginje	9	-	9	686	-	686
Skupaj Mala scena – premiere MGL							96	15	111	7.638	3.587	11.225

Avtor Prevajalec	Delo Datum premiere	Režiser Dramaturg	Scenograf Kostumograf	Avtor glasbe/ glasb. opremljevalec Koreograf	Lektor Oblikovalec svetlobe	Drugi sodelavci	Število predstav			Število gledalcev		
							doma	na gostovanjih	skupaj	doma	na gostovanjih	skupaj
VELIKI ODER – PREMIERE KOPRODUKCIJ												
Koprodukcija MGL in SSG Trst												
Henrik Ibsen Milan Jesih	PEER GYNT 8. 10. 2015 (Ljubljana) 6. 11. 2015 (Trst)	Eduard Miler Žanina Mirčevska	Branko Hojnik Jelena Proković	- Eduard Miler	Maja Cerar Andrej Hajdinjak	Žanina Mirčevska – avtorica priredbe; Barbara Vrbančič – asistentka kostumografinje	25	4	29	6.747	903	7.650
Skupaj veliki oder – premiere koprodukcij							25	4	29	6.747	903	7.650
MALA SCENA (STUDIO) – PREMIERE KOPRODUKCIJ												
Koprodukcija MGL in AGRFT												
Seneka, Evripid Jera Ivanc, Marko Marinčič	MEDEJA, MEDEJA, MEDEJA 10. 9. 2015	Mateja Kokol Marina Radić	Karin Rožman Iris Kovačič	sz3	Mateja Kokol	sz3 – oblikovanje zvoka	5	3	8	215	300	515
Skupaj Mala scena (Studio) – premiere koprodukcij							5	3	8	215	300	515
MALA SCENA (STUDIO) – PREMIERE BRALNIH UPRIZORITEV MGL												
William Shakespeare Oton Župančič	ROMEO IN JULIJA 15. 9. 2015	Ira Ratej -	- -	- -	Martin Vrtačnik Boštjan Kos	-	1	-	1	53	-	53
Sofokles Kajetan Gantar	KRALJ OJDIP 19. 11. 2015	Ira Ratej -	- -	- -	Martin Vrtačnik Boštjan Kos	-	1	-	1	24	-	24
Jean-Paul Sartre Draga Ahačič	ZAPRTA VRATA 16. 12. 2015	Ira Ratej -	- -	- -	Martin Vrtačnik Boštjan Kos	-	2	-	2	178	-	178
Plavt Jera Ivanc	DVOJČKA 11. 2. 2016	Ira Ratej -	- -	- -	Martin Vrtačnik Boštjan Kos	-	1	-	1	30	-	30
Gregor Strniša	ŽABE 18. 4. 2016	Ira Ratej -	- -	- -	Martin Vrtačnik Boštjan Kos	-	1	-	1	42	-	42
Jean Racine Marija Javoršek	FEDRA 9. 5. 2016	Ira Ratej -	- -	- -	Martin Vrtačnik Boštjan Kos	-	1	-	1	23	-	23
Skupaj Mala scena (Studio) – premiere bralnih uprizoritev MGL							7	-	7	350	-	350
SKUPAJ VELIKI ODER IN MALA SCENA – PREMIERE MGL IN PREMIERE KOPRODUKCIJ							265	22	287	52.113	4.790	56.903
VELIKI ODER – PONOVIIVTE												
Jasen Boko Alja Predan	GLEDALIŠKA URA 29. 9. 2005 (Mala scena)	Miha Golob -	Miha Golob Nadja Bedjanič	- -	Arko Andrej Koležnik	-	5 (in MS)	Glej MS	5 (in MS)	1.308 (in MS)	Glej MS	1.308 (in MS)
P. Stone, J. Styne, B. Merrill Milan Dekleva, Alja Predan	SUGAR – NEKATERI SO ZA VROČE 4. 12. 2008	Stanislav Moša Petra Pogorevc	Jaroslav Milfajit Andrea Kučerová	- Vladimir Kloubek	Maja Cerar Branko Šulc	Žarko Prinčič – glasbeni vodja in dirigent; Petr Hloušek – avtor scenskih ilustracij; Jože Šalej – korepetitor; Grega Forjanič – oblikovalec zvoka; Jadran Živkovič – učitelj stepa; Lev Predan Kowarski – asistent režiserja	1	-	1	352	-	352
George Axelrod Valerija Cokan	SEDEM LET SKOMIN 3. 10. 2013 (Mala scena)	Primož Ekart Ira Ratej	Branko Hojnik Alan Hranitelj	Jure Longyka Katja Hrstar	Maja Cerar Boštjan Kos	Vesna Krebs – avtorica videa	2 (in MS)	Glej MS	2 (in MS)	484 (in MS)	Glej MS	484 (in MS)
Andrej Rozman - Roza, Coco Mosquito	LIZISTRATA 27. 2. 2014	Mateja Koležnik Ira Ratej	Marko Japelj Alan Hranitelj	Coco Mosquito Matija Ferlin	Barbara Rogelj Andrej Koležnik	Taj Pačnikar – oblikovalec zvoka; Jože Šalej – glasbeni vodja in korepetitor; Nina Fajdiga – asistentka koreografa; Laren Polič Zdravič – asistent avtorja glasbe; Tadeja Golob – asistentka scenografa	5	1	6	1.368	400	1.768

Avtor Prevajalec	Delo Datum premiere	Režiser Dramaturg	Scenograf Kostumograf	Avtor glasbe/ glasb. opremljevalec Koreograf	Lektor Oblikovalec svetlobe	Drugi sodelavci	Število predstav			Število gledalcev		
							doma	na gostovanjih	skupaj	doma	na gostovanjih	skupaj
Jera Ivanc	PREVARE 9. 4. 2014 (Mala scena)	Jaka Ivanc -	Jaka Ivanc, Milan Percan Leo Kulaš	- Domen Valič	Maja Cerar Boštjan Kos	Gašper Tič – dramaturški sodelavec in avtor zaključnih verzov	13 (in MS)	Glej MS	13 (in MS)	3.255 (in MS)	Glej MS	3.255 (in MS)
Colin Teevan Tina Mahkota	ŠVEJK 15. 10. 2014	Jaka Ivanc Ira Ratej	Barbara Stupica, Jaka Ivanc Leo Kulaš	Davor Herceg Dejan Srhoj	Barbara Rogelj Andrej Koležnik	Ira Ratej in sodelavci – avtorji odrske priredbe; Davor Herceg – korepetitor	8	3	11	2.398	949	3.346
Marko Manojlovič, Petra Pogorevc	NEKI NOVI TIPI 27. 2. 2015	Marko Manojlovič Petra Pogorevc	Branko Hojnik Jelena Proković	- Sebastijan Starič	Martin Vrtačnik David Orešič	Miha Petric – glasbeni vodja in avtor aranžmajev; Jože Šalej – vokalni korepetitor; Miha Petric, Žiga Kožar; Miha Gantar – instrumentalni korepetitorji; Vesna Krebs – avtorica videa; Matej Krajnc – prevajalec pesmi; Sašo Dragaš – oblikovalec zvoka; Katarina Košir – asistentka dramaturginje; Andrej Vrhovnik, Barbara Vrbančič – asistenta kostumografke	11	-	11	2.914	-	2.914
Bertolt Brecht Urška Brodar	DOBRI ČLOVEK IZ SEČUANA 17. 4. 2015	Aleksandar Popovski Eva Mahkovic	Numen, Ivana Jonke Jelena Proković	Paul Dessau, Foltin -	Barbara Rogelj Andrej Koležnik	Jože Šalej – korepetitor; Tjaša Črnigoi – asistentka režiserja; Eva Jagodic, Maša Pelko – asistentki dramaturginje; Andrej Vrhovnik, Barbara Vrbančič – asistenta kostumografke	1	2	3	186	600	786
Homer Anton Sovrè	ILIADA 24. 1. 2015, Cankarjev dom	Jernej Lorenci Eva Mahkovic, Matic Starina	Branko Hojnik Belinda Radulović	Branko Rožman Gregor Luštek	Tatjana Stanič Pascal Mérat	Jernej Lorenci, Matic Starina, Eva Mahkovic – avtorji priredbe; Gregor Luštek – asistent režiserja; Eva Brvar Ravnikar – asistentka scenografa; Zvezdana Novaković – asistentka skladatelja	2	5	7	903	2.678	3.581
Skupaj veliki oder – ponovitve							48	11	59	13.167	4.627	17.794
MALA SCENA – PONOVITVE												
Jasen Boko Alja Predan	GLEDALIŠKA URA 29. 9. 2005	Miha Golob -	Miha Golob Nadja Bedjanič	- -	Arko Andrej Koležnik	-	4 (in VO)	4	8 (in VO)	325 (in VO)	1.110	1.435 (in VO)
Gregor Fon	PES, PIZDA IN PEDER 21. 4. 2010	Primož Ekart Eva Mahkovic	Tomaž Štrucl za Estrihe in Omete Elena Fajt	Silence -	Maja Cerar Boštjan Kos	Mateja Velikonja – asistentka kostumografke	9	-	9	987	-	987
George Axelrod Valerija Cokan	SEDEM LET SKOMIN 3. 10. 2013 (Mala scena)	Primož Ekart Ira Ratej	Branko Hojnik Alan Hranitelj	Jure Longyka Katja Hrastar	Maja Cerar Boštjan Kos	Vesna Krebs – avtorica videa	9 (in VO)	10	19 (in VO)	766 (in VO)	2.847	3.613 (in VO)
Henrik Ibsen Janko Moder	NORA ALI HIŠA ZA LUTKE (bralna uprizoritev) 10. 3. 2014	Ira Ratej			Martin Vrtačnik Boštjan Kos		3	-	3	256	-	256
Jera Ivanc	PREVARE 9. 4. 2014	Jaka Ivanc -	Jaka Ivanc, Milan Percan Leo Kulaš	- Domen Valič	Maja Cerar Boštjan Kos	Gašper Tič – dramaturški sodelavec in avtor zaključnih verzov	3 (in VO)	4	7 (in VO)	261 (in VO)	1.115	1.376 (in VO)
Jaša Koceli, Eva Mahkovic	DO ZADNJEGA DIHA: ZDAJ 20. 12. 2014 (4. 2. 2015)	Jaša Koceli Eva Mahkovic	Darjan Mihajlovič Cerar Branka Pavlič	Miha Petric -	Martin Vrtačnik Boštjan Kos	Eva Mahkovic – prevajalka citatov iz francoščine; Nika Švab – asistentka dramaturginje	6	-	6	464	-	464
Nejc Gazvoda	MENJAVA STRAŽE 24. 4. 2015	Nejc Gazvoda -	Peter Plantan Branka Pavlič	- -	Maja Cerar Boštjan Kos	Darko Herič – avtor videa	15	9	24	1.222	1.924	3.146
Skupaj Mala scena – ponovitve							49	27	76	4.281	6.996	11.277
Skupaj veliki oder in Mala scena – ponovitve							97	38	135	17.448	11.623	29.071
SKUPAJ VSE PREDSTAVE MGL IN KOPRODUKCIJE V SEZONI 2015/2016							362	60	422	69.561	16.413	85.974

Avtor	Delo	Gostujoči posamezniki gledališče, društvo, skupina ...	Število predstav	Število gledalcev	
GOSTOVANJA V MGL					
Veliki oder					
Daniel Glattauer	VSAKIH SEDEM VALOV	Slovensko ljudsko gledališče Celje	2	457	
Molière	TARTUFFE	Slovensko narodno gledališče Nova Gorica	2	506	
Matjaž Zupančič	VORKŠOP NA MOLIERA	Slovensko ljudsko gledališče Celje	1	286	
Gašper Tič	TRIO	Gledališče Koper	2	459	
Dušan Kovačević	MARATONCI TEČEJO ČASTNI KROG	Satirično gledališče Kerempuh, Zagreb	1	342	
Ivan Cankar	POHUJŠANJE V DOLINI ŠENTFLORJANSKI	Slovensko narodno gledališče Maribor	1	244	
			Skupaj veliki oder – gostovanja v MGL	9	2.304
Mala scena					
Filip Vujošević	ŽIVLJENJE SE USTAVI, ŽIVLJENJE GRE NAPREJ	Bitef Teater, Beograd	1	57	
			Skupaj Mala scena – gostovanja v MGL	1	57
			SKUPAJ VELIKI ODER IN MALA SCENA – GOSTOVANJA V MGL	10	2.361
JAVNE NEKOMERCIJALNE PRIREDITVE					
Veliki oder					
	PODELITEV ŽUPANČIČEVH NAGRAD	Podelitev najvišjih priznanj Mestne občine Ljubljana za umetnost in kulturo za leto 2016	1	208	
Maša Kagao Knez	MOMENTUM – Avenija ujetih	Plesno-glasbena predstava	2	350	
	MINIMUNDO – Plesna predstava	Zaključna produkcija plesne šole Minimundo	1	355	
	BŠ SAŠA	Baletna predstava	1	355	
			Skupaj veliki oder – javne nekomercialne prireditve	5	1.268
			SKUPAJ VSE PREDSTAVE NA ODRIH MGL IN NA GOSTOVANJH V SEZONI 2015/2016 (domače, koprodukcije, gostovanja drugih ...)	437	89.603

IGRALSKI NASTOPI V MGL V SEZONI 2015/2016**ČLANI MGL**

JOŽICA AVBELJ	20
DOBRI ČLOVEK IZ SEČUANA (Mi Ci; Starka; Go Do)	3
MEDEJA, MEDEJA, MEDEJA (Medeja)	8
ILUZIJE (Prva ženska)	9

Jožica Avbelj se je 31. 1. 2016 upokojila.

VIKTORIJA BENČIK EMERŠIČ	53
VRTILJAK (Igralka)	22
TISOČ IN ENA NOČ (Pripovedovalka Šeherezada)	26
ROMEO IN JULIJA – bralna uprizoritev (Julija)	1
MGL&AGRFT KONCERT (nastopajoča)	2
ŽABE – bralna uprizoritev (Babica in Evica)	1
FEDRA – bralna uprizoritev (Aricija)	1

STANNIA BONINSEGNA	39
SEDEM KUCHARIC, ŠTIRJE SOLDATI IN TRI SOFIJE (ta zamišljena)	24
POGOVORI NA ŠTIRI OČI (Maria)	14
FEDRA – bralna uprizoritev (Enona)	1

Stannia Boninsegna se je 31. 8. 2016 upokojila.

SEBASTIAN CAVAZZA	68
PES, PIZDA IN PEDER (Vlado)	9
SEDEM LET SKOMIN (Richard Sherman)	21
POGOVORI NA ŠTIRI OČI (Henrik)	14
3 ZIME (Vlado Kos)	24

GREGOR ČUŠIN	57
SUGAR – NEKATERI SO ZA VROČE (Bienstock)	1
SEDEM LET SKOMIN (Dr. Brubaker)	21
LIZISTRATA (General)	6
TISOČ IN ENA NOČ (Pripovedovalka Šeherezada)	26
ROMEO IN JULIJA – bralna uprizoritev (Brat Lorenzo)	1
KRALJ OJDIP – bralna uprizoritev (Kreon)	1
ŽABE – bralna uprizoritev (Točja)	1

TANJA DIMITRIJEVSKA	91
SUGAR – NEKATERI SO ZA VROČE (Mary Lou)	1
LIZISTRATA (Limeta)	6
NEKI NOVI TIPI (Tania)	11
SEDEM KUCHARIC, ŠTIRJE SOLDATI IN TRI SOFIJE (ta pedantna)	24
VRTILJAK (Mlada gospa)	22
TISOČ IN ENA NOČ (Pripovedovalka Šeherezada)	26
FEDRA – bralna uprizoritev (Ismena)	1

ANA DOLINAR HORVAT	10
SUGAR – NEKATERI SO ZA VROČE (Sugar Kane – vskok)	1
LIZISTRATA (Melina; Siriza)	6
HIŠA ZA LUTKE – bralna uprizoritev (Nora)	3

Ana Dolinar Horvat je bila večji del sezone na porodniškem dopustu.

MOJCA FUNKL	61
SUGAR – NEKATERI SO ZA VROČE (Olga)	1
SEDEM LET SKOMIN (Helen Sherman)	10
SAMORASTNIKI (Dekla; Vaščanka; Violina)	22
3 ZIME (Monika Winter)	24
ROMEO IN JULIJA – bralna uprizoritev (Dojka Julijina)	1
ZAPRTA VRATA – bralna uprizoritev (Estelle)	2
DVOJČKA – bralna uprizoritev (Soproga Prvega)	1

JERNEJ GAŠPERIN	82
LIZISTRATA (Masker)	6
SAMORASTNIKI (Ožbej; In še en hlapec)	22
TISOČ IN ENA NOČ (Pripovedovalka Šeherezada)	26
3 ZIME (Marinko; Marko Horvat)	24
ROMEO IN JULIJA – bralna uprizoritev (Romeo)	1
KRALJ OJDIP – bralna uprizoritev (Sel; Služabnik; Član zbora)	1
MGL&AGRFT KONCERT (nastopajoči)	2

GREGOR GRUDEN	136
SUGAR – NEKATERI SO ZA VROČE (Joe/Josephine)	1
PES, PIZDA IN PEDER (Darko)	9
SEDEM LET SKOMIN (Tom MacKenzie)	21
LIZISTRATA (Kleonim; Siridis)	6
PREVARE (Fabrizio Bellenzini – vskok)	6
ŠVEJK (Lastnik papirnice; Vodička; Lajtnant Kretschmann; Norec; Simulant; Dezerter)	11
DO ZADNJEGA DIHA: ZDAJ (Višji inšpektor Vital; Quentin Rosenbaum; Novinar; Christophe Marker)	6
SAMORASTNIKI (Še en hlapec; Župnik; Birič; Priča)	22
TISOČ IN ENA NOČ (Pripovedovalka Šeherezada)	8
3 ZIME (Aleksandar Kralj)	24
KOS PLASTIKE (Michael)	19
ROMEO IN JULIJA – bralna uprizoritev (Benvolio)	1
MGL&AGRFT KONCERT (nastopajoči)	2

JURE HENIGMAN	58
ILIADA (Ahil)	7
DOBRI ČLOVEK IZ SEČUANA (Vang; Vung; Natakari)	3
VRTILJAK (Vojak)	22
DUNSINANE (Siward)	24
ROMEO IN JULIJA – bralna uprizoritev (Tybalt)	1
FEDRA – bralna uprizoritev (Hipolit)	1

BORIS KERČ	59
SUGAR – NEKATERI SO ZA VROČE (Prvi gangster; Prvi milijonar)	1
NORA ALI HIŠA ZA LUTKE – bralna uprizoritev (Notar Krogstad)	3
DO ZADNJEGA DIHA: ZDAJ (Ustreljeni policist; Moški s kapo; Klaus Chabrol; Prodajalec časopisov; Avtor; Igralec Prospera; Natakari)	6
VRTILJAK (Grof)	22
DUNSINANE (McAlpin)	24
ROMEO IN JULIJA – bralna uprizoritev (Graf Monreg; Brat Janez; Gregor)	1
DVOJČKA – bralna uprizoritev (Pesnik; Zdravnik)	1
FEDRA – bralna uprizoritev (Teramen)	1

KARIN KOMLJANEC	76
GLEDALIŠKA URA (Nada)	13
LIZISTRATA (Mirtija; Madam)	6
SEDEM KUCHARIC, ŠTIRJE SOLDATI IN TRI SOFIJE (ta jeznorita)	24
TISOČ IN ENA NOČ (Pripovedovalka Šeherezada)	26
<u>3 ZIME (Karolina Amruš – alternacija)</u>	<u>7</u>

MIRJAM KORBAR ŽLAJPAH	72
PES, PIZDA IN PEDER (Maša)	9
LIZISTRATA (Mirina)	6
SEDEM KUCHARIC, ŠTIRJE SOLDATI IN TRI SOFIJE (ta dolgocajtna)	24
SAMORASTNIKI (Hudabivnica; Harmonika; Še ena dekla)	22
ILUZIJE (Druga ženska)	9
<u>ZAPRTA VRATA – bralna uprizoritev (Ines)</u>	<u>2</u>

IVA KRAJNC BAGOLA	85
PREVARE (Leila – vskok)	13
PEER GYNT (Aase; Solveig; Trolska vešča; Orientalška plesalka; Husein; Ženska v črnini)	29
KOS PLASTIKE (Ulrike)	19
<u>3 ZIME (Dunja Kralj, por. Dolinar)</u>	<u>24</u>

JAKA LAH	95
GLEDALIŠKA URA (Trpimir)	13
NEKI NOVI TIPI (Jack)	11
SEDEM KUCHARIC, ŠTIRJE SOLDATI IN TRI SOFIJE (I.)	24
VRTILJAK (mladenič)	22
DUNSINANE (Macduff)	24
<u>DVOJČKA – bralna uprizoritev (Mesenion)</u>	<u>1</u>

BERNARDA OMAN	49
NORA ALI HIŠA ZA LUTKE – bralna uprizoritev (Anne Marie; Helene)	3
SEDEM KUCHARIC, ŠTIRJE SOLDATI IN TRI SOFIJE (ta debela)	24
<u>VRTILJAK (Čipa)</u>	<u>22</u>

BORIS OSTAN	20
TISOČ IN ENA NOČ (Pripovedovalka Šeherezada)	18
ROMEO IN JULIJA – bralna uprizoritev (Grof Capulet)	1
<u>KRALJ OJDIP – bralna uprizoritev (Ojdipus)</u>	<u>1</u>

JETTE OSTAN VEJRUP	70
SUGAR – NEKATERI SO ZA VROČE (Sladka Sue)	1
LIZISTRATA (Lizistrata)	6
ILIADA (Hera)	7
SEDEM KUCHARIC, ŠTIRJE SOLDATI IN TRI SOFIJE (sofija, ta tretja)	24
POGOVORI NA ŠTIRI OČI (Karin)	14
3 ZIME (Karolina Amruš – alternacija)	17
<u>MGL&AGRFT KONCERT (nastopajoča)</u>	<u>1</u>

PRIMOŽ PIRNAT	55
PEER GYNT (Aslak; Dovrejski starina; Vijug; Orientalška plesalka; Begriffenfeldt; Potnik; Gumber)	29
DUNSINANE (Egham)	24
DVOJČKA – bralna uprizoritev (Menajhmus II)	1
<u>FEDRA – bralna uprizoritev (Tezej)</u>	<u>1</u>

TINA POTOČNIK VRHOVNIK	120
PREVARE (Isabella Foiani; Helena – vskok)	20
ŠVEJK (Hazarder; Kati; Služkinja; Devica Marija; Norec)	6
ILIADA (Helena)	7
DOBRI ČLOVEK IZ SEČUANA (Šen Te/Šuj Ta)	3
SEDEM KUCHARIC, ŠTIRJE SOLDATI IN TRI SOFIJE (ta fina)	24
VRTILJAK (Sobarica)	22
3 ZIME (Lucija Kos – alternacija)	17
KOS PLASTIKE (Jessica)	19
<u>MGL&AGRFT KONCERT (nastopajoča)</u>	<u>2</u>

MATEJ PUC	75
GLEDALIŠKA URA (Filip)	13
ILIADA (Zeus)	7
PEER GYNT (Peer Gynt)	29
DUNSINANE (Malcolm)	24
<u>MGL&AGRFT KONCERT (nastopajoči)</u>	<u>2</u>

NINA RAKOVEC	94
NEKI NOVI TIPI (Sally)	11
MENJAVA STRAŽE (Katja)	24
PEER GYNT (Mat; Ingrid; Zelena; Anitra; Huhu; Mornar 2)	29
TISOČ IN ENA NOČ (Pripovedovalka Šeherezada)	26
KRALJ OJDIP – bralna uprizoritev (Jokasta)	1
MGL&AGRFT KONCERT (nastopajoča)	2
<u>FEDRA – bralna uprizoritev (Fedra)</u>	<u>1</u>

TANJA RIBIČ	57
ČUDEŽNA TERAPIJA (Terapevtka)	57

JOŽEF ROPOŠA	76
GLEDALIŠKA URA (Režiser)	13
SUGAR – NEKATERI SO ZA VROČE (Palazzo Gamaša)	1
ŠVEJK (Gospod Palivec; Kurat Katz; Oberst Schröder; Norec)	11
SEDEM KUCHARIC, ŠTIRJE SOLDATI IN TRI SOFIJE (II.)	24
DUNSINANE (Moray)	24
KRALJ OJDIP – bralna uprizoritev (Tejrezias)	1
DVOJČKA – bralna uprizoritev (Menajhmus I, mlad moški)	1
<u>ŽABE – bralna uprizoritev (Lazar in Lazarus)</u>	<u>1</u>

UROŠ SMOLEJ	137
SUGAR – NEKATERI SO ZA VROČE (Jerry/Daphne)	1
PREVARE (Clemenzia; Scatizza; Gherardo; Frulla)	20
ŠVEJK (Gloria Mundi)	11
MENJAVA STRAŽE (Mladen)	24
ČUDEŽNA TERAPIJA (Valentin)	57
<u>3 ZIME (Karlo Dolinar)</u>	<u>24</u>

AJDA SMREKAR	114
SEDEM LET SKOMIN (Dekle)	21
LIZISTRATA (Kalonika)	6
NORA ALI HIŠA ZA LUTKE – bralna uprizoritev (Lindejeva)	3
DO ZADNJEGA DIHA: ZDAJ (Patricia Franchini)	6
SEDEM KUCHARIC, ŠTIRJE SOLDATI IN TRI SOFIJE (ta nergava)	24
VRTILJAK (Pupa)	22
DUNSINANE (Kokošarica; Dekle na otoku)	24
3 ZIME (Lucija Kos – alternacija)	7
<u>DVOJČKA – bralna uprizoritev (Erotija)</u>	<u>1</u>

JANEZ STARINA	69
SUGAR – NEKATERI SO ZA VROČE (Sir Osgood Filing; Zaposlovalec glasbenikov)	1
ŠVEJK (Sodnik; Korporal; Oberst Kraus; Norec)	11
MENJAVA STRAŽE (Doktor)	24
SAMORASTNIKI (Hlapec; Grajski gospod; Klarinet; Grobar)	22
ILUZIJE (Drugi moški)	9
ROMEO IN JULIJA – bralna uprizoritev (Escalus; Lekar)	1
<u>DVOJČKA – bralna uprizoritev (Starec)</u>	<u>1</u>

Janez Starina se je 31. 8. 2016 upokojil.

LOTOS VINCENC ŠPAROVEC	48
LIZISTRATA (Buffon)	6
ŠVEJK (Švejk)	11
DOBRI ČLOVEK IZ SEČUANA (Drugi bog; Mož; Policaj)	3
SEDEM KUCHARIC, ŠTIRJE SOLDATI IN TRI SOFIJE (III.)	24
KRALJ OJDIP – bralna uprizoritev (Pastir; Član zbor)	1
ZAPRTA VRATA – bralna uprizoritev (Sobar)	2
<u>DVOJČKA – bralna uprizoritev (Cilinder)</u>	<u>1</u>

MILAN ŠTEFE	93
LIZISTRATA (Hagiofranov; Teodados)	6
NORA ALI HIŠA ZA LUTKE – bralna uprizoritev (Doktor Rank)	3
NEKI NOVI TIPI (Miles)	11
MENJAVA STRAŽE (Jure)	24
SEDEM KUCHARIC, ŠTIRJE SOLDATI IN TRI SOFIJE (IV.)	24
POGOVORI NA ŠTIRI OČI (Jakob)	14
ILUZIJE (Prvi moški)	9
<u>ZAPRTA VRATA – bralna uprizoritev (Garcin)</u>	<u>2</u>

GAŠPER TIČ	106
PES, PIZDA IN PEDER (Drago)	9
PREVARE (Virginio Bellenzini; Pasquella; Crivello; Agiato)	20
ŠVEJK (Oberlajtnent Lukáš)	11
MENJAVA STRAŽE (Peter)	24
SAMORASTNIKI (Karničnik; Volbenk)	22
KOS PLASTIKE (Haulupa)	19
<u>ROMEO IN JULIJA – bralna uprizoritev (Mercurio; Baltazar)</u>	<u>1</u>

GABER K. TRSEGLAV	60
SUGAR – NEKATERI SO ZA VROČE (Frajer; Drugi milijonar)	1
LIZISTRATA (Dukados)	6
NORA ALI HIŠA ZA LUTKE – bralna uprizoritev (Advokat Helmer)	3
DOBRI ČLOVEK IZ SEČUANA (Šu Fu; Lin To; Budistični menih; Tetka)	3
VRTILJAK (Soprog)	22
DUNSINANE (Angleški narednik; Luss)	24
<u>ROMEO IN JULIJA – bralna uprizoritev (Paris)</u>	<u>1</u>

DOMEN VALIČ	144
SUGAR – NEKATERI SO ZA VROČE (Drugi gangster; Novinar; Hotelski nosač)	1
PREVARE (Flaminio Carandini; Pietro)	20
ŠVEJK (Nezainteresirani moški; Lajtnant Dub; Norec; Simulant)	11
DO ZADNJEGA DIHA: ZDAJ (Michel Poiccard)	6
MENJAVA STRAŽE (Bor)	24
PEER GYNT (Ženin; Mladi trol; Pamž; Monsieur Ballon; Orientalška plesalka; Norec; Kuhar; Suhec)	29
TISOČ IN ENA NOČ (Pripovedovalka Šeherezada)	26
3 ZIME (Igor Maljevič)	24
KRALJ OJDIP – bralna uprizoritev (Duhovnik; Vodja zbor)	1
<u>MGL&AGRFT KONCERT (nastopajoči)</u>	<u>2</u>

MARTIN VRTAČNIK	6
ROMEO IN JULIJA – bralna uprizoritev (branje didaskalij)	1
KRALJ OJDIP – bralna uprizoritev (branje didaskalij)	1
ZAPRTA VRATA – bralna uprizoritev (branje didaskalij)	1
DVOJČKA – bralna uprizoritev (branje didaskalij)	1
ŽABE – bralna uprizoritev (branje didaskalij)	1
<u>FEDRA – bralna uprizoritev (branje didaskalij)</u>	<u>1</u>

JUDITA ZIDAR	37
ŠVEJK (Gospa Palivčeva; Zdravnik; Madame; Stara ženica)	11
DOBRI ČLOVEK IZ SEČUANA (Gospa Jang; Nečakinja)	3
SAMORASTNIKI (Karničnica; Še ena vaščanka)	22
<u>ROMEO IN JULIJA – bralna uprizoritev (Grofica Capuletova)</u>	<u>1</u>

JANA ZUPANČIČ	65
DOBRI ČLOVEK IZ SEČUANA (Šin; Svakinja)	3
POGOVORI NA ŠTIRI OČI (Ana)	14
DUNSINANE (Gruach)	24
<u>3 ZIME (Maša Kos)</u>	<u>24</u>

TJAŠA ŽELEZNIK	106
MENJAVA STRAŽE (Pepca)	24
ČUDEŽNA TERAPIJA (Jana)	57
3 ZIME (Alisa Kos)	24
<u>FEDRA – bralna uprizoritev (Panopa)</u>	<u>1</u>

GOSTI	
JORDAN ARIH	24
DUNSINANE	24
VORANC BOH	2
MGL&AGRFT KONCERT (nastopajoči)	2
BORIS CAVAZZA	3
DOBRI ČLOVEK IZ SEČUANA (Prvi bog; Deda; Pripovedovalec)	3
ANJA DRNOVŠEK	51
SUGAR – NEKATERI SO ZA VROČE (Dolores – vskok)	1
SEDEM LET SKOMIN (Helen Sherman – vskok)	11
LIZISTRATA (Brucelija)	6
DOBRI ČLOVEK IZ SEČUANA (Tretji bog; Žena)	3
DO ZADNJEGA DIHA: ZDAJ (Véronique; Anne-Odile; Narednica Kleinfrankenheim; Švedinja)	6
SAMORASTNIKI (Meta; In še ena dekla)	22
MGL&AGRFT KONCERT (nastopajoča)	2
Anja Drnovšek od 14. 9. 2016 ni več članica MGL.	
SARA GORŠE	13
NEKI NOVI TIPI (Sarah)	11
MGL&AGRFT KONCERT (nastopajoča)	2
ANITA GREGOREC	24
SEDEM KUCHARIC, ŠTIRJE SOLDATI IN TRI SOFIJE (sofija, ta prva)	24
LENA HRIBAR	14
PREVARE (Lelija – vskok)	7
ŠVEJK (Hazarder; Kati; Služkinja; Devica Marija; Norec – vskok)	5
MGL&AGRFT KONCERT (nastopajoča)	2
NINA IVANIŠIN	7
ILIADA (Tetida)	7
EVA JESENOVEC	48
SEDEM KUCHARIC, ŠTIRJE SOLDATI IN TRI SOFIJE (sofija, ta druga)	24
3 ZIME (Ruža Kralj)	24
IVAN JEZERNIK	1
SUGAR – NEKATERI SO ZA VROČE (Mali Bonaparte)	1
BRANKO JORDAN	3
DOBRI ČLOVEK IZ SEČUANA (Jang Sun; Brezposelni)	3
ALJAŽ JOVANOVIČ	7
ILIADA (Paris)	7
VLADIMIR JURC	29
PEER GYNT (Atej; Najstarejši dvorni trol; Herr Trumpeterstraale; Orientalna plesalka; Felah; Kapitan)	29

PATRIZIA JURINČIČ	6
LIZISTRATA (Amfiteona)	6
KLARA KASTELEC	2
MGL&AGRFT KONCERT (nastopajoča)	2
JURE KOPUŠAR	62
LIZISTRATA (Prvi oficir krasonske vojske; Kasakis)	6
PREVARE (Fabrizio Belenzini – vskok)	14
ŠVEJK (Drugi stražmojster; Gospod Kákonyi; Norec; Simulant)	11
PEER GYNT (Svat; Trol dvorjan; Mr. Cotton; Orientalna plesalka; Norec mumija; Mornar 1)	29
MGL&AGRFT KONCERT (nastopajoči)	2
ROBERT KOROŠEC	51
NEKI NOVI TIPI (Rob)	11
POGOVORI NA ŠTIRI OČI (Tomas)	14
DUNSINANE (Angleški vojak)	24
MGL&AGRFT KONCERT (nastopajoči)	2
MATIC LUKŠIČ	37
NEKI NOVI TIPI (Matt)	11
DUNSINANE (Angleški vojak)	24
MGL&AGRFT KONCERT (nastopajoči)	2
GREGOR LUŠTEK	7
ILIADA (Hefajst)	7
MARKO MANDIČ	7
ILIADA (Hektor)	7
ROK MATEK	11
ŠVEJK (Fusnota)	11
ŽAN PERKO	11
NEKI NOVI TIPI (Sean)	11
TOMAŽ PIPAN	1
SUGAR – NEKATERI SO ZA VROČE (Tretji gangster; Tretji milijonar)	1
ROK PRAŠNIKAR	19
KOS PLASTIKE (Vincent)	19
FILIP SAMOBOR	37
NEKI NOVI TIPI (Phil)	11
DUNSINANE (Angleški vojak)	24
MGL&AGRFT KONCERT (nastopajoči)	2
BLAŽ SETNIKAR	7
ILIADA (Patroklos)	7
LIDIJA SUŠNIK	1
SUGAR – NEKATERI SO ZA VROČE (Rosella)	1

JANEZ ŠKOF	7
ILIADA (Priam)	7
NIK ŠKRLEC	22
VRTILJAK (Pesnik)	22
TINES ŠPIK	11
NEKI NOVI TIPI (Travis)	11
JERNEJ ŠUGMAN	7
ILIADA (Agamemnon)	7
TOSJA TIČ	24
DUNSINANE (Otrok vojak)	24
TOMISLAV TOMŠIČ	42
SUGAR – NEKATERI SO ZA VROČE (Norton Pest; Taksist – vskok)	1
LIZISTRATA (Ksenofon)	6
ŠVEJK (Bretschneider; Prvi stražmojster; Oficir vojaške obveščevalne službe; Norec; Simulant; Dezerter)	11
DUNSINANE (Mrtvi škotski vojak; Mrtvi angleški vojak; Donald; Kintyre)	24
GREGA ZORC	13
Gledališka ura (Franko)	13

V LIZISTRATI so nastopili tudi glasbeniki:

Tadej Božič, Teo Collori, Zoran Čalič, Jošt Drašler, Tomaž Gajšt, Domen Gnezda, Jan Gregorka, Luka Ipavec, Robert Jukič, Slaven Kalebič, Andraž Mazi, Matija Mlakar, Gašper Peršl, Jože Šalej, Blaž Trček in Vid Žgajner.

V PREVARAH je nastopil tudi glasbenik Jan Sever.

V TISOČ IN ENI NOČI so nastopili tudi glasbeniki:

Blaž Celarec, Primož Fleischman, Boštjan Gombač, Marko Korošec, Igor Leonardi in Gašper Peršl.

Na KONCERTU MGL&AGRFT so nastopili tudi glasbeniki:

Gregor Ftičar, Rudi Javornik, Žiga Kožar, Sanja Mlinar Marin, Miha Petric, Goran Rukavina in Jože Šalej.

Pregled dela MGL v sezoni 2015/2016 sta pripravili

Alenka Klabus Vesel in Branka Lepšina.

Mile Korun

THE COUNSELLOR

Catalogue of burlesque dialogues

Svetovalec Katalog burlesknih dialogov

World premiere

Premiere in 13th October 2016

Director **NINA RAJIĆ KRANJAC**Dramaturg **PETRA POGOREVC**Set designer **URŠA VIDIC**Costume designer **ANDREJ VRHOVNIK**Language consultant **MARTIN VRTAČNIK**Light designer **ANDREJ KOLEŽNIK**

In the performance we used an excerpt from William Shakespeare's *Hamlet* in the Slovenian translation of **Oton Župančič** and some short texts that were written by the actresses and actors during the creative process. The music in the performance was selected by **Nina Rajić Kranjac**.

Stage manager **Sanda Žnidarčič**Prompter **Nataša Gregorin Ahtik**Technical director **Janez Koleša**Stage foreman **Matej Sinjur**Technical coordinator **Primož Frumen**Sound masters **Sašo Dragaš** and **Maks Pust**Lighting masters **Andrej Koležnik** and **Aljoša Vizlar**Hairstylist **Jelka Leben**Wardrobe mistresses **Erna Nelc** and **Sara Kozan**Property master **Borut Šrenk**Modelling of crocodile **Zoran Srdić Janežič**Patination **Luka Uršič**

The set was made under the supervision of master **Vlado Janc** and costumes under the supervision of mistresses **Irena Tomažin** and **Branka Spruk** in the ateliers of the Ljubljana City Theatre.

Cast

GAŠPER TIČ**VIKTORIJA BENCIK EMERŠIČ****TANJA DIMITRIEVSKA****BLAŽ DOLENC** as guest**MOJCA FUNKL****JERNEJ GAŠPERIN****GREGOR GRUDEN****KARIN KOMLJANEC****NINA RAKOVEC****UROŠ SMOLEJ****MILAN ŠTEFE****DOMEN VALIČ**

The Counsellor consists of several visits to a mysterious master to whom people turn for advice. A mysterious master who wants to help people without receiving any payment is an attentive listener who asks direct questions and does his best in delivering advice. He is a combination of a psychotherapist, interrogator, confessor, philosopher, artist ...

Korun is a brilliant observer of Slovenian and global social reality. He addresses major, eternal issues as well as minor peculiarities and habits of today. He asks questions about the meaning of life, moral and ethical dilemmas, human identity, death, love, sexuality, reason, stupidity, faith, ideologies ... His criticism of the present and past politics is humorous as well as sharp. He is witty in describing the anxieties of the modern man and his tendencies for seeking instant and simple solutions. Those who turn to Korun's counsellor also include uneducated parvenus without any understanding of art ...

Who is the counsellor? Why do we come to him? And where are we, after all? A surprising turn unveils brand new images, new understandings, new criteria, new essence ...

»To dive into the unknown, into something exciting ... in an instant, this is what theatre is about!« says Korun. He calls theatre rehearsals dreams; text analysis is like psychoanalysis to him. So who is the counsellor? What is his role? What can be expected of him?

Mile Korun is known as a multi-faceted artist: director, author of adaptations, theoretician, set and costume designer, and professor at the Academy of Theatre, Radio, Film and Television. In the autumn of 2016, this giant of Slovenian theatre will make his debut as a playwright.

INFORMACIJE O PREDSTAVAH MGL DOBITE

- pri blagajni MGL v Gledališki pasaži med Čopovo in Nazorjevo ulico v Ljubljani, ki je odprta vsak delavnik od 12. do 18. ure in uro pred predstavo
- v mesečnem sporedu predstav, ki ga abonenti, imetniki osebne in poslovne kartice MGL in tudi vsi drugi, ki to želijo, prejmejo po pošti, prav tako pa je brezplačno na voljo pri blagajni MGL
- na spletni strani **www.mgl.si**
- s sporočili SMS Mestnega gledališča ljubljanskega
- v dnevnem časopisju
- na radiu
- na Facebooku, Twitterju in Instagramu